

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

w wydaniu porannym i wydaniu wieczornym, — w niedziele i święta tylko wydanie poranne, — natomiast w dni poświęczone tylko wydanie wieczorne.

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chełmickowski, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, za ogłoszenia i reklamy Antoni Leśniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 197

Poznań, wtorek dnia 29 kwietnia 1930

Rok XXV

Sejm a społeczeństwo

Pisząc przed kilka dniami o roli społeczeństwa w walce z dyktaturą pomajową, wyraziliśmy zdanie, że stanowisko społeczeństwa będzie w tej walce czynnikiem decydującym, przyczem — zgodnie z podstawą naszego programu politycznego — postawiliśmy tezę, że przyszłość Polski zależy od tego, czy społeczeństwo wystąpi ostatecznie jako zorganizowany naród, czy też pozostanie konglomeratem sprzecznych między sobą sił politycznych, społecznych i gospodarczych.

Abstrahując narazie z konieczności od tej — oby niezbyt odległej — przyszłości, zwrócimy się do aktualnej teraźniejszości, czyli do tego, co rozegra się na terenie politycznym w maju w związku ze zwołaniem nadzwyczajnej sesji sejmowej.

Nie jest jeszcze wykluczone, czy rząd sam nie zwoła tej sesji. W tym wypadku będą czynione rozmaite zakulisowe pociągnięcia, aby obrady Sejmu nie wybiegały poza te sprawy, których załatwienie potrzebne jest rządowi, a pominięły zagadnienia natury prawnopolitycznej, jak sprawa Czechowicz i votum nieufności dla rządu wogóle, a dla ministra spraw wojskowych w szczególności. Podobno celem zaszachowania opozycji pod tym względem rząd ma zamiar wystąpić z szerokim programem gospodarczo-finansowym i tak manewrować, aby odpowiedzialność za ewentualne obalenie tego programu zważyć na Sejm.

Gdyby rząd nie odważył się na zwołanie sesji, pozostaje inicjatywa samego Sejmu, czyli formalnie 148 jego członków. Co do tego, pomijając oczywiście ugrupowania rządowe, należy zaznaczyć, że mniejszości narodowe wcale się nie kwapią do zwołania Sejmu. Pozostają zatem stronnictwa opozycyjne polskie, a ponieważ Klub Narodowy nie posiada odpowiedniej siły liczebnej, sprawa zwołania sesji nadzwyczajnej zależy od stanowiska t. zw. centrolewu.

Centrolew zaangażował się wprawdzie poniekąd w tym kierunku, ale od zapowiedzi, a nawet zamiaru do wykonania droga jest dość daleka i nie zawsze prosta. Faktem jest, że nie ządzano zwołania sesji zaraz po zamknięciu poprzedniej, jak również faktem jest, że dotąd termin złożenia na ręce Prezydenta Rzeczypospolitej odpowiedniego wniosku nie został ustalony. Obóz rządowy wyciąga z tego kunktatorstwa praktyczne wnioski i groźbą rozwiązania Sejmu stara się wpłynąć na chwienne czynniki w centrolewie celem sparyalizowania danej inicjatywy.

Te machinacje obozu rządowego nie są zupełnie beznadziejne. Realnie rzecz biorąc, Sejm składa się tylko z ludzi i to rozmaitych. Są wśród nich tacy, którzy służbę publiczną wysoko cenią i którzy nie dadzą się niczem odwieść od spełnienia obowiązku sumienia: bez przechwałek, ale i bez niepotrzebnej skromności możemy powiedzieć, że tacy

Bomba w poselstwie sowieckim

Nieudolna konstrukcja bomby — Głosy prasy zagranicznej
Chybione wywody „Izwestij”

Warszawa, 29. 4. (Tel. wł.). Wczoraj w Forcie Bema na Woli odbyła się druga dokładniejsza ekspertyza bomby, która ustaliła w całości wynik badania pierwiastkowego. Proch wydobyty jest prochem czarnym, t. zw. dynym, o bardzo słabej sile wybuchowej. Prawie zupełnie nie jest on już dzisiaj używany. Jest środkiem bardzo tanim i można go wszędzie dostać. Ilość zawarta w cylindrze potrafiłaby zaledwie rozsadzić cylinder. Wysadzone ze ściany cegły mogłyby odpaść od ściany na odległość zaledwie 2 do 3 kroków. Przewody do mechanizmu zegarowego były zrobione ze starego drutu, w wielu miejscach pozbawionego izolacji. W tych właśnie miejscach przewodnik był przypięty stalowymi pineskami do klatki dla kominiarzy, biegnącej wzdłuż dachu, tak że pineski dotykały gołego drutu. W razie włączenia prądu nastąpiłoby zamknięcie obwodu prądu, powstałaby iskra, która stopiłaby przewodnik tak, że prąd nie doszedłby nawet do zapalnika. Zatem instalacje zamachowej albo zakładali dyletanci, albo ktoś, komu nie zależało na tem, by wybuch wogóle nie nastąpił.

Przewodzenie śledztwa powierzono sędziemu dla spraw szczególnego znaczenia Gorzeńskiemu oraz prokuratorowi Sądu Apelacyjnego Rudnickiemu. Rewizji dokonano także przy ul. Poznańskiej 17 w mieszkaniu syna wybitnego działacza ukraińskiego, śp. Łukasiewicza, b. członka rządu Petlury.

London, 29. 4. (PAT). Prasa londyńska opisuje aferę wykrycia bomby w poselstwie sowieckim w Warszawie spokojnie i rzeczowo. „Times” podkreśla energję czynników polskich, ujawnioną przy usuwaniu bomby, podnosząc przytem męstwo bombardjera Machaja, usuwającego bombę z narażeniem życia.

Berlin, 29. 4. (PAT). Prasa niemiecka interesuje się żywo wykryciem bomby w gmachu poselstwa sowieckiego. „Telegraphen Union” przytacza wersję, według której z dotychczasowych szczegółów śledztwa wynikać

ma, iż sprawcami zamachu byli przedstawiciele opozycyjnych kół sowieckich.

Moskwa, 29. 4. (PAT). „Izwestija” stwierdza, że próba zamachu, dokonana w Warszawie, będzie dla przeciwników wojny we wszystkich państwach poważną przestroją przed niebezpieczeństwem, które grozi pokojowi ze strony zbrodniczych elementów polskich, niezatrzymujących się przed niczem w swem dążeniu do wywołania nowej wojny. Przypominając oświadczenia „Gazety Polskiej”, która dowodziła braku niebezpieczeństwa wojny, opierając się na fakcie, że stosunki polsko-sowieckie wytrzymały tak ciężką próbę jak zabójstwo ministra Wojkowskiego, „Izwestija” pisze w dalszym ciągu:

„Jest rzeczą jasną, że pewne koła warszawskie spodziewały się, że zabójstwo Wojkowskiego wywoła wojnę. Byłoby rzeczą interesującą porównać ten stan umysłów w kołach polskich dosyć wpływowych z jeszcze niebezpieczniejszym usiłowaniem wysadzenia w powietrze całego poselstwa sowieckiego. Cel tych, którzy posługiwali się maszyną piekielną, jest zupełnie jasny. Rząd i opinia publiczna ZSRR. mają prawo przede wszystkim żądać od rządu polskiego zupełnego wyjaśnienia co do wszystkich okoliczności usiłowanej zbrodni i wszystkich osób, które w niej wzięły udział.”

Wobec tego, że zamachy na poselstwo ZSRR. w Polsce mają już swoją dramatyczną historję, dziennik wyraża nadzieję, że tym razem będzie rzeczą zbyteczną przypominać, że rząd polski jest odpowiedzialny za bezpieczeństwo i możność normalnej pracy poselstwa sowieckiego.

Od redakcji: Powyższe wywody sowieckiej gazety chybują cel, ponieważ: 1) zamach został udaremniony dzięki zabiegom władz polskich; 2) śledztwo wykazało, że zamach ten był przygotowany w sposób zupełnie nieudolny. Niezależnie od tego rozumie się samo przez się, że opinia polska musi się domagać stanowczo wykrycia i ukarania sprawców tej zbrodniczej imprezy.

Podpisanie układu w sprawie odszkodowań wschodnich

Paryż, 29. 4. (PAT) Wczoraj o g. 9.40 podpisano układ w sprawie odszkodowań wschodnich. Posiedzeniu przewodniczył min. Loucheur, który przypomniał trudności, z jakimi walczyła konferencja haska i wyraził radość z powodu dojścia do porozumienia, poczem złożył podziękowanie za owocną współpracę przedstawicielom

Anglii i Włoch, przedstawicielom państw zainteresowanych bezpośrednio sprawą odszkodowań wschodnich a także przedstawicielom Belgii, Grecji, Polski, Portugalji i dominjów. Delegaci Węgier, Rumunii, Jugosławji, Anglii i Włoch złożyli min. Loucheurowi podziękowania i powinszowania.

Zbrojenia Włoch na morzu

Rzym, 29. 4. (PAT). W dniu wczorajszym w kilku dokach okrętowych odbyły się uroczystości spuszczenia na wodę 4-ch krążowników i jednej łodzi podwodnej. W uroczystościach

uczestniczyli książęta, przedstawiciele władz, organizacje młodzieży faszystowskiej oraz olbrzymie rzesze publiczności.

właśnie ludzie kierują polityką Klubu Narodowego.

Ale są w Sejmie i inni ludzie. Są tacy, co boją się terroru, są inni, którym zależy na mandatach, a nawet na dietach. Tak jest i niema potrzeby obwijać

tego w bawełnę. Ci to właśnie posłowie stanowią cel pogroźek obozu rządowego, oni wpływają hamująco na taktykę niektórych klubów.

Tutaj właśnie rozpoczyna się rola społeczeństwa. Posłowie, jacyby nie by-

li, są przede wszystkim mandatarzami wyborców. Wszyscy oni, a zwłaszcza ci, którym zależy na utrzymaniu mandatów dla swego stronnictwa, czy nawet poprostu dla siebie, wsłuchują się pilnie w to, co mówią, czego żądają ich wyborcy, i przeważnie według tego działają na terenie Sejmu.

Sejm sam, jako zgromadzenie 444 ludzi, może być bardzo silny w stosunkach praworządnych, w walce legalnej. Tam, gdzie mu grożą zastosowaniem środków nielegalnych, może on łatwo zachwiać się i unikać rozgrywki, bo takim metodom, jak np. znane zajście z 31 października r. z., Sejm może przeciwstawić jedynie siłę moralną.

A taką siłę może mu dać tylko społeczeństwo. Społeczeństwo, biernie przypatrujące się wypadkom, nie ma prawa żądać od posłów dowodów bohaterstwa. Społeczeństwo w walce takiej, jaka się toczy od dwóch lat, nie może być biernym widzem, lecz musi być czynnym aktorem. Musi ono postawą swoją dać Sejmowi konieczną siłę moralną, musi wyraźnym objawieniem swej woli podtrzymać te odłuki frontu sejmowego, które zachwiały się pod wpływem pogroźek, czy ewentualnie innych „argumentów”.

Dla uniknięcia wszelkiej niejasności podkreślamy wyraźnie, że mamy na myśli wyłącznie legalną działalność społeczeństwa, wyrażającą się w formie zebrań, uchwał i innych podobnych wystąpień publicznych. Są to rzeczy większej wagi, niż się komuś może wydawać. Obóz rządowy zwraca bardzo pilną uwagę na to, co nazywa się opinią publiczną. Czuwają nad nią całe biura wywiadowcze, kartoteki, konfidenti i wszelakie inne „oczy i uszy” rządowe.

Tam szczególnie, gdzie odbywają się jakiegokolwiek wybory, zwłaszcza sejmowe, jak np. w Gnieźnieńskim, społeczeństwo musi wystąpić bardzo wyraźnie i stanowczo. Wynik takich wyborów, choćby po nich niedługo miały się odbyć drugie, co zresztą nie jest jeszcze zgoda przesądzone, będzie miał wielkie znaczenie nie tylko dla danego okręgu, ale dla całego państwa. Społeczeństwo powinno wyraźnie powiedzieć, czego chce od Sejmu, jakim chce mieć ten Sejm: chwiejnym czy zdecydowanym w walce.

Ten głos społeczeństwa rozumieją dobrze i w Sejmie i — poza Sejmem. A zrozumiałwszy, wyciągną z niego odpowiednie wnioski. M. K.

Gdańskowi szkodzi jego „samodzielność”

Gdańsk, 29. 4. (PAT). W Gdańsku obradował kongres gdańskiej partji socjal-demokratycznej. Przewodniczący frakcji sejmowej socjal-demokratycznej, poseł Brille poświęcił dłuższy ustęp sprawie bezrobocia, stwierdzając, że jest ono częścią powszechnego zjawiska w gospodarce światowej. Mówca podkreślił przy tej sposobności, że do pogorszenia się sytuacji przyczyniło się to, iż W. M. Gdańsk uczyniono organizmem „samodzielnym”. W dalszym ciągu Brille wskazał na konieczność zmniejszenia ilości urzędników wolnego miasta.

Ustrój korporacyjny we Włoszech

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Rzym, 26 kwietnia.

Nawet najsurowsi krytycy faszyzmu muszą dziś przyznać, że faszyzm nie był i nie jest tylko hasłem politycznym, rzuconym gwoli dorwania się do rządów i zapewnienia ich jednej partii, ale programem, realizującym nowe formy życia państwowego i społecznego dla dobra narodu i państwa. I co najwięcej uderza postronnego obserwatora, to systematyczny, miarowy postęp i rozwój zasadniczych myśli i idei tego programu. W ten sposób rodzi się i powstaje nowy porządek rzeczy, ten tworzy, zdrowy *novus ordo*, który nie niszczy wszystkiego, co było przed nim, jak w Rosji bolszewizm, ale bądź ulepsza, bądź z gruntu reformuje dotychczasowy ustrój państwowy i społeczny, wnosząc wszędzie nowe życie. Bolszewizm jest wyłącznie negatywny i niwelujący, faszyzm zaś tworzy, konstruuje. Ta antyteza faszyzmu i bolszewizmu przejawia się najwyraźniej w zasadniczej i najdrażliwszej kwestji, jaką dotąd wy dobyła na powierzchnię doba nowożytna, t. j. w kwestji społecznej.

Wszelkie reformy polityczne i administracyjne są z natury rzeczy prostsze i łatwiejsze do przeprowadzenia. Inaczej natomiast przedstawia się koncepcja i urzeczywistnienie reform społecznych. To też nie dziw, że to, co się dziś przedsięwzięło we Włoszech w dziedzinie społecznej, budzi wielkie zainteresowanie i jest śledzone przez rządy, świat uczony i polityczny. Ustrój korporacyjny, jego zastosowanie w praktyce i wyniki, jakie da, mają być kamieniem probierczym dla faszyzmu.

Podstawą reformy społecznej przedsięwziętej przez faszyzm jest, jak wiadomo, karta pracy (*Carta del lavoro*) z r. 1927, inaczej konstytucja społeczna nowych Włoch powojennych. Określa ona w sposób jasny równość praw i obowiązków i pracy i kapitału w łonie państwa i głosi solidarność wszystkich obywateli i wszystkich klas wobec interesów narodu. Jeśli hasłem socjalizmu jest walka klas, to hasłem faszyzmu jest solidarność i współpraca klas w interesie państwa i narodu.

Przed faszyzmem państwo włoskie, podobnie jak inne państwa demokratyczne - liberalne przestrzegało zasady nieinterwenjowania w zatargi między kapitałem a pracą.

Zasadą naczelną faszyzmu natomiast jest podporządkowanie przy wolności stowarzyszania się, interesów jednostki interesom wyższym narodu, którego państwo jest tłumaczem i przedstawicielem. W praktyce zasada ta przedstawia się w ten sposób, że stowarzyszenia i syndykaty (związki zawodowe), które posiadają pewne bliżej określone cechy są uznane prawnie przez państwo i jako takie podlegają jego kontroli. Taki przywilej prawnego uznania przez państwo posiada tylko jeden syndykat tej samej kategorii, bo w przeciwnym razie, t. j. gdyby je miały wszystkie, nastąpiłby anarchizm. Przywilejem tego syndykatu jest zawieranie kontraktu zbiorowego pracy, który jest obowiązkowy dla całej kategorii. W ten sposób syndykat uczestniczy w stanowieniu własnego prawa i przestrzeganiu go. Organizacji syndykalistycznej nie należy mieszać z organizacją korporacyjną, a syndykatu z korporacją. Korporacja jest bowiem organem państwowym, w którym pod kontrolą państwa syndykaty mogą normować stosunki między kategorjami i regulować postęp produkcji.

Dotąd stosunek syndykatów do państwa był z zasady opozycyjny, żeby nie powiedzieć wrogi. Taktyką socjalistów nie było stworzenie warunków pracy normalnej, ale ciągły bunt i licytowanie wzwyż, bo teoria socjalistyczna uważa pracę za zło konieczne. Inaczej to pojmują syndykalizm faszystowski. Ten uważa pracę za obowiązek i płynącą stąd radość. Oczywiście, że obowiązkiem państwa jest stworzyć warunki, w których robotnik mógłby dojść do takiego stanu psychicznego, żeby pracę uważał za obowiązek i radość. Może to zaistnieć tylko wówczas, kiedy robotnik będzie pewny, że jego trud jest zagwarantowany kontraktem legalnym, który go wiąże nie tyle przynusem, ile zadowoleniem z ziemi, fabryki, czy stanowiska.

„Syndykalizm socjalistyczny — jak się wyraził Mussolini w mowie, którą wygłosił 21 bm. na kapitole w czasie otwarcia narodowej rady korporacyjnej — drogą walki klasowej znajdował ujście w programie, mającym na celu zniesienie własności prywatnej i inicjatywy indywidualnej. Syndykalizm faszystowski zaś — drogą współpracy klas, zna-

duje ujście w korporacji, która tę współpracę ma uczynić systematyczną i harmonijną, ocalając własność prywatną, ale zarazem podnosząc ją do funkcji społecznej, szanując inicjatywę indywidualną, ale w obrębie życia i gospodarstwa narodowego. Syndykalizm — zdaniem Mussoliniego — nie może być celem samym w sobie, bo albo wyczerpuje się w socjalizmie politycznym, albo w korporacji faszystowskiej. I tylko w korporacji realizuje się jedność ekonomiczna w swych różnych składnikach, jakimi są: kapitał, praca, technika. I jedynie przez korporacje, tj. przez współpracę wszystkich sił, zmierzających do jednego celu, może być zapewniona żywotność syndykalizmu.

„A dalej. Tylko przez zwiększenie produkcji, a w następstwie i bogactwa, kontrakt zbiorowy może zapewnić coraz lepsze warunki kategorjom pracowników. Innymi słowy syndykalizm i korporacja wzajemnie są od siebie zależne i uwarunkowują się nawzajem: bez syndykalizmu nie jest możliwa korporacja, ale także bez korporacji syndykalizm sam skazany jest na wyczerpanie się w akcji drobniagowej, obcej całemu procesowi wytwórczemu, a tem samem pozostałby w roli widza, a nie działającego czynnika. Tak dzieje się — mówił Mussolini — we wszystkich krajach zachodnich, gdzie syndykalizm, nie mogąc dojść do t. zw. socjalizacji środków produkcji i wymiany, albo jak we Włoszech do korporacji, jest zmuszony wszczynać walki, które kończą się katastrofalnie.“

Oto, jak Mussolini nakreślił różnicę między syndykalizmem socjalistycznym, a syndykalizmem faszystowskim.

Po dokonaniu organizacji syndykalistycznej otworzyła się możność ustanowienia dla każdej gałęzi produkcji stałego łącznika między pracodawcami a robotnikami. W ten sposób doszedł faszyzm do korporacji, jako do organu państwowego. Chodziło o rozszerzenie horyzontu poszczególnych grup syndykalistycznych, aby, wyprowadzone z zamkniętego kręgu własnych, wyłącznych interesów i bezpośredniego zysku, zrozumiły zależność różnych gałęzi produkcji, oraz rolę, jaką zajmują w ogólnym gospodarstwie państwowym i możność osiągnięcia szerszych celów przez wspólną pracę. Ta współpraca dokonywać się będzie w szeregu organów państwowych, w których syndykaty będą miały głos, a państwo kierownictwo. Najwyższym z tych organów jest właśnie korporacyjna rada narodowa, otwarta 21 bm. przez Mussoliniego. Jest to instytucja, która zamyka piramidę organizacji syndykalnej i korporacyjnej. Zadaniem jej jest kierować całym ruchem syndykalistycznym, jako stosunkami wewnętrznymi zarówno w dziedzinie kontraktów, jak opieki i pomocy zawodowej, a dalej tworzyć współpracę klas, przygotowywać i utwierdzać ustrój społeczny, wolny od walki, a oparty na współdziałaniu wszystkich warstw narodu. Wszystkie warstwy wytwórcze mają w niej swych przedstawicieli i w ten sposób wszystkie one zostały wciągnięte do życia państwowego. Rola rady w życiu ekonomicznym włoskiem będzie bardzo doniosła. Mussolini wyraził się, że ma być ona w gospodarstwie włoskiem tem, czem sztab generalny jest w wojsku, a więc mózgiem, który przygotowuje i porządkuje, organem kierowniczym i kontrolującym wszystkie gałęzie produkcji narodowej.

Do zadań jej należy wydawanie opinii: 1) o wykonaniu i uzupełnieniu zasad, zawartych w karcie pracy, stosownie do rozwoju systemu korporacyjnego i wymagań wytwórczości narodowej; 2) o projektach ustaw, których przedmiotem jest dyscyplina produkcji i pracy; 3) o działalności organów i instytucji korporacyjnych, celem powiększenia i udoskonalenia wytwórczości, kultury i sztuki narodowej; 4) opinjowanie o każdej kwestji, która dotyczy wytwórczości narodowej; 5) na koniec spełnianie funkcji łącznika pomiędzy wszystkimi kategorjami produkcji, zespolonej w regulaminie o stosunku pracodawców do robotników.

Naogół ma zatem rada korporacyjna atrybucje doradcze i normujące. Rada korporacyjna składa się z 7 sekcji: 1) sekcja wolnych zawodów i sztuki, podzielona na dwie podsekcje: jedna dla zawodów, druga dla sztuki; 2) sekcja przemysłu i rzemiosła, podzielona na dwie podsekcje; 3) sekcja rolnictwa; 4) sekcja handlu; 5) sekcja transportów lądowych i żeglugi wewnętrznej; 6) transportów morskich i powietrznych, podzielona na dwie podsekcje; 7) sekcja

Marnotrawcy Miłości

Pod tym tytułem napisał

Stefan Kiedrzyński

ceniony autor licznych powieści nowy utwór literacki, przedstawiający walkę dwóch rywali o miłość i rękę ukochanej kobiety.

Wielkopolska Księgarnia Nakładowa Karola Rzepeckiego Sp. z o. o. w Poznaniu.

Do nabycia we wszystkich lepszych Księgarniach.

zw 23 186/7

banków. Nowa instytucja jest dalszym krokiem na drodze do zjednoczenia wewnętrznych Włoch faszystowskich.

S. M.

Zjazd rolniczy

Stronnictwa Narodowego w Wrześni

Zapowiedziany zjazd rolniczy Stronnictwa Narodowego we Wrześni, zgromadził w sali „Odeon“ znaczną liczbę rolników z całego powiatu.

Wieś, zostająca w kontakcie w latach ostatnich jedynie ze Stronnictwem Ludowym „Piast“, miała sposobność wysłuchania referatów, z dziedziny najżywotniejszych zagadnień rolnika nie w oświetleniu jednostronnym i wyłącznie ze stanowiska klasowego. Obrady zjazdu przekonały, że obrona pewnych warstw i stanów nie przynależą wyłącznie tylko stronnictwom klasowym, ale że w dzisiejszym trudnym położeniu tak gospodarzem, jak i politycznym, wskazanem jest porozumienie się miasta i wsi, co da się urzeczywistnić nie w organizacjach klasowych, lecz w organizacji społeczno-narodowej.

Zjazd zagał wiceprezes koła Stronnictwa Narodowego p. W. Milczyński, powitaniem przybyłych pp. posłów jak i uczestników zjazdu. Jako pierwszy referował p. poseł Fijałkowski z pow. kutnowskiego. Omówił szczegółowo warunki, w jakich pracuje rolnik polski w wolnej Polsce, przeszedł na obecny ciężki kryzys i wskazał na liczne błędy w zarządzeniach sfer miarodajnych. Drugi referat wygłosił przez p. posła Szturmowskiego z Pomorza, zapoznał uczestników z pracami Klubu Narodowego na terenie sejmowym, z specjalnym uwzględnieniem interesów rolnika.

Referatów wysłuchali obecni z wielkiem zainteresowaniem darząc mówców oklaskami. W dyskusji, która potoczyła się spokojnie i rzeczowo, zabierali głos b. poseł p. Lewandowski z Bydgoszczy, oraz liczni mówcy, pomiędzy którymi byli i zwolennicy Stronnictwa Ludowego „Piast“.

Po 3-godzinnych obradach przewodniczący solwował zjazd, wzywając do zespolenia się w Obozie narodowym.

Walny zjazd weteranów „Armji Błękitnej“ w Warszawie

Zawiadamy wszystkich kolegów-weteranów armji polskiej z Francji, że walny zjazd uprzednio ogłoszony na 8 i 9 czerwca 1930 r. został odłożony do 13 i 14 lipca 1930 r.

Wszystkich kolegów-weteranów armji polskiej z Francji, pozostających w rezerwie i w czynnej służbie wojskowej, uprasza się o jaknajrychlejsze zgłaszanie swoich nazwisk i adresów do zarządu głównego Stowarzyszenia Weteranów Armji Polskiej z Francji, Warszawa, Żółtawy 40 m. 9.

Zjazd okręgowy

Zw. Tow. właścicieli domów i nieruchomości na woj. poznańskie

W niedzielę w sali Strzechy Budowniczych przy ul. Sew. Mielżyńskiego toczyły się obrady walnego zjazdu okręgowego Związku Towarzystw właścicieli domów i nieruchomości na województwo poznańskie, w których uczestniczyło około 60 delegatów. Zjazd zagał przez okręgu p. Słomiński, powitaniem delegatów oraz posła z Stronnictwa Narodowego dr. Osady. Sprawozdania z czynności zarządu przedłożyli pp.: Słomiński, jako prezes, Nowakowski, jako sekretarz i dyr. Ratajczak jako skarbnik. Ze sprawozdań wynika, że do okręgu należą 24 towarzystwa z ogólną liczbą około 3500 członków. Po wyczerpaniu spraw, związanych ze sprawozdaniami

zarządu i udzieleniu zarządowi pokwitowania, poseł dr. Osada wygłosił referat o aktualnych zagadnieniach i zobowiązań sprawy własności nieruchomości na terenie sejmowym.

Zkolei przystąpiono do wyborów członków zarządu w miejsce dotychczasowego prezesa p. radcy Słomińskiego, prezesem okręgowego Związku właścicieli domów i nieruchomości, wybrano długoletniego członka zarządu towarzystwa poznańskiego dyr. Aleks. Ratajczaka. Wiceprezesem wybrany został p. Józef Małkiewicz, obecny prezes Towarzystwa właścicieli nieruchomości na m. Poznań, sekretarzem p. dr. Bubiński, skarbnikiem inż. Godlewski, a radnymi pp.: aptekarz Gertych, adwokat Goebel i właściciel domu Lodi; ponadto jako radni wejdą w skład zarządu delegaci z Inowrocławia, Gniezna, Nakła, Wągrowca, Kościana, Śremu, Ostrowa i Leszna. W skład komisji rewizyjnej weszli pp.: Fischbach z Kościana, Kosteński z Gniezna i Rybelski z Poznania.

Dyskusja nad sprawozdaniami zarządu i referatem posła Osady była bardzo ożywiona. Przemawiali delegaci towarzystw w Poznaniu, Gnieźnie, Inowrocławiu, Nakle, Lesznie, Szamotułach, Ostrowie, Wągrowcu, Strzelnie i Mosinie. Poruszano sprawy: kominiarskie, projekt o dozorcach domowych, sprawę Zachodniego - Polskiego Towarzystwa Kredytowego Miejskiego, wysokości stawek od ubezpieczeń ogniowych, opłat stempelowych od kontraktu najmu, zeznań o podatku dochodowym, postępowaniu karno-administracyjnym itp.

Po kilkugodzinnych obradach nowy prezes okręgu solwował obrady, wyrażając życzenie, by niezbyt szczęśliwie w powodu niezrozumienia pewnych sfer dla własności nieruchomości kształtująca się przyszłość ułożyła się jak najlepiej. Trzeba na to zorganizowanego wysiłku zbiorowego. Podkreślił przytem ważność zorganizowania się okręgu poznańskiego, zapraszając miasta nienależące dotychczas do Związku, by zgłosiły swe przystąpienie w sekretariacie, który się znajduje w Poznaniu przy ul. Sew. Mielżyńskiego 23. (Tel. 52-74.) (k)

Skinol

do przebarwienia obuwia

Dmowski i Paderewski „oskarżeni“ przez Litwinów

Warszawskie „ABC“ podało następującą wiadomość: „Staraniem uniwersytetu kowieńskiego, wkrótce ma być w Kownie zainscenizowana wielka rozprawa sądowa przeciwko Romanowi Dmowskiemu i Ignacemu Paderewskiemu za ich działalność w Paryżu, zmierzającą do „oderwania Wileńszczyzny od Litwy“, oraz za ich działalność polityczną, zmierzającą do rozszerzenia granic Polski aż do morza Bałtyckiego, a tem samem wcielenia Litwy do Polski.“

Zaszczytne „oskarżenie“. Rzecz inna, że „sąd“ nie bardzo poważny.

1930 r.

1930 r.

BUSKO-ZDROJ

Państwowy Zakład Źródłowy z Kieleckiej.

Sezony letowe od 1 maja do 31 października. Kąpiele siarczane - słone i mułowe, wodolecznictwo, leczenie elektrycznością, leczenie światłem, kąpiele słoneczne.

Dojazd: Ostatnia stacja kolej. Kielce. Zaznacza się, że dla wygody kuracjuszków Zakład uruchamia specjalne autobusy zakładowe. zw 23 214

„Zeppelin“ nad Paryżem

Pesymistyczne refleksje paryskiego „Figaro“

Paryż, 29. 4. (PAT) Z powodu przelotu nad Paryżem niemieckiego „Zeppelina“, udającego się do Londynu „Figaro“ zapytuje, czy przelot ten był rzeczywiście potrzebny? Przelot „Zeppelina“ nad Paryżem był przypomnieniem ciężkich prób wojennych, poświęceń i żaloby, które przeżyła Francja, napadnięta z nieacka. Nazajutrz po ugodach haskich, w przededniu ewakuacji Nadrenji, czem zwracają Niemcy na siebie uwagę świata? Oto „Zeppelin“ przelatuje nad Francją i Anglią, 4 pancerniki niemieckie, z których jeden okazuje się najpotężniejszym ze wszystkich, jakie posiada jakakolwiek marynarka wo-

jenna na świecie, pływają po morzu Śródziemnym, prezydent Hindenburg przygotowuje się do przewodniczenia uroczystościom, mającym się odbyć w Nadrenji, a Stresemannowi postawiony będzie pomnik w Moguncji. Niemcy w ten sposób wyraźnie i szczerze pokazują, jakie są ich rzeczywiste zamiary.

Londyn, 29. 4. (Tel. wł.) Część prasy wyraża wielkie niezadowolenie z powodu przelotu „Zeppelina“ nad Londynem, co przypominało Anglikom wojenne usiłowania Niemców bombardowania z powietrza stolicy W. Brytanji.

i dostać się do siedziska. Samolot okrążył 3 kwadransie z nieszczerliwym akrobata, który zupełnie osłabiony wsiadł uwięziony w drabinkę linową. Pilot obniżył lot tuż nad ziemią, co jednak nie pomogło. Akrobata uderzył wielokrotnie o twardy grunt i śmiertelnie się pokaleczył. W końcu samolot lądował. Nieszczęśliwego odwieziono do szpitala, gdzie niebawem zmarł.

Omdlenie Adwentowicza

Warszawa, 29. 4. (Tel. wł.) W teatrze łódzkim podczas przedstawienia Hamleta Adwentowicz, grający rolę Hamleta, nagle zemdlął. Długi czas nie można go było ocucić, wskutek czego przedstawienie przerwano a publiczności zwrócono pieniądze za bilety. (w)

O radę miejską w Borku

Borek, 29 kwietnia. Przeciwno ostatnim wyborom do rady miejskiej — drugim z rzędu, w których obywatelstwo narodowe zgromadziło 90 proc. głosów — „sanacja“ miejscowa wniosła sprzeciw do sądu administracyjnego w Poznaniu. Sprawę zastępował p. Białecki z Borku. Sąd administracyjny jednakże protest odrzucił jako nieuzasadniony, niweczając tem samem ostatnią jej nadzieję.

TARGOWISKO MIEJSKIE

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji notowania cen.

Poznań, 29 kwietnia 1930.

Spędzono: wołów 132, buhai 248, krów 566, świń 2361, cieląt 1065, owiec 265; razem 4 637 sztuk zwierząt.

Placono za 100 kg żywej wagi za: (Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi).

BYDŁO:

Woły:			
Pełnomięsiste wytuczzone nieoprzęgane	124—130		
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3	114—118		
Mięsiste tuczone starsze	000—000		
Miernie odżywione	000—000		
Buhaje:			
Wytuczzone pełnomięsiste	116—120		
Tuczone mięsiste	104—108		
Nietuczzone, dobrze odżywione starsze	094—100		
Miernie odżywione	080—090		
Krowy:			
Wytuczzone pełnomięsiste	118—122		
Tuczone mięsiste	106—110		
Nietuczzone, dobrze odżywione	096—100		
Miernie odżywione	076—080		
Jalowice:			
Wytuczzone pełnomięsiste	124—130		
Tuczone mięsiste	114—118		
Nietuczzone, dobrze odżywione	100—106		
Miernie odżywione	090—096		

OWCE:

Wytuczzone, pełnomięsiste jałgietka i młodsze skopy	140—152
Tuczone starsze skopy i maciorki	120—130
Dobrze odżywione	000—000
Miernie odżywione	000—000
ŚWINIE (TUCZNIKI):	
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg żywej wagi	224—228
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg żywej wagi	218—222
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg żywej wagi	212—216
Mięsiste świnie ponad 80 kg	200—206
Maciory i późne kastraty	196—200
Świnie bekonowe	212—216

Przebieg targu bardzo spokojny, bydło i świnie niewyprzedane.

Kurs złotego. Dziś rano notowano w obrotach nieoficjalnych kurs dolara w Warszawie 8.89 zł, w Gdańsku na Warszawę 8.89 1/2 zł.

Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mkn. w dewizach 212,47 do 212,77 zł, gotówką 212,07 zł; za 100 guld. gd. w dewizach 172,99 do 173,25 zł, gotówką 172,65 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 29 kwietnia 1930. Przebieg dzisiejszego zebrania giełdowego miał tendencję utrzymaną.

Z pap. państw. placono za 5 proc. poz. konwers. 54,50 proc. oraz za 4 proc. poz. inwestycyjną 116,—, oddawano jedynie prem. dolarowe po 76,—. Z pap. lokacyj-

nych poszukiwano 8 proc. listy dolarowe po 94,50 proc. (przy dew. 8,90), natomiast oddawano 4 proc. listy zast. konwert. po 45 proc., 6 proc. listy żytnie ofiarowano po 21,50 bez nabywców.

Z akcji bankowych wzgl. przemysłowych placono za Bank Kwilecki Potocki 70,— i za R. Maya również 70,—. Poza tem robiono transakcje Unją po 84,—.

Cedula urzędowa z dnia 29 kwietnia 1930 r.

Papiery procentowe:
(Kurs w procentach nominalu)
5% Pożyczka konwersyjna 54,50% P.
8% dolarowe listy Pozn. Ziemstwa Kredyt. 94,50% P.
4% listy zastaw. konw. Pozn. Ziem. Kred. 45% O.
(Kurs w złotych)
5% Pożyczka premjowa serja II 76,— O.
4% Prem. Pożyczka Inwestycyjna 116,— P.

Akcje bankowe:

(Kurs w złotych za 1 akcję)
Bank Kwilecki, Potocki i S-ka I em. zł. 70,— P.

Akcje przemysłowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)
Dr. Roman May I em. zł. 70,— P.
„Unja“ (dawn. Ventzki) I em. zł. 84,— P.
Tendencja: Utrzymana.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 29. 4. 1930.
Waluty Gotówka

Dolary St. Zjedn. tr.: 8,88% ap.: 8,90% kup. 8,86%

Dewizy:	trans.	sprzed.	kup.
Holandja	358,80	359,70	357,90
Kopenhaga	238,65	239,25	238,05
Londyn	43,33 1/2	43,44	43,23
Nowy Jork	8,90,3	8,92,3	8,88,3
Nowy Jork kabel	8,91,5	8,93,5	8,88,5
Paryż	34,97	35,06	34,88
Praga	26,41	26,47	26,35
Szwajcaria	172,82	173,25	172,39
Sztokholm	239,65	240,25	239,05
Wiedeń	125,70	126,01	125,39

Tendencja nieco słabsza.

Papiery państwowe i obligacje:

4% poz. inwest.	118,50	120,00
5% poz. premj. dol.	75,00	74,50
5% poz. konw.	55,00	55,25

Akcje w złotych:

Bank Dyskontowy	0,00—116,00
Bank Polski	171,50—170,50
Częstocice	0,00—29,50
W. T. F. Cukru	32,50—33,25
Cegielski	0,00—47,00
Lilpop	0,00—25,00
Modrzewów	0,00—10,00
Parowozy	0,00—21,00
Rudzki	0,00—21,70
Zieleniewski	0,00—54,00

Tendencja niejednolita.

PŁODY ROLNICZE

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg reszta za 100 kg
Berlin, 29 kwietnia 1930.

Pszenica march. od st. załad. 76-77 kg przeciętn. jakości 280,00—283,00
Tendencja mocniejsza, w końcu mocna.

Zyto march. od stacji załad. 165,00—168,00
Tendencja mocniejsza, w końcu osłabiona.

Zyto statkiem 73 kg cif. Berlin, sprzed. 0,00—175,00
Tendencja mocniejsza, w końcu osłabiona.

Owies march. do stacji załad. 163,00—169,00
Tendencja początkowo mocna, w końcu słaba.

Jęczmień browarowy 192,00—208,00
Tendencja stała.

Jęczmień pastewny i przemysłowy 177,00—190,00
Tendencja stała.

Mąka pszenna 81,00—89,00
Tendencja mocna.

Mąka żytnia 23,75—26,50
Tendencja stała.

Ospa pszenna 09,50—10,25
Tendencja ledwo utrzymana.

Ospa żytnia 10,25—10,75
Tendencja cicha.

Groch Victoria 24,50—30,00
Groch dr. jadalny 21,00—24,00
Groch pastewny 18,00—19,00
Peluska 17,00—19,00
Bób polny 15,50—17,00
Wyka 19,00—22,50
Lubin niebieski 15,00—16,00
Lubin żółty 20,00—22,50
Seradela nowa 29,50—32,00
Makuch rzepakowy 13,25—14,50
Makuch lniany 18,50—19,00
Wytłoki suche 08,40—08,80
Śróć Soja 14,50—15,40
Słoma żytnia pras. drut. 1,20—1,40
Słoma pszenna pras. drut. 1,15—1,30
Słoma owsiana pras. drut. 0,90—1,00
Słoma jęczm. pras. drut. 0,90—1,00
Słoma żytnia dl. wiąz. 1,30—1,55
Słoma żytnia pras. sznur. 1,15—1,40
Słoma pszenna pras. sznur. 1,00—1,30
Sieczka 1,90—2,00
Tendencja stała.

Siano zw. handl. 1,80—2,00
Siano dr. I. pokos 2,30—2,70
Tymoteusz luźny 3,40—3,90
Siano konicz. 3,30—3,80
Tendencja cicha.

Ogólna tendencja niejednolita.

Notowania złotego w Berlinie z dnia 29. 4. 1930.

Wyplaty na Warszawę 46,875—47,075
Noty wielkie 46,70—47,10

Wybory gminne w powiecie katowickim

Katowice, 29. 4. W powiecie katowickim w Bielszowicach polskie partje prorządowe zdobyły 2 mandaty, polskie partje opozycyjne 7, niemieckie partje 3, tracąc 3 mandaty. W Małej Dąbrowce, zdobyły polskie partje opozycyjne 5 mandatów, polskie partje prorządowe 2 mandaty, niemieckie 5

mandatów, tracąc 2 mandaty i dotychczasową większość w radzie gminnej. W Janowie polskie stronnictwo opozycyjne uzyskały 10 mandatów, polskie partje „sanacyjne“ 6 mandatów. Niemieckie partje uzyskały 8 mandatów, tracąc 3 z dotychczas posiadanych 11-tu.

Konferencja bankierów w Brukseli

Bazylea, 29. 4. (PAT) Bank Wyplat Międzynarodowych zwołuje na dzień 1 maja do Brukseli konferencję banków, którym powierzone zostanie rozmieszczenie emisji akcji Banku na 300 tys. dolarów. O ile na tej konferencji dojdzie do porozumienia między przedstawicielami banków z jednej strony a Bankiem Wyplat Międzynarodowych z drugiej strony — to banki, które podejmą się repartycji emisji, wejdą w porozumienie z bankami emisyjnymi krajów, w których wspomniana emisja ma być umiesz-

czona celem ustalenia warunków tej repartycji.

W konferencji uczestniczyć będą: prezes Banku Wyplat Międzynar. Mac Garrah, dyr. tego banku Quesnay, delegat „Banku Morgana“, dyr. Banku Angielskiego Normann, przedstawiciel „Credit Lionnais“, który reprezentuje konsorcjum banków francuskich oraz przedstawiciele grup bankowych: belgijskiej, holenderskiej, szwajcarskiej, włoskiej i przedstawiciel Reichsbanku.

Komitet rozjemstwa i bezpieczeństwa

Genewa, 29. 4. (PAT) Wczoraj zebrał się komitet rozjemstwa i bezpieczeństwa na doroczną sesję. Na porządku dziennym znajduje się m. in. sprawa opracowania powszechnego międzynarodowego układu w sprawie wzmocnienia środków zapobieżenia wojny, projektu konwencji o pomocy finansowej dla państwa zaatakowanego przez napastnika, wreszcie sprawa ustalenia sytuacji prawnej, dotyczącej utrzymania komunikacji radjowej i lotniczej z organami Ligi w momentach krytycznych. Sesja potrwa około 2-ch tygodni.

Rokowania handlowe z Rumunją

Warszawa, 29. 4. (PAT) Przybyła do Warszawy delegacja rumuńska do rokowań handlowych z Polską. Oficjalne otwarcie rokowań odbędzie się dzisiaj.

Walka z przemytnictwem

Kolno, 29. 4. (PAT) Placówka straży granicznej w Łysach została poinformowana, że mieszkańcy tej wsi trudnią się przemytnictwem. Urzędowo zasadzkę. W nocy straż zauważyła 4 osobników z workami, dążących od strony niemieckiej. Mimo krzyków ostrzegawczych rzucili się oni do ucieczki pozostawiając jedwab i koronki. Straż zastrzeliła przemytnika T. Pułaskiego.

Dom wypoczynkowy dla nauczycieli

Hel, 29. 4. (Tel. wł.) Zjazd „Towarzystwa Nauczycieli Szkół Średnich i Wyższych“, który zakończył się w sobotę w Gdańsku, połączono z uroczystością, poświęcenia Domu Wypoczynkowego T. N. S. W. wzniesionego na Helu. Tak nazwaną „Jantarową Heczę“, dającą wygodne pomieszczenie dla stu osób, poświęcił ks. Józef Kulesza, prezes księży prefektów w Warszawie.

Na budowę Domu T. N. S. W. nauczyciele zrzeszeni wydatkowali dotychczas 250 tys. złotych, bez pomocy kredytowej, lub subwencji rządowej. S. B.

Wyrzucony oknem z pociągu

Toruń, 29. 4. (Tel. wł.) W nocy na 28 bm. do bloku kolejowego Łakorz na linii Jamielnik—Jablonowo przybył pewien mężczyzna, oświadczając strażnikowi, że został wyrzucony

przez okno z przedziału 3 klasy tranzytowego pociągu pospiesznego przez jakichś Niemców.

Poszkodowany przewieziony do Jamielnik, oświadczył, że nazywa się Edward Schafrima (lat 25) i jest obywatelem niemieckim, pochodzącym z Neudem (pow. Dresfeld) z zawodu ślusarzem. Jechał w 3-iej klasie z Prus Wschodnich do Bochum. Twierdzi, że został napadnięty przez swoich rodaków, którzy ograbili go z 300 mk. gotówki i wyrzucili na tor oknem, ponieważ drzwi w pociągach tranzytowych są zamknięte. Przy upadku doznał okaleczeń na głowie. Odstawiono go do szpitala w Toruniu.

Szermierze polscy w Bukareszcie

Bukareszt, 29. 4. (PAT) Wczoraj odbyły się tu zawody w walce na szpady między drużyną polską i rumuńską. Zawody zakończyły się na remis. Każda ze stron uzyskała 7 zwycięstw i 22 „touches“. Dziś odbędzie się walka na szable, wieczorem zaś wielkie zawody galowe w kole wojskowym.

Skazani Ukraińcy

Równe, 29. 4. (PAT) Dnia 27 b. m. zakończył się proces przeciwko uczestnikom antypolskiej manifestacji na akademii Szewczenki. Uczestnicy manifestacji skazani zostali: Semenjuk na 3 miesiące więzienia, Krystianuk na 6 miesięcy, Raciuk na dwa miesiące, Zińczuk na 2 miesiące aresztu.

O sygnalizację lotniczą

Berlin, 28. 4. (PAT) Od 28 do 30 kwietnia obraduje w Berlinie komitet badań lotniczej sygnalizacji świetlnej, wyłoniony przez komisję międzynarodową przy Lidze Narodów. W konferencji bierze udział 90 przedstawicieli komitetów narodowych, m. in. Polska, którą reprezentują: inż. Józef Pawlikowski oraz inż. Tomasz Kluz.

Tragiczna śmierć akrobaty

Berlin, 29. 4. (Tel. wł.) Wczoraj na lotnisku w Düsseldorfie popisywał się akrobata Hundertmark na latającym aeroplanie. Najefektowniejsza sztuka jednak zawiodła. Akrobata, stojąc na skrzydle lecącego samolotu, miał się uchwycić sznurowej drabinki, zwisającej z drugiego samolotu, który szybował równoległe ponad pierwszym samolotem. Akrobata zdołał wprawdzie schwycić najniższy szczebel drabinki, ale wskutek okaleczenia się i zaciągnięcia się liny koło jednej ręki, nie mógł wspiąć się wyżej

ANTIBI DENTOPASTA PROSZEK ELIKSIR ANAN

Victor Hugo o Napoleonie Małym

IV.

Pan Bonaparte posiada dziwny dar jednania sobie współników dla swojej zbrodni. I oni wszyscy stają się nawet podświadomie współwinnymi. Wszyscy, od ministra poczawszy a na prostym żołnierzu skończywszy. Przerzucił swą zbrodnię na wszystkich.

Policjant, który szarżuje na młodzież akademicka, czuje się równie skompromitowany, jak minister, żołnierz zaś, jak i jego pułkownik. U góry ludzie straszni wydają rozkazy, które spełniane są przez płatnych i podłych. I wszystko pokrywa głucho milczenie, nad wszystkim ciąży tragiczna tajemnica.

Tych ludzi oślania noc. Ale kiedyś historia zażąda od nich rachunku, a sąd jej będzie bezlitosny!

Pan Bonaparte jest u szczytu władzy. Pod osłoną nocy zabija się z jego wiedzą przeciwników politycznych lub urządza się na nich napady. Wszysko to robią jacyś nieznanymi, nigdy niewykryci sprawcy. Ci, co mordują i napadają, ukrywają się, pozostają anonimami. Bo pan się boisz, panie Bonaparte, bo pan nie masz odwagi cywilnej, by te czyny były dokonywane otwarcie, publicznie, bo sam się przed niemi cofasz i zrucasz odpowiedzialność na swe płatne narzędzia.

Wy nie sądzicie niewygodnych wam ludzi w biały dzień przed trybunałem sprawiedliwości. Na to nie macie odwagi; wy macie dla nich tylko kulę rewolwerową i pałkę najętego zbiral

Czy może naród ufać rebeljantowi, gwałcicielowi prawa i sprawiedliwości, mordercy republiki, człowiekowi, który raz złamał przysięgę? I od kogoż żądają dziś przysięgi? Od prefekta policji? On przecież zdradził państwo! Od generała? On zdradził sztandar! Od sędziów? Oni zdradzili prawo! Od urzędników? Oni zdradzili Rzeczpospolitą. A ci ludzie, którzy przysięgają na wierność panu Bonapartemu? Oni są wszyscy kupieni za pieniądze ze skarbu państwa.

Człowiek, który dokonał zamachu stanu, wciąż miota się, niespokojny między swoją płatną bandą, i ogarnia go coraz większy lęk przed niepewnym jutrem. Kał boi się swoich ofiar. Chce zagłuszyć sumienie narodu, chce je zdeprawować!

Czy może żądać od swoich podwładnych dochowania przysięgi człowiek, który ją sam złamał?

W otaczających cały kraj ciemnościach, gdzieś w oddali, ptonie samotnie jasnym blaskiem jakieś światelko... Każ pan, panie Bonaparte, dmuchać na nie tym miljonem, które glosowały za tobą! Płomień nawet nie drgnie! Każ wiać huraganom! Płomień będzie się wznosił czysto i prosto ku niebu! Rzucić na nie setki tysięcy banknotów! Płomień będzie się palił coraz jaśniej! To światło to sumienie! Ten ogień święty, jasny

oświetla białe karty papieru tych, co mają odwagę pisać przeciwko tobie!

Czy pan, panie Bonaparte, i twoja klika wiecie, co to jest sumienie? Istnieje zło i dobro. Nigdy zło nie stanie się dobrem, nigdy nie wyda dobrych rezultatów. Można narodowi skonfiskować wolność, można mu narzucić wyolbrzymiony dla własnych ambicji budżet, który jest ciężarem nieznośnym dla państwa, można opierać się na siłę zbrojną. Ale to jest tylko przejściowy stan rzeczy, to musi wreszcie minąć!

Budżet musi być wielki, bo trzeba z niego czerpać pełną garścią pieniądze dla swoich zwolenników, bo trzeba dawać swoim przyjaciółom i tym, którzy domagają się zapłaty za swe usługi. Lecz kiedy niedyskrecja publiczna miesza się do tych cyfr, kiedy zuchwała prasa opozycyjna je podnosi, wtedy ogarnia pana Bonapartego i jego zwolenników lęk, bo musieliby zasiąść na ławie oskarżonych. Więc konfiskuje się prasę, więc lży się parlament i utrudnia mu pracę.

Pan Bonaparte jest panem, jest władcą, ma miliony głosów, sankcjonujących jego system, miliony franków do swojej dyspozycji. Pan Bonaparte ma dziś ludzi sobie oddanych, ministrów na czterech łapach przed sobą, ma bagnety i armaty. Ale oto z cieniów nocy wyłania się jakiś nieznajomy, jakiś przechodzień i mówi:

— Dosyć już!

Ten ktoś, kto mówi w ciemnościach, kogo się nie widzi, ale którego się słyszy, ten ktoś, kto nie ugina się, nie płacze, nie pochlebia, ten ktoś — to sumienie!

A ten ktoś jest silniejszy niż armja, bardziej liczny, niż te wszystkie głosy, co padły za panem Bonaparte, wyższy niż parlament, bo to jest sumienie!

Niech sobie pan zapamięta, panie Bonaparte, że człowieka odróżnia od zwierzęcia między innymi poczucie różnicy między złem i dobrem. Dobre i złe rzeczy mijają nieraz w życiu niepostrzeżenie, ale napozór tylko. Człowiek musi mieć poczucie swojej wartości i odpowiedzialności. Zwierzę ma tylko instynkt, nie zna zaś wolności i odpowiedzialności. Kto nie ma tego poczucia, wyrzeka się człowieczeństwa. Zwierzę nie robi źle, ani dobrze, tygrys jest niewinny!

Ale wy, czemże jesteście, wy wszyscy, co zrzucacie z siebie odpowiedzialność za losy Rzeczypospolitej na pana Bonapartego?

Panie Bonaparte, pan jesteś może jedynym człowiekiem na kuli ziemskiej, który nie ma poczucia zła i dobra. To panu daje przewagę nad wszystkimi. Stąd płynie pana zwodnicza potęga. Zbrodnia usiłuje oszukać historję, mówi: Jestem sukces! Historia odpowie: Nie! ty jesteś zbrodnią!

zef Kulesza, prezes koła księży prefektów, zaś stosowną przemowę wygłosił p. dyr. Stefan Kwiatkowski, wiceprezes T. N. S. W., obaj z Warszawy.

Wieczorem, po powrocie do Gdańska, nauczyciele zebrani z całej Polski, uczestniczyli w przedstawieniu „Kraakowiaci i Górale”, odegranem przez zespół teatru bydgoskiego w sali „Strzelnicy”, a dzisiaj w południe, ci, którzy jeszcze pozostali, byli obecni na otwarciu wystawy sztuki polskiej w gdańskim muzeum miejskim przy Fleischergasse.

Gdy się rozpatruje przebieg i wyniki zjazdu przedstawicieli polskiego szkolnictwa średniego w Gdańsku, uderza przedewszystkiem nadzwyczaj miło podkreślenie momentu religijnego i patriotycznego. Zjazd zainaugurowano sol. nabożeństwem i podniósł kazaniem, w komisjach pracowały liczni księża prefekci, w powziętych uchwałach pomyślano o zadaniach i obowiązkach wobec Kościoła. Nawet taki szczegół, jak wystąpienie o dyspensę na koleżeńską wieczór, która odbyła się w piątek, i specjalne uwiadomienie o tem uczestników dobrze charakteryzuje ducha, w którym toczyły się obrady. Podobnie silnie było zaakcentowane stanowisko patriotyczne. Jedną z powziętych rezolucyj mówi o nierozzerwalności wybrzeża morskiego z Polską, druga o zamiarze ufundowania, wraz z uczniami, nowego polskiego statku handlowego, zaś trzecia wezwwała członków organizacji do wybitnego popierania „Macierzy Szkolnej”, pracującej na terenie wolnego miasta Gdańska. Uroczystość poświęcenia domu wopieczynkowego na Helu zakończono odśpiewaniem „Roty”, dokumentując tem wyraźnie zrozumienie posłannictwa.

Wśród rezolucyj i uchwał, dotyczących spraw zawodowych, przy rozpatrywaniu pragmatyki dla nauczycieli państwowych szkół średnich, wypowiedziano się bardzo stanowczo przeciw przenoszeniu nauczycieli z motywów politycznych. W sprawie praw publicznych dla szkół prywatnych i zabezpieczenia materialnego nauczycieli postanowiono zwrócić się do ministerjum. W dziedzinie samopomocy koleżeńkiej uchwalono funduszem pośmiertnym objąć wszystkie okręgi i powiększyć fundusz dla tych nauczycieli - weteranów, którzy wywalczyli szkołę polską.

Następny zjazd odbędzie się w Katowicach w związku z obchodem 10-lecia utworzenia Okręgu Śląskiego T. N. S. W. F. o b.

Uchwały Zjazdu

1) Walne Zgromadzenie TNSW w Gdańsku stwierdza historyczne nabyte odwieczne prawa Narodu Polskiego do morza, których nieograniczone wykonywanie jest żywiołową potrzebą jego życia i rozwoju. Walne Zgromadzenie zwraca się z gorącym wezwaniem do całego nauczycielstwa polskiego, aby wychowując młode pokolenie wpało w nie silne przekonanie, iż mocarstwowe stanowisko Polski zależy przedewszystkiem od nieograniczonego dostępu do morza. Walne Zgromadzenie stwierdza bezpodstawnosć rozszerzeń rozpetanej w tej chwili propagandy niemieckiej za odepchnięciem Polski od morza i wyraża imieniem zrzeszonego nauczycielstwa gotowość obrony w razie potrzeby słusznych praw Narodu Polskiego.

2) Walne Zgromadzenie poleca Zarządowi Głównemu, aby za zgodą Ministerjum W. O. i O. P. zainicjował we wszystkich średnich szkołach polskich zbierkę wśród młodzieży szkolnej na zakupienie okrętu handlowego. Okręt ten byłby żywym pomnikiem uczuć, wiążących szkołę średnią z morzem polskim. Walne Zgromadzenie zwraca się do całego nauczycielstwa polskiego szkół średnich, by poparło tę akcję moralnie i materialnie.

3) Walne Zgromadzenie TNSW. zwraca się z wezwaniem do innych organizacji nauczycielskich w Polsce, aby podjęły inicjatywę TNSW. w sprawie budowy okrętu handlowego ze składek młodzieży i nauczycielstwa w zakresie szkół ze sobą związanych.

4) Walne Zgromadzenie TNSW. zapoznawszy się na miejscu z owocną działalnością Macierzy Szkolnej w Gdańsku dla rozwoju szkolnictwa polskiego i utrwalenia polskości w Gdańsku, wzywa wszystkich swoich członków do popierania Macierzy Polskiej w Gdańsku przez propagowanie jej celów, a w szczególności przez zapisywanie się na jej członków.

Uroczystość Cechu Malarskiego

Poznański Cech Mistrzów Malarskich święcił w niedzielę wspaniałą uroczystość, na którą złożyły się obchód dziesięciolecia Cechu i poświęcenie nowego sztandaru.

Zjechało się na uroczystość przeszło 200 delegatów ze wszystkich zakątków Polski.

O godz. ósmej rano zgromadzono się w lokalu zebrania u p. Duchowskiego skąd w pochodzie z dwudziestu sztandarami na czele wyruszone do kościoła farnego na uroczyste nabożeństwo.

Mszę św. odprawił ks. prałat Prądzyński, wygłaszając piękną i mocną przemowę, która na zgromadzonych w świątyni delegatów silnie wywarła wrażenie. Poświęcenia sztandaru dokonał również ks. prał. Prądzyński. Na chrzestnych widocznego symbolu Cechu — sztandaru, poproszono pp. Ulatowską, Hartmanową, Kaźmierczykową, Kubowiczową, Staszewskiego z Częstochowy, prezyd. Izby Rzemieślniczej w Bydgoszczy Józefa Grzeskowiaka, prezyd. izb. Rzemieśl. w Poznaniu Stopę i Kazimierza Koczorowskiego z Poznania.

Z kościoła pochód ruszył ze sztandarami i orkiestrą kolejową na czele, przez Stary Rynek, Plac Wolności, Fr. Ratajczaka do Domu Rzemieślniczego.

Krótko po godz. 11 nastąpiło otwarcie uroczystościowego zebrania. Zagali je krótkim przemówieniem Starszy Cechu poznańskiego p. Ignacy Wrembel, witając przedstawiciela miasta Poznania dra Kluska, prezydentów Izby Rzemieślniczych poznańskiej i bydgoskiej Stopę i Grzeskowiaka, przedstawicieli bratnich organizacji, prasę, gości i tłumnie zgromadzonych delegatów.

Orkiestra kolejowa odegrała hymn narodowy, poczem sekretarz Cechu p. Stanisław Szczyński złożył obszernie sprawozdanie z dziesięcioletniej działalności Cechu, dając barwny obraz pracy i rozwoju organizacji.

Sprawozdanie sekretarza nagrodzono burzą oklasków. Zkolei p. Szczyński odczytał akt erekcyjny załączony przy ufundowaniu sztandaru. Następnie udzielono głosu przedstawicielom władzy i delegatom. Pierwszy przemawiał w im. magistratu m. Poznania i prezyd. Ratajskiego p. dr. Klusek, poczem przemawiali kolejno pp.: radca Dybczyński, red. Ehrenberg w im. pism zawodowych firmy „Par“, Biełkowski z Wilna, Struziński z Warszawy, prezyd. Grzeskowiak, red. Piotrowski w im. „Orędownika Wlkp.“ i „Kurjera Poznańskiego“, Jachowski z Łodzi, delegat z Radomia, Jasiewicz z Gdyni, Michalkiewicz z Bydgoszczy, Reile z Pabjanic, Gąsiorowski z Nakła Jasiński z Warszawy, Drabentowicz z Poznania, Koralewski z Ostrowa, Lesiński z Grudziądza, dyr. Stiller, Rowiński z Ostrowa, delegat z Częstochowy, Eliński z Poznania, Skalski z Włocławka, Przybyszewski z Gniezna, Bartkiewicz z Poznania, Koczorowski z Poznania, J. Stalski i wielu innych. Poza życzeniami delegaci złożyli gwoździe pamiątkowe do drzewca przy nowozakupionym sztandarze. W czasie uroczystego posiedzenia wspólnie spożyto śniadanie. Zebranie zakończono okrzykiem na cześć Rzplitej i odśpiewaniem „Roty“. Poczem zebrani delegaci udali się na Targi Poznańskie. W godzinach popołudniowych odbył się w Domu Rzemieślniczym wspólny obiad, przedtem p. Ulatowski wygłosił niezwykle interesujący referat o położeniu w zawodzie malarskim. Wieczorem odbył się bal. (tr.)

Klub polski w Marienbadzie

W Marienbadzie (Marjańskie Łaźnie) w hotelu Dom Tepel (Tepelhaus) istnieje Klub Polski, na co zwracamy uwagę osobom, wybierającym się tam na kurację. W Klubie Polskim odbywają się zebrania towarzyskie, mieści się w nim również biblioteka, wypożyczająca bezpłatnie książki, oraz czytelnia, w której wyłożone są dzienniki polskie, w ich liczbie oczywiście i „Kurjer Poznański“, także większe dzienniki zagraniczne. Zgłaszanie się członków oraz wydawanie książek codziennie między godziną 10 a 12; opłata członkowska na cały sezon wynosi 30 kor. czes.

Zjazd nauczycielstwa

Przebieg i uchwały

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego“)

Gdańsk, 27 kwietnia.

T. N. S. W., organizacja nauczycieli szkół średnich i wyższych, skupiająca w 199 kołach do siedmiu tysięcy członków, urządziła swój tegoroczny zjazd w wolnym mieście Gdańsku.

Na niezwykajny w polskim życiu organizacyjnym wybór tego niemieckiego miasta jako terenu zjazdu złożyły się trzy motywy: Zamiar nawiązania silniejszej łączności z instytucją „Macierzy Szkolnej”, działającej w obrębie Wolnego Miasta — chęć poznania starożytnego miasta i wielkiego portu (moment turystyczny) i jako trzeci czynnik — postanowienie dokonania pewnego rodzaju demonstracji politycznej.

Zjazd nauczycieli w Gdańsku zgromadził prawie trzy setki delegatów, reprezentujących 123 koła.

W czwartek, dnia 24 bm., po nabożeństwie w kościele św. Józefa i wysłuchaniu kazania ks. prof. Nagórskiego, prefekta miejscowego gimnazjum polskiego, otwarto zjazd w sali hotelu „Danziger Hof“. Czynność ta

wykonał prezes Towarzystwa, profesor uniwersytetu warszawskiego, dr. Sierpiński, poczem po powitalnych, obowiązkowych na wszystkich zjazdach przemówieniach, fachowy referat o zawodzie nauczyciela wygłosił p. dr. Ryniewicz.

Następnego dnia komisje i sekcje podjęły pracę, rozpoczęte już w środę po południu. Rozpatrywano szczegółowo sprawy szkolne i zawodowe. Delegaci, niezajęci w komisjach zwiedzili w tym czasie port w Gdyni. Po południu, w sali Domu Polskiego przy Wallgasse, odbyło się końcowe plenarne posiedzenie i po wyborze Zarządu, oraz uchwaleniu szeregu rezolucyj, zjazd zamknięto.

W sobotę, dnia 26 bm., 120 uczestników wsiadło w południe na pokład „Wandy“, statku pasażerskiego „Zegluga Polskiej“, i przy pięknym słońcu, ale bardzo żywej fali, która skwasiła niejedyn humor, udano się z Gdańska na Hel, gdzie odbyło się poświęcenie domu wopieczynkowego „Jantarowej Checzy“ (bursztynowej chaty). Poświęcenia dokonał ks. Józef

DZIAŁ GOSPODARCZY

Konjunktury Ziemiopłody

Ceny naszych głównych zbóż kształtowały się w ubiegłym tygodniu następująco:

	21. 4.	22. 4.	23. 4.	24. 4.	25. 4.	26. 4.
Pszonica						
Warszawa	—	40,00	—	41,00	41,00	—
Poznań	—	—	39,50	—	41,00	42,50
Lwów	—	38,50	—	39,00	—	—
Lublin	—	—	—	37,50	—	—
Zyto						
Warszawa	—	22,00	—	21,50	21,00	—
Poznań	—	—	21,25	—	22,50	22,50
Lwów	—	—	19,50	—	20,25	—
Lublin	—	—	—	18,50	—	—
Jęczmień						
Warszawa	—	23,00	—	23,00	23,00	—
Poznań	—	—	23,50	—	23,50	23,50
Lwów	—	—	—	—	—	—
Lublin	—	—	—	22,00	—	—
Owies						
Warszawa	—	20,00	—	20,00	19,00	—
Poznań	—	—	20,75	—	20,75	20,75
Lwów	—	—	—	—	—	—
Lublin	—	—	—	—	—	—

Trudno znaleźć w chwili obecnej logiczne uzasadnienie dla niespodziewanej zmiany ceny pszenicy, która w ostatnich dniach podrożała o 1 zł w Warszawie, zaś na rynku poznańskim o całe 3 zł na kwintalu. Zjawisko to o tyle niezrozumiałe, że na rynkach zagranicznych notuje się wielką podaż pszenicy przy utrzymanej, spokojnej tendencji. W przeciwstawienu do giełdy warszawskiej, gdzie żyto w ciągu tygodnia staniano o 1 zł, u nas w Poznaniu w tym samym czasie nastąpiło podrożenie żyta o 1,25 zł. W notowaniach jęczmienia nie zaszły w ciągu tygodnia pożyteczne żadne zmiany. Natomiast owies potaniał na giełdach centralnych województw polskich o 1 zł. W poznańskim trzyma się na poziomie 20,75 zł za kwintal. Nie jest wykluczone, że na ożywienie obrotu wpłynęło w pewnej mierze uchylenie normalizacji przemian pszenicy, przeznaczonej na eksport.

Bydło i mięso

Mimo bardzo poważnych trudności eksportowych okazuje się obecnie przy bilansie rocznym, że w ciągu r. 1929 wywieziono z kraju około 1.080.000 sztuk świń, wartości ca 240 milj. zł. W eksporcie brały udział wszystkie dzielnice. Największym udziałem uczestniczy Małopolska, bo w 60 proc., Wielkopolska 24 proc., b. Kongresówka 14 proc. i Śląsk 2 proc. Głównymi odbiorcami były Czechosłowacja i Austria, które eksport polski podzieliły między siebie niemal w połowie. W roku bież. następcza poważne trudności w plasowaniu na wspomnianych rynkach dumpingowa polityka Niemiec, które swoim żywcem usiłują wyprzeć polski eksport.

Cukier

Niekorzystnie rysuje się na najbliższą przyszłość konjunktura zbytu dla cukru z tegorocznej kampanji. Jesteśmy świadkami bez przerwy trwającego zjawiska zmniejszania się konsumpcji cukru w kraju. Kiedy w okresie od 1 października 1928 do 1 kwietnia 1929 konsumpcja cukru w kraju wynosiła 180.897 t., to w tym samym okresie kampanji ostatniej wynosiła zaledwie 165.282 t. Zniżka wynosi 8,6 proc. w porównaniu z pierwszym półroczem kampanji ub. Istnieją przytem uzasadnione obawy, że spadek ten może trwać w dalszym ciągu.

Krótkie informacje gospodarcze

— W związku z podwyżką cel agrarnych w Rzeszy a w szczególności na świeże mleko szwajcarskie, które dotychczas wolne było od cła, departament do spraw gospodarczych Szwajcarii wystąpił z oświadczeniem przedstawieniami do rządu Rzeszy.

— Pomędzy holenderskimi i angielskimi producentami herbaty ma dojść w najbliższym czasie do zawarcia umowy w kierunku ograniczenia produkcji, głównie gorszych gatunków. Przeprowadzona w swoim czasie restrykcja dała w rezultacie kolosalną wyżkę ceny, wynoszącą 100%.

— Rząd Kanady zmniejszył ilość pozwoleń na wjazd do Kanady wobec zastój na rynku pracy. Przepuszczalnie wpuszczonych będzie 90 000 osób, przeważnie z Anglii.

— Towarzystwa amerykańskie Republic Iron & Steel Co., Central Alloy Steel Corp., Donner Steel Co. Inc. i Bourne - Fuller Co. postanowiły połączyć się w jedno towarzystwo pod nazwą Republic Steel Corp.

— Według urzędowej statystyki przywóz do Austrii wynosił w marcu bież. roku wartość 232,7 milj. szylingów, wywóz zaś 167,5 milj. szylingów. Pasywa wyniosły 65,2 milj. szylingów.

Przechadzki po Targach

Przemysł zabawkarski i papierniczy

Niezależnie w pamięci każdego, który oglądał wiekopomne dzieło całego społeczeństwa polskiego, Powszechna Wystawa Krajowa poza istotną wartością, imponowała również swym, zda się, bezkresnym terenem. Imponowała przede wszystkim tym, którzy, wybierając się na nią już wczesnym rankiem z dziwną satysfakcją i zadowoleniem, mówili, że wieczorem nogi napewno odmówią im posłuszeństwa i wtedy trzeba będzie pomyśleć o jakimś wehikule... Byli i tacy, którzy w obawie o swój brzuszeczek, zabierali z sobą najrozmaitsze prowianty. Nie było wszakże w tem nic dziwnego, przeciwnie, wszystko dało się wytłumaczyć. Targi pod tym względem nikomu nie imponowały. A może... Owszem, również imponowały, ale przed „Pewuką”. „Pewuka” wzięła górę we wszystkich.

Takim wstępem zaopatrzyliśmy pierwszą przechadzkę zupełnie celowo. Słyszysz bowiem zdanie, że tegoroczne Targi są takie małe i niema na nich co oglądać... Opinia taka jest zupełnie niesłuszna; bo teren Targów jest znacznie większy niż w latach poprzednich. Zajęły one również i te budynki, które w spuściźnie zostawiła „Pawuka”. Mówią, że niema na nich co oglądać... To też nieprawda. Wszyscy, którzy tak sądzą, przypuszczali, że Targi przypomniały im zeszlorną Powszechną Wystawę. Targi Poznańskie mają już swą ustaloną opinię i tradycję. Nie kurczą się, lecz rozwijają. Pewno, że obecne Targi nie dorównują tym, któreśmy widzieli np. w 1928 roku. Złożyło się na to wszakże wiele okoliczności, zupełnie dla każdego zrozumiałych. Takie i tym podobne opinie są skutkiem dodatniego wrażenia z P. W. K. Kto jednak na Targi patrzy innymi oczyma, musi przyznać, że, pomimo ciężkich warunków, jakie przeżywamy, na wartości swej nie stracili, lecz, przeciwnie, zyskali. Dowodem tego są liczne co dnia zawierane transakcje.

Dokładnemu zwiedzeniu Targów trzeba poświęcić kilka godzin. Pierwszym działem, wymienionym w katalogu, jest przemysł zabawkarski, galanteria metalowa, kwiaty sztuczne itp., potem przemysł papierniczy. Przemysł zabawkarski prezentuje się dość skromnie. Tu i ówdzie zwracają na siebie uwagę piękniejsze stoiska, lecz ogólnie przedstawia się nienadzwyczajnie. U wejścia uderza wprost swymi pięknymi wyrobami stoisko „Wierchy” — Zakopane. Któżby się nie kochał w zakopiańskich rzeczach! Wszystkie one miłe i sympatyczne, a ponadto tanie i oryginalne. Ekspozyty te wykonane są przez góralskie i góralski w specjalnych zakładach, w których kierownictwo powierzono wykwalifikowanym uczniom szkoły przemysłu drzewnego. Pięknie prezentują się okładki do albumów, książek, fotografij, wyrabiane artystycznie z drzewa jesionowego. Góralski zaś przedstawili swe specjalności, a więc kaftaniki, gunie i turzunki pięknym jedwabiem haftowane. Ponadto możemy podziwiać skomplikowane budowane narty, ciupagi itd. Całość uzupełniają piękne góralskie pantofelki. Takie same, może jednak mniej artystyczne, ekspozyty można widzieć w stoisku, niedaleko od wymienionego oddalone, gdzie wystawiają swe wyroby głuchoniemi. W Warszawie istnieje specjalny taki zakład.

Przeszedłszy te stoiska, daje się już zauważyć pewna luka. Brak już tam godnych podziwu rzeczy. Napotyamy na zwykłe blaszane i celuloidowe zabawki dziecinne. Jedno z większych stoisk zajmuje pierwsza polska fabryka zabawek w Warszawie. Dalej oglądamy różnokolorowe lampiony, abażury, kwiaty sztuczne, guziki, grzebienie itd. W tym dziale powszechnie zainteresowanie budzi nowość łódzkiej fabryki „Molpan”. Wystawiła ona hermetyczne gumowe worki, do których chroni się ubrania przed niszczeniem od moli. Dalej oglądamy obrazy i figury świętych, a potem znowu — nowość. Pilnie przyglądamy się wiecznej suszce „Globus”. Jest ona zbudowana ze sztucznego kamienia, wchłania atrament, jak bibuła i posiada zupełnie nieograniczoną możliwość wchłaniania, może więc przez szereg lat być w użyciu. Stoisko to należy do pewnej cieszyńskiej fabryki.

Przechodzimy z kolei do działu przemysłu papierniczego. Rozpoczyna się on

stoiskiem p. Rohowskiego z Poznania, który przedstawia przez siebie wynalezioną pierwszą polską maszynę do pisania. Różni ona się od zagranicznych tem, że może bić odrazu 15 odbitek. Dalej oglądamy urządzenia biurowe, maszyny drukarskie pospieszne (przeważnie niemieckie), przybory biurowe, jak ołówki, t. zw. wieczne pióra, wreszcie papier, powielacze itd.

Pod koniec drugiego skrzydła hali centralnej znajduje się dział przemysłu spożywczego i chemicznego. Przedstawia się on bardzo skromnie. Zaledwie kilka stoisk. Nie wiele też o nim można pisać. Zato przemysł chemiczny prezentuje się już lepiej. Oglądamy tutaj różne kosmetyki, perfumy (przeważnie poznańskich firm), oraz artykuły drogerijne, leki, mydła itd. Na samym końcu zatrzymujemy się przy stoiskach śląskich kopalń cynkowych, „Azot” S. A. w Jaworowie. Z drugiej strony oglądamy protezy, smary techniczne itp. I w tym dziale też jest pewna „nowość”. Oto na własne oczy można zobaczyć, że dzięki pewnemu wynalazkowi najbardziej łatwopalne materiały przy podłożeniu ognia wcale się nie palą. Toż to dopiero sensacja! Zupełnie zrozumiałem jest zainteresowanie zwiedzających tem stoiskiem.

Na tem skończyliśmy pierwszą przechadzkę. Dziwna rzecz, że większość wystawców opisanego działu stanowią Żydzi i Niemcy. Ojczystymi językami przysparzają Targom opinii „Międzynarodowych” (tr.)

Obniżenie cen biletów na Targach

Pragnąc uprzystępnić szerszym sferom zainteresowanym Targami ich zwiedzenie, dyrekcja Targów w Poznaniu obniżyła ceny biletów wstępnych.

Cena biletu normalnego wynosi począwszy od dnia 29. bm. 3.— zł, w dniu zaś 3 maja, jako w dniu święta narodowego tylko 2.— zł. Poza tem zorganizowani kupcy, rolnicy, stowarzyszenia urzędnicze, robotnicy zrzeszeni, uczniowie szkół zawodowych powyżej lat 14, udający się na Targi w zbiorowych grupach za urzędniem zgłoszeniem się w dyrekcji Targów na podstawie zaświadczeń tych organizacji czy zakładów otrzymują zniżkę ceny normalnego biletu do 2.— zł i to każdego dnia.

Dostawy parowozów H. Cegielskiego dla kolei bułgarskich

Dowiadujemy się, że dyrekcja Spółki Akcyjnej H. Cegielski w Poznaniu otrzymała telegram od rządu bułgarskiego w Sofji z zamówieniem na 12 ciężkich parowozów 9-osiowych. Jest to pierwsze zamówienie, które nasza rodzima fabryka Cegielskiego otrzymała dla zagranicy. Już dzisiaj wyróżniają się fabrykat znakomitych parowozów firmy H. Cegielski uzyskał zagranicą taki rozgłos, że w konkursie z europejskimi firmami został przez rząd bułgarski uwzględniony. Cieszymy się z tego faktu, który i Poznaniowi i jego zastępom robotników przyniesie ładny kęs chleba.

KRONIKA GOSPODARZA

(k) Zebranie kupiectwa meblarskiego. W dniu 15 kwietnia 1930 r. odbyło się w sali „Domu Kupiectwa Polskiego” miesięczne zebranie plenarne Zachodnio-Polskiej sekcji meblarskiej przy Zw. To-v. Kupieckich. Na zebraniu tem, członkowie komisji, której powierzono przeprowadzenie pertraktacji z fabrykantami, dostarczającymi materiały nieodzwonne w meblarstwie, składali sprawozdania ze swej działalności. Ze sprawozdania przedstawionego wynika, że ogół fabryk, z którymi nasz handel meblarski pracuje wyraża gotowość poczynienia odpowiednich ulg zrzeszonemu kupiectwu tej gałęzi handlu. Po referacie omawiającym najnowsze zagadnienia podatkowe wywiązała się interesująca dyskusja, w której zwracano uwagę na nieodpowiadające rzeczywistości oznaczenie procentów średniej dochodowości dla kupiectwa meblarskiego przez tutejszą izbę skarbową. Określenie średniej dochodowości na 15 — 20 proc. w wysokim stopniu krzywdzi ogół kupiectwa, szczególnie tego, które nie jest w możności prowadzić ksiązek. Praktyka stwierdziła,

Odol posiada specyficzne działanie, które trwa nie tylko podczas płókania, lecz w ciągu dłuższego czasu powstrzymuje w wysokim stopniu rozwój bakterji, przyczem nie narusza ani zębów, ani błony śluzowej ust i odznacza się przyjemnym smakiem. Tw 1451
Odol jest więc najlepszym z istniejących obecnie płynów do płókania ust.

ze średnia dochodowość w gałęzi handlu meblarskiego nie przekracza z reguły 8 procent.

(k) Kredyty Banku Rolnego dla rybołówstwa. Państw. Bank Rolny uruchomił w bież. sezonie wiosennym kredyty dla gospodarstw stawowych i rybołówstw jeziorowych w znacznie większych granicach, niż w latach ub. Kredyt na dokarmianie ryb w stawach wynosi 2 200 000 zł, na zakup zaś sieci i szlachetnego narybku dla rybołówstw jeziorowych 350.000 zł.

(k) Browary Huggera Sp. Akc. w Poznaniu. Walne zebranie odbyło się 26 kwietnia r. b. pod przewodnictwem prezesa rady nadzorczej, p. dr. Rozmiarka. Sprawozdanie za rok gospodarczy przedstawił p. inż. St. Głowacki. Rok zaczął się największym napięciem sił w kierunku przebudowy browaru i wmontowania nowych maszyn do warzelnii, chłodni, sklepu fermentacyjnego i butelkowni, dalej w kierunku wykończenia nowej słodowni na Główniej a w końcu ze względu na przebudowę i urządzenie Centralnej Restauracji na P. W. K. Koszty wykończenia wszystkich renowacji poważnie przekroczyły sumy preliminowane. Prowadzenie Centralnej Restauracji przy zamknięciu wykazało deficyt ca. 800.000.— zł. Nadzieje co do powiększenia zbytu piwa nie spełniły się, jak również opóźnienie w wykończeniu słodowni z powodu mrozu zniweczyło możliwość pracowania i zarobkowania podczas kampanji roku bilansowego. Przedstawiony bilans na 30. 9. 1929, zamykający się sumą 11.040.230.70 zł zatwierdzono i udzielono pokwitowania zarządowi i radzie nadzorczej. Stratę w wysokości 201.936.14 zł uchwalono przenieść na rok nowy. Zarząd spoczywa w rękach p. inż. Stefana Głowackiego. (lk)

Z ZAGRANICY

(z) Działalność koncentracyjna w bankowości włoskiej. Banca d'Italia, będąca organem kontrolnym wszystkich prywatnych banków włoskich ogłosiła ostatnie sprawozdanie roczne ze swej działalności. W r. 1929 zrezygnowało 180 instytucyj bankowych „dcbrownie” z przyjmowania depozytów, zaś 63 uległo całkowitej likwidacji. W ciągu bieżącego roku zlikwidowano dalszych 54 domów bankowych, zaś 20 zfuzjonowano, tworząc z nich tylko 8 banków. W wielu wypadkach, w razie oporu z strony banków, podkopywała Banca d'Italia ich istnienie, przez zakładanie filij. Największym dziełem, jakiego dokonała B. I. w ciągu ostatniego roku, jest fuzja Credito Italiano z Credito Nazionale. (j)

(z) Emigracja włoska. Ruch emigracyjny włoski stale się zmniejsza. W r. 1929 ilość emigrantów wyniosła 203 000 osobników obojga płci, z których 111 000 do krajów europejskich a reszta do krajów zamorskich. Ilość reemigrantów w tym samym czasie wyniosła 163 000 z czego 97 000 z Europy a reszta z oceanu. Wobec powyższego różnica pomiędzy emigrantami a reemigrantami wynosi 40 000.

ODYWANY ŻYWIECKIE
NA TARGACH POZNAŃSKICH.

nr 10804-71.112

WODA KWIATOWA
CZTERECH KRÓLI
(CARRÉ de ROIS)

POLECA

TWO BROCARD & CIE

nr 9805

WIADOMOŚCI POTOCZNE

O szatę zieleni w Poznaniu

Drzewostan na Dębinie — Plan rozbudowy miasta — Chore drzewa

W lokalu dyrekcji Ogrodów Miejskich odbyło się posiedzenie deputacji parków i ogrodów. Deputacja złożona ze znawców i miłośników ogrodnictwa obradowała pod przewodnictwem decernenta ogrodów miejskich p. radcy inż. Cybichowskiego. Omawiano stan wszystkich plantacji, a przede wszystkim Parku Wilsona.

Prof. dr. Wodziczko poruszył sprawę zaniku drzewostanu przeważnie dębów. Zanik ten spowodowany jest kilkuletnią suszą, wskutek ssania wody z terenów Dębiny — przez założoną tam stację pomp. Referent ubolewał nad tem, że miasto poświęciło Dębinę dla celów wodociągowych. P. prez. Ratajski w dłuższych wywodach bronił zakładów wodociągowych, tłumacząc potrzebę tworzenia zakładów tych właśnie w Dębinie, która na wspomniane cele najlepiej się nadaje. Według zestawień statystycznych wykazanych już na P. W. K., Poznań dzięki tym zakładom posiada najzdrowszą wodę z wszystkich miast Polski. Mówca wskazał też i na to, że zarządzono

już w celu uchronienia drzewostanu, sztuczne nawodnienie Dębiny.

Następnie poruszono sprawę coraz większego ogolania miasta z zieleńców i parków. W odpowiedzi p. Prezydent rozwinął plan rozbudowy miasta przy Drodze Dębińskiej i na Wildzie oraz wykazał, że cały teren począwszy od stadionu aż do Dębiny, będzie w przyszłości jednym wielkim łańcuchem pięknych plantacji z ogródkami działkowymi, boiskami i parkiem ludowym.

Deputacja omawiała też sprawę drzew, które wskutek mrozów zimą uległy zniweczeniu, a których dotąd nie usunięto. Sprawę tę wyjaśniali decernent p. rad. Cybichowski i dyr. Ogrodów Miejskich p. Wł. Marciniak. Drzew nie usunięto, bo w ostatniej chwili niektóre z nich na nowo przychodzą do życia. Wobec tego czeka się do lata — skoro pozostałe drzewa, które bardziej ucierpiały, nie zazieleńią się, wówczas dopiero będą one definitywnie usunięte. (z)

Poprostu cudem

uszedł Jan Próchniak wypadkowi samochodowemu, kiedyto wyjeżdżał ostatnio z ulicy Poznańskiej. Przy spisaniu protokołu oświadczył, że przytomność umysłu zawdzięcza czytaniu ilustrowanego tygodnika „Samochód” — Poznań, św. Marcin 70

Skazanie komunistów

Zachowywali się prowokacyjnie w sądzie

Niejaki M. Wolicki introligator z zawodu, bezwyznaniowiec oraz jego towarzysze ślusarz Jan Tataj obaj z Warszawy znaleźli się z początkiem ub. roku na tutejszym gruncie i poczęli szerzyć hasła komunistyczne. Nie mieli szczęścia, gdyż zostali wkrótce unieszkodliwieni i osadzeni w więzieniu w Wronkach. Gdy pewnego razu do celi przybyli dozorczy dla przeprowadzenia u komunistów rewizji osobistej, ci rzucili się na nich; Tataj oderwał nogę od stołu i podał ją Wolickiemu, który zamierzał rzucić się na dozorców. Komunistów wkrótce obezwładniono i wytoczono im proces, który odbył się miał 5 lutego rb. Wolicki jednak z powodu technicznych przeszkód nie zjawił się na rozprawę którą odroczone.

W poniedziałek Wolicki i Tataj zasiedli na ławie oskarżonych; ostatniego sprowadzono aż z Suwałek, gdzie odsluguje wojskowość. Obaj wykręcali się twierdząc, że to dozorczy ich bili... a Wolicki tak się rozzuchwiał, że przewodniczący przywoływać musiał go do porządku. Prokurator domagał się ukarania obu oskarżonych. Wolicki w ostatnim słowie — zamierzał wygłosić przemówienie agitacyjne, lecz ponownie przywołany do porządku zamilkł. Tatajowi również nie brak było tupetu i cynizmu.

Trybunał zasądził Wolickiego na pół roku, a Tataja na 7 miesięcy więzienia. (z)

Straszliwa zbrodnia

Poderżnął gardło brzytwą kobiecie

Nasz korespondent (wd) donosi: Wponiedziałek rozegrał się w Toruniu krwawy dramat na tle miłosnym. 21-letni Dawrzyniecki zakochał się w o wiele starszej od siebie bo 40-letniej Aleksandrze Konwiczowej, zamężnej, lecz niezwiązanej z mężem. Nie mógł jednak uzyskać jej wzajemności.

Namówiona przez siostrę Dawrzynieckiego Konwiczowa przybyła na jego prośbę do mieszkania swego adoratora przy ul. Szerokiej. Po dłuższej rozmowie w cztery oczy, rozległ się w pokoju przeraźliwy krzyk kobiety. Ludzie, którzy nadbiegli w tej chwili, ujrzeli Konwiczową w kałuży krwi. Okazało się, że Dawrzyniecki w toku rozmowy poderżnął jej brzytwą gardło.

W stanie ciężkim przewieziono ofiarę zapalczego amanta do szpitala. Aresztowany D. odmawia wszelkich zeznań, czyni on wrażenie obłąkanego.

Tragiczny wypadek

Granat ręczny ciężko rani oficera

Nasz korespondent toruński (wd) donosi:

W poniedziałek 28 bm. w Brodnicy na poligonie artyleryjskim zdarzył się straszny wypadek. Oto kpt. Baran (nie sportowiec — przyp. red.) pokazując granat ręczny, pociągnął niebacznie zapalnik tak, że pocisk eksplozował mu w rękach. Skutki eksplozji były straszne. Granat urwał kpt. Baranowi obie ręce po łokcie i poranił na twarzy i głowie. W stanie bardzo ciężkim przewieziono go do szpitala wojkowego w Toruniu.

KALENDARZYK

Wtorek (29 kwietnia 1930.

Słońce: wschód 4,28 — zachód 19,13 — długość dnia 14 godzin 45 min.
Księżyc: wschód 4,37 — zachód 20,29 — po nowiu.

Stan pogody według spostrzeżeń Stacji Meteorologicznej przy Uniw. Pozn: Wtorek, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana plus 10 st. Cels. Pogodnie. Wiatr wschodni. — Ciśnienie atmosferyczne niskie 744 milimetry. — W ubiegłej dobie temperatura najwyższa plus 20 st. Cels., najniższa plus 7 st. Cels.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 0,57 m.

Kal. rz.-kat.: Piotr M. — jutro Katarzyna Seneńska.

Kal. słow.: Sławogost — jutro Chwałisław.

KRONIKA KOŚCIELNA

— **Całodzienna adoracja.** W piątek, 2 bm. przypada w kościele Serca Jezusowego na Jeżycach całodzienna adoracja. Początek wystawienia Najśw. Sakramentu o godzinie 6. Wieczorem o godz. 7 odśpiewanie 2 ostatnich godzin, kazanie, procesja, poczem litanja do Najśw. Marji Panny oraz błogosławieństwo.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Ze Zw. Hallerczyków, Placówka Poznań.** Plenarne zebranie odbędzie się w czwartek, dnia 1 maja o godz. 7,30 wieczorem w lokalu zebrań św. Marcin 65 (nad kinem Colosseum). Ze względu na ważne sprawy i związane z tem przybycie p. gen. Hallera obecność wszystkich członków pożądana. Zaprasza się także

serdecznie Hallerczyków niezrzeszonych jak również kandydatów na członków.

— **Związek Wdów i Sierót po poległych na wojnie** zwołuje zebranie konstytucyjne na dzień 30 bm. godz. 19,30 w lokalu Oaza, ul. Dąbrowskiego 53-55 (przy Rynku Jeżyckim). Przybycie wdów pożądanę ze względu na ważność omawianych spraw, celem polepszenia bytu. — Bliższych informacyj udziela założycielka A. Mrowiecowa, ul. Patr. Jackowskiego nr. 25, od godz. 5 do 9.

WYKŁADY

— **Ciekawe wykłady.** Wydział pedagogiczno - apologetyczny przy Sodalicia Pań w Poznaniu organizuje cykl niezwykle interesujących wykładów. Odbywać się one będą w sali Księgarni św. Wojciecha przy Alejach Marcinkowskiego 22 I piętro. W poniedziałek wieczorem p. Zofia Rzepecka mówiła „O znaczeniu wstydlivosti w wychowaniu”. Referat dobrze opracowany, wywołał wielkie zainteresowanie. Tego samego wieczora w tej samej sali p. dr. Konstancja Swinarska mówiła na temat „Psychologia wieku dziesięcioletniego”. Odczyt ten wygłoszony został na podstawie dzieła Pierre Mendousse: „L'âme de l'adolescente”. — Jutro dalszy ciąg wykładów. Dr. Ludwik Posadzy wygłosi odczyt p. t.: „Zasady wychowania chrześcijańskiego w encyklice Piusa XI”, a prof. dr. Paweł Gantkowski będzie mówił „O etyce w wychowaniu fizycznym”. Kto nie miał sposobności przysłuchać się dwom poprzednim odczytom, niechaj spieszy chociaż na ostatnie. Na pewno nie pożałuje. Początek wykładów o godz. 20. (tr.)

ZYCIE SOKOLE

— **„Sokol” Poznań III.** Posiedzenie Zarządu dnia 30 bm. o godz. 20 u dh. Zawodkowej. — Lekcje dla druhów i młodzieży odbywają się regularnie co wtorki i piątki od godz. 18,30 do 21 na ćwiczeni przy ul. Gen. Prądzyńskiego. Tam przyjmuje się młodzież, chcącą brać udział w lekcjach sokolich.

WIECZORY, KONCERTY

— **Chór kościelny pod wezw. św. Kazimierza przy kościele św. Wojciecha** urządzi w niedzielę, dnia 4 maja na sali Ogrodu Zoologicznego przedstawienie amatorskie. Odegrane będą: „Dożynki” oraz „Kominarz i młynarz”. Po przedstawieniu zabawa taneczna. Początek przedstawienia o godzinie 19,30. Bilety nabywać można w biurze parafjalnem, pozatem w dniu przedstawienia wieczorem przy kasie.

WYCHOWANIE, KURSY

— **Kursy języka francuskiego.** Trzeci kwartał roku szkolnego 1929-30 rozpoczął się 28 bm. Ostatni kwartał kursów jest specjalnie przeznaczony do przygotowywania się do egzaminów, które się odbędą w końcu roku szkolnego. Pomyślny wynik egzaminu upoważnia do uzyskania dyplomu. Zgłoszenia przyjmuje sekretariat (Stow. Polsko - Francuskie), ulica Sew. Mielżyńskiego 26-27 codziennie od godz. 5 do 7 po południu. Również przyjmują zgłoszenia pp. profesorowie przed rozpoczęciem lekcji.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Komitet Rodzicielski Szkół Wydziałowych na stoł. miasto Poznań** zwołuje dnia 30 bm. o godz. 19 wielki wiec rodzicielski do sali Ogrodu Zoologicznego. Wszystkich rodziców, posyłających swe dzieci do powyższych szkół, zaprasza Komitet.

— **Przyszycza w Poznaniu.** W związku z stwierdzeniem na targowisku miejskim w Poznaniu przyszycy, zarządzeniem wojewódzkim z dnia 24. bm. zakazano aż do odwołania wywozu zwierząt racicowych zagranicę z całego obszaru miasta Poznania i z całego powiatu poznańskiego. Poza tem z powodu zaszłych wypadków przyszycy dla wywozu zwierząt racicowych zagranicę są zamknięte następujące powiaty: Gostyń, Grodzisk, Koźmin, Krotoszyn, Leszno, Oborniki, Śmigiel i Szamotuły.

— **Apel Okręgu II. Tow. Powst. i Wojsk. D. O. K. VII.** połączony z obchodem 5-cio lecia Tow. Powst. i Wojsk. w Gołeczewie i Zielątkowie odbędzie w dniu 25 maja 1930 r., w Zielątkowie. Do godz. 10 przyjmowanie Towarzystw i delegacji, o godz. 10,30 wymarz na nabożeństwo, o godz. 12 obiad żołnierski, o godz. 13 uroczyste posiedzenie, a godz. 13,30 apel okręgowy i ćwiczenia polowe, o godz. 17 koncert i zabawa taneczna na miejscu.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Koniec wakacji.** W dniu dzisiejszym zakończyły się wakacje szkolne wielkanocne. Ulice rano ożywiły się znowu gromadami dzieci spieszących do szkół. (k)

— **Złoty jubileusz przedsiębiorstwa.** W dniu 1 maja obchodzi zakład szrotkarski p. A. Richtera, dawn. N. Rożnowskiego, ul. Wodna 12, swój 50 letni jubileusz istnienia. Przedsiębiorstwo założył

Losy I. klasy

Państwowej Loterii Klasowej

poleca

najszczęśliwsza i najtynniejsza kolektura

Stefan Centowski

Poznań

Aleje Marcinkowskiego 5

Telefon 24-94. Konto P. K. O. 203 154

Główna wygrana 750 000 zł

350 000,—, 250 000,—, 150 000,—,

100 000,— i dwie premje i t. d.

ogólna suma wygranych

zł 32 000 000,—

W mojej kolekturze padają stale największe i liczne wygrane, jest to dowód niebawomego szczęścia jakim cieszy się kolektura moja od początku istnienia Loterii Państwowej, dlatego korzystaj z szczęśliwej sposobności, a fortuna Ci się uśmiechnie.

Łaskawe zlecenia pocztą

d w 4908/4 zalatwiam odwrotnie.

w roku 1880 mistrz szrotkarski ś. p. Nikodem Rożnowski. Od roku 1908 do 1913 interesy prowadziła wdowa po założycielu. Przez poślubienie córki Łucji ś. p. Rożnowskiego przejął przedsiębiorstwo w roku 1913 obecny właściciel, p. A. Richter. Zakład jest dostawcą licznych urządzeń oraz hurtowni.

— **W elektrowni defektu nie było.** Dyrekcja elektrowni miejskiej komunikuje, że trzykrotne przerwy w dostawie prądu w ciągu ubiegłej nocy, nie były spowodowane żadnym defektem. Wyłączenie prądu nastąpiło na zarządzenie wyższych władz. Jak stwierdziliśmy, nastąpiło w tym samym czasie również kilkakrotne zmniejszenie oświetlenia gazowego na ulicach.

— **Święconka dla biednych parafji górzyńskiej.** Panie należące do zgromadzenia Św. Wincentego a Paulo z parafji górzyńskiej, obdarzyły święconką w Wielki Piątek o godzinie 4 po południu, w schronisku przy ul. Bosej, przeszło osiemdziesiąt rodzin. Uszczęśliwieni biedni, do których serdecznie przemówił ks. proboszcz Skórnicki, dziękowali rzeźwnie swym dobroczyńcom. Radość biednych była najlepszą nagrodą dla zebrań pań, które dbały o to, aby w dniu Zmartwychwstania Pańskiego najbiedniejszym sprawić radość.

KRONIKA POLICYJNA

— **Wywiad włamywaczy.** W związku ze zlikwidowaniem szajki włamywaczy Juliana Goślińskiego i towarzyszy aresztowano w tych dniach przyjaciółkę Goślińskiego 20-letnią Wandę Wildemannówną z Łodzi. Współdziałała ona z Goślińskim i jego szajką, prowadząc wywiad dla włamywaczy. (z)

— **Kradzieże i włamania.** Przy ulicy Marsz. Focha 81 włamano się do lokalu restauracyjnego p. Władysława Zygmanowskiego i skradziono obrusy, zastawy, papierosy i napoje. — Z garażu p. Królaka przy ul. Jeżyckiej 27 skradziono dwie opony i dętki. — Na Ratajach włamano się do stodoły rolnika Edmunda Szymkowiaka i skradziono zboże i fasołę w większej ilości. — Nieznani złoczyńcy wtargnęli do mieszkania Walerjana Napierańskiego (ul. Krzyżowa 3) i skradli 200 złotych. — Podczas wysiadania z pociągu przy Tamie Garbarskiej skradziono zegarek z łańcuszkiem Adolfowi Hofmanowi z Bydgoszczy. — Z pokoju studenckiego w Domu Akademickim skradziono ubranie marynarkowe i inne przedmioty

Czytelnikom Naszym,
przejeżdżającym
przez

Berlin

przypominamy, że otrzymają najświeższe numery

„Kurjera Poznańskiego”

we wszystkich kioskach
gazetowych

na dworcach i w wielkich hotelach

p. Józefowi Nowickiemu (św. Marcin 40).
— W Domu Konfekcyjnym (Franciszek Lisiecki) przy Starym Rynku stwierdzono w tych dniach systematyczne kradzieże. W dochodzeniach podejrzano o te kradzieże robotnikowi Franciszkowi Gidaszewskiemu (św. Marcin 22) kradzież udowodniono i odebrano mu materiały wartości około 500 zł. (z)

Z OSTATNIEJ CHWILI

— W związku z zamordowaniem małżonków Wudtków w Weronice (pow. szubiński) oprócz 26-letniego Hugona Szulca z Piotrowa (pow. szubiński) i Jana Szczepańskiego, aresztowano również matkę Szulca Emnę. Wszystkich odstawiono do więzienia w Bydgoszczy. Jak się ostatecznie okaże, motywem morderstwa miała być chęć zdobycia pieniędzy. Szulc twierdzi, że działał z namowy Szczepańskiego, który pomagał mu przy zbrodni. (k)

— **Pożar fabryki papy.** W Nakle w dniu 28 bm. z niestwierdzonej narazie przyczyny powstał pożar w fabryce papy firmy „Impregnacja”. Spalił się budynek, w którym mieściła się wytwórnia papy, oraz nagromadzone w nim zapasy surowców i maszyny. Straty ocenia się na sumę 30 tys. fr. szwajcarskich a wewnętrzne urządzenie na 10 tys. fr. szwajcarskich. Ogień wybuchł w pobliżu kotła do ogrzewania masy impregacyjnej. (k)

— **Goniąc piłkę, wpadł pod samochód.** W Święcicach w pow. leszczyńskim bawilo się w tych dniach kilku chłopców w piłkę na ulicy. W pewnym momencie przejeżdżał samochód, własność lekarza weterynarii Pawła Szulca z Leszna, kierowany przez szofera Romana Pełeya. Jeden z chłopców, 10-letni Franciszek Zeiske ze Święcichowy, biegnąc za piłką, wpadł pod samochód. Chłopiec, który zwinął własną nieostrością, odniósł złamanie nogi powyżej lewego kolana. (k)

— **Znów szofer bez patentu.** W Lesznie samochód kierowany przez zamieszkałego tam Witolda Szewraka, najechał 4-letnią Bronisławą Talażanką, której złamał obojczyk, zadając jej obrażenia wewnętrzne. Winę przyspisuje się Szebrukowi, który nie umiał kierować samochodem i nie posiadał nawet prawa prowadzenia pojazdu mechanicznego. (k)

JARMARKI

— **Jarocin.** W środę, dnia 30 bm. odbędzie się jarmark ogólny, a więc nie tylko na konie i bydło.

— **Kościan.** Jarmark na towary kramne, konie, bydło i trzode chlewną odbędzie się w czwartek, dnia 8 maja.

— **Janowiec.** W czwartek dnia 8 maja odbędzie się w mieście tutaj jarmark na konie i bydło.

Z WIELKOPOLSKI

— **Gniezno.** Dnia 24 bm. odbyło się walne zebranie Tow. Pomocy Naukowej im. Karola Marcinkowskiego, które zajął p. dr. Musiel. W roku 1927 wydzielono zapomogi w ogólnej wysokości 1 650 zł dla 9 stypendystów, w 1928 r. 3 105 zł dla 8 stypendystów. Stan kasowy przedstawił p. dyr. Śmielecki. W okresie sprawozdawczym wpłynęło 1 169,90 zł, z czego pokryto drobne wydatki i składki a po zaplaceniu tychże pozostało 14,90 zł. W myśl referenta komisji rewizyjnej udzielono zarządowi jednogłośnie pokwitowania. Nowo wybrany komitet składa się z następujących osób: starosta Ślaby, inspektor Kusza, ks. prob. Napierała, dr. Musiel, sędzia Sowa, rektor Teubert, pułkownik Losler, dyr. Śmielecki i mec. Trafalski. Do komisji rewizyjnej weszli pp. dr. Krukowski, Zakrzewski i Mallow. (br.)

— **Ujście.** (Z Klubu Wędkarzy.) W dniu 25 maja urządził tużeszy Klub Wędkarzy konkurs łowienia ryb o nagrody. W konkursie wzięła udział także okolice kluby wędkarzy z Czarnkowa i Chodzieży. Zawody rozpoczną się już rano o godz. 4 i potrwać do godz. 8 rano. Potem nastąpi zbiórka w lokalu pp. Stroindskich, gdzie odbędzie się zebranie. Po południu koncert w strzelnicy z różnymi niespodziankami. O godz. 7 nastąpi ogłoszenie wyniku konkursu i rozdanie nagród oraz zabawa taneczna.

— (Rzadki jubileusz.) P. Franciszek Dzierbiński obchodzi w tym roku bardzo rzadki jubileusz a mianowicie 50-lecie członkostwa w Bractwie Kurkowym. Organizacja ta urządzi uroczystość na cześć Jubilata dnia 11 maja br. Na jubileusz ten zaprosi bractwo również sąsiednie organizacje z Chodzieży i Czarnkowa. Uroczystość odbędzie się na strzelnicy i będzie połączona ze strzelaniem o krzyże pamiątkowe. (um.)

— **Kępno.** (Pożar.) W Szklarcie Mieleskiej w zabudowaniach Michaliny Kaley spalił się w tych dniach dom mieszkalny i obora. Jak się okazało, ogień powstał podczas napalania w piecu do pieczenia chleba. Wskutek pewnych wad w piecu, płomień wydostawał się nazewnątrz i spowodował pożar. (k)

— **Wolsztyn.** (Pożar.) We Wroniawach wybuchł w tych dniach pożar. Spalił się dach słomiany budynku p. Józefa Draheima. Straty są nieznaczne. (k)

— **Września.** (Sprostowanie.) Donieśliśmy niedawno o tem, że na jarmarku w Wrześni zostało popełnionych kilka

Chodzież

Agencję „Kurjera Poznańskiego”
przyjąć z datą 1 maja 1930 r. p.

Józef Kozak

drukarnia

Chodzież, ul. Krótka 1

Zamówienia oraz przedpłaty na maj i dalsze miesiące uskuteczniać prosimy **tylko u p. Józefa Kozaka**. Powyższa agencja przyjmuje abonament i ogłoszenia po cenach oryginalnych bez żadnych dopłat. Dostawa gazety odbywa się jeszcze tego samego dnia.

kradzieży kieszonkowych, przyczem podejrzanie w sprawie jednej takiej kradzieży padło na p. Bronisława Walczaka z Poznania, ul. Żydowska 27. Okazało się jednak, że osobnik, który p. Walczaka pomógł o kradzież, postąpił niesumienie i wręcz nieuczciwie, to też po wyjaśnieniu sprawy policja zwolniła p. W. i zwróciła mu zajęty chwilowo portfel z pieniędzmi. P. Walczak, człowiek lat około 50, jest zresztą znany jako obywatel uczciwy i godzien szacunku.

— **Inowrocław.** (Zgon zasłużonego Polaka.) Zmarł wiele szanowany i zasłużony właściciel podmiejskiego gospodarstwa rolnego śp. Ludwik Dobrosiński. Za czasów zaborców słynął jako dobry, prawy Polak, nie żałował ofiar na cele społeczne, m. in. przez kilkanaście lat na jego gruntach znajdowało się boisko sportowe „Sokola”.

(Papieskie Dzieło Rozkrzewienia Wiary.) Kilka dni temu minęło 3 lata od założenia przy parafii św. Mikołaja Stow. „Pap. Dzieła Rozkrzewienia Wiary”. Stowarzyszenie to rozwija się bardzo pomyślnie pod kierownictwem ks. prob. Jaśkowskiego. Liczy ono obecnie 540 członków. Ciekawe i pożyteczne wykłady wygłosili w ubiegłym roku ks. prob. Jaśkowski, ks. Wieczorek, misjonarz z Chin i ks. Rajter. Na dar jubileuszowy dla Ojca św. zebrano 590 złotych.

(Ujęcie włamywaczy.) Dwaj rabusie Wojciech Janiak i Stefan Krusicki z Szymbrza włamali się do składu skór przy ul. św. Ducha. Łup przewieźli do Piotrkowa Kujawskiego, gdzie dostali się w ręce policji. Mimo prób ucieczki dostali się w rezultacie do więzienia. Do winy przyznał się jedynie Krusicki, którego skazano na jeden rok ciężkiego więzienia i za obrazę prokuratora podczas rozpraw na 2 tygodnie aresztu. Janiaka skazano na dwa lata ciężkiego więzienia. (em.)

KUPUJMY CEGIELKI NA BURSE RZEMIEŚLNICZĄ

Trzeci Maja

Program Akademii 3-cio Majowej
w Auli Uniwersytetu Pozn.

Jak się dowiadujemy ustalony został ostatecznie program Akademii 3-cio Majowej w auli U. P., która to uroczystość odbędzie się (w ramach całego Święta Narodowego objętego osobno oplakatowaną odezwą) o godz. 1-iej w południe i obejmie: 1. Preludium Festiwo i hymn narodowy odegrany na organach przez prof. Feliksa Nowowiejskiego, 2. Uroczyste przemówienie dr. Pawła Gantkowskiego, 3. Polonez 3-go Maja, kompozycja chóralna mistrza Nowowiejskiego do oryginalnych historycznych słów, w wykonaniu chóru męskiego „Echo” — Poznań pod batutą kompozytora, 4. Recytal Poetyczny art. Teatru Polskiego p. Wład Brackiego i 5. Słowa końcowe ks. Ant. Ludwiczaka dyrektora zarządu T. C. L.

Obchód Święta Narodowego w wojsku

Pan Dowódca O. K. VII. ustalił dla garnizonu Poznań następujący program uroczystego obchodu Święta Narodowego 3-go Maja:

I. W dn. 2 maja uroczysty capstrzyk oddziałów na placu Wolności o godz. 20.

II. W dn. 3 maja: 1) Uroczysta pobudka we wszystkich oddziałach, 2) o godz. 6 hejnał z wieży ratuszowej, 3) o godz. 10,30 msza polowa na placu Wolności, 4) po nabożeństwie defilada wojska na ul. Wjazdowej, naprzeciwko Zamku, zakończona pochodem organizacji P. W. i W. F., szkół i stowarzyszeń społecznych, 5) podczas defilady lotnicy wykonywują loty nad miastem, według programu ustalonego przez D-cę 3 p. lotn., 6) popołudniu pogadanki w oddziałach oraz koncerty orkiestr wojskowych na mieście, 7) udział wojska w uroczystych akademjach urządzanych przez Komitety Obywatelskie.

Szczegółowe zarządzenia wyda K-dant Garnizonu Poznań.

Odezwa T. C. L.

Rodacy!
Zbliża się Święto Narodowe 3 Maja godne jaknajdalej idącej ofiarności ze strony społeczeństwa doceniającego państwowotwórcze znaczenie oświaty polskiej — zwłaszcza dokształcania dorosłych w setnych i tysięcznych czytelnictwach T. C. L. wzgl. jego Uniwersytetach Ludowych.

Niechaj tegoroczny jubileuszowy Dzień 3 Maja zaświadczy i zmanifestuje wdzięczność obecnych pokoleń dla przeszłości, której wszystko zawdzięczamy i wiarę Odrodzonej Polski w odwiecznie wyzwoleniczą „Moc ofiary cichej”, symbolizowanej w oświatowych instytucjach tego rodzaju jak TCL, które w obecnym roku święci złoty jubileusz swej pracy na niwie narodowego i religijnego oświecenia warstw najbardziej lękających uświadomienia obywatelskiego w sztańdarze TCL „przez oświatę do cnót obywatelskich, do gorącej miłości Ojczyzny na zasadach religijnych”.

Niechaj zatem nie zabraknie nikogo w dniu 3 Maja przy skarbankach stolikach zbiórki usankcjonowanej przez Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i oby ofiarna ta praca społeczników oddających się w tym dniu do dyspozycji TCL, znalazła jaknajserdeczniejsze echo wśród szerokich sfer całego naszego społeczeństwa.

3-cio Majowy Okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych

Zgodnie z prośbą wydziału wykonawczego Zjednoczenia Polskich Towarzystw Oświatowych w Warszawie, ministerstwo spraw wewnętrznych udziela niniejszem łącznego zezwolenia:

1. Polskiej Macierzy Szkolnej z siedzibą w m. st. Warszawie na obszarze województw: Białostockiego, Kieleckiego, Lubelskiego, Łódzkiego, Warszawskiego, Nowogrodzkiego, Poleńskiego i Wołyńskiego oraz na terenie m. st. Warszawy.

2. Polskiej Macierzy Szkolnej Ziemi Wschodniej z siedzibą w Wilnie na obszarze Województwa Wileńskiego.

3. Towarzystwu Szkoły Ludowej w Krakowie na obszarze województw: Krakowskiego, Lwowskiego, Stanisławowskiego i Tarnopolskiego.

4. Towarzystwu „Czytelnia Ludowych w Poznaniu na obszarze województw: Poznańskiego, Pomorskiego i górnośląskiej części Województwa Śląskiego.

5. Macierzy Szkolnej w Cieszynie na obszarze cieszynskiej części Województwa Śląskiego.

Na urządzenie w czasie od 3 do 9 maja 1930 r. włącznie kwesty publicznej na cele kulturalno-oświatowe pod warunkiem, że wyżej wymienione Towarzystwa Oświatowe i osoby przez te Towarzystwa wydelegowane dla celów kwestarskich będą ściśle przestrzegały obowiązujących przepisów.

TEATRY

— **Z Teatru Wielkiego.** Dziś „Straszny dwór”. W środę „Frasquita” z pp.: Fontanówną, Grabowską, Bratkiewiczem, Raczkowskim i Sendeckim, kapelmistrz p. Latoszewski. W czwartek pod kierunkiem dyr. Wojciechowskiego trzecie przedstawienie z cyklu Moniuszki wypełni „Hrabina” z pp.: Bojar - Przemienicką, Fedyczkowską, dr. Roesslerówną, Drabikiem, Sendeckim, Wawrzynieckim i Zathemem. W piątek „Kryśia Leśniczanka” z p. Fontanówną. W sobotę premiera opery Moniuszki „Flis” z pp.: Fedyczkowską, Sendeckim, Szyroczewskim, Wawrzynieckim, Wiśniewskim i Zathemem, kapelmistrz p. Tyllia.

„Pan Twardowski”, wspaniałe wystawiony balet, ukaże się po raz ostatni w bieżącym sezonie na przedstawieniu popołudniowym w niedzielę 4 maja. „Pan Twardowski” zamknie równocześnie przedstawienia popołudniowe w tym sezonie.

— **Z Teatru Polskiego.** Dziś raz jeszcze krotocwilne widowisko podług powieści J. Haseka „Przygody dobrego wojaka Szwejka” w opracowaniu E. Zegaldowicza. Jutro premiera ostatniej nowości z repertuaru warszawskich teatrów Zofii Nałkowskiej „Dom kobiet”, która w stolicy zdobyła duży sukces. — Obsadę stanowią pp. Bracka, Młodziejowska, Olszewska, Sachnowska, Wierzejska, Wysocka, Zasempianka i Żbikowska. Reżyserja p. Stanisława Wysockiej. Sztuka Nałkowskiej obudziła zrozumiałe zainteresowanie swą oryginalnością, bowiem obsadę stanowią tylko same kobiety, a jedynie za sceną odzywa się głos męski.

— **Z Teatru Nowego.** Dziś, we wtorek, dnia 29 bm. premiera głośniejszej zagranicą i u nas najnowszej sztuki znakomitego francuskiego dramatisarza Bernsteina p. t. „Mela”. Junosza-Stępowski daje w tej sztuce kreację sięgającą wyzwin mistrzostwa aktorskiego. Cała prasa stołeczna jednogłośnie uznała rolę

muzyka Piotra za najlepszą i najgłębszą w repertuarze tego wielkiego artysty. Partnerką znakomitego gościa w popisowej roli Joanny będzie p. Halina Cieszkowska. Postać słynnego wirtuozaszkrypka Andrzeja odtworzy p. Bystrzyński. W pozostałych rolach pp. Jerzmannowska, Tyłczyński, Szarski, Rolicz i in. Reżyserja oraz inscenizacja p. dyr. Rudkowskiego, dekoracje pomysłu p. Al. Kobrynia.

SIOSTRY HALAMA, najslyniejsze tancerki polskie, gwiazdy teatru „Morskie Oko” w Warszawie, słynne z urody, wdzięku i cudownych tańców, ośmiewające tańcem, światła mimiką i plastyką ruchów — porwującą temperamentem a jednocześnie wielką pozycją sztuki odtworze — przybywają do Poznania na 2 tylko występy w sobotę, 3 i niedzielę, 4 maja, o 11. wieczorem, w teatrze „Słońce”. Siostry HALAMA nie potrzebują reklamy. Zna je cała Warszawa, głośnie są w Polsce i zagranicą. Zaledwie od lat paru zjawily się na firmamencie artystycznym stolicy a już zalicza je krytyka do najznakomitszych polskich tancerek. Zresztą czy tylko tancerek... To są poprostu „cudowne siostry”. Tańca, śpiewają, prowadzą „conferencjerki” — grają do filmu — mówią rozkoszne monolog — jednym słowem HALAMY na scenie... — to młodzież, wdzięk, temperament to humor, werwa, pozycja i piękno... Nie też dziwnego, że są najpopularniejszymi gwiazdami stolicy a nazwisko ich na afiszu — to zgóry powodzenie zapewnione. Znakomite artystki wykonają popisowy s 6j program złożony z najpopularniejszych przebojów — no i niespodziewanych improwizacji, nie można bowiem zgry przewidzieć, co która rozkoszna HALAMKA jak je pieszczotliwie nazywa Warszawa — wymyśli.

W wieczorach tych zapowiadających się jako największa sensacja — udział przyjmą ponadto niezrównana pieśniarka NIUTA BOLSKA i świetny piosenkarz, konferencjer i monologista WACŁAW ZDANOWICZ, jeden z najpopularniejszych artystów stolicy.

Bilety na oba wieczory są do nabycia wczesniej w składzie cygar p. Szrejbrowskiego, ul. Gwarna 20, tel. 56-38. zw 23 241

Teatr Wielki

DZIŚ — „Straszny dwór”, opera Moniuszki.

Środa, 30. 4. „Frasquita”, operetka Lehara. Czwartek, 1. 5. „Hrabina”, opera Moniuszki.

Piątek, 2. 5. „Kryśia Leśniczanka”. op. Jarno.

Sobota, 3. 5. „Verbum nobile” i „Flis”. op. Moniuszki.

Niedziela, 4. 5. popoł. „Pan Twardowski”, balet-op. Różyckiego. (Ceny niższe).

Niedziela, 4. 5. wieczorem „Favorita”. Donizettiego

Poniedziałek, 5. 5. „Frasquita”, opt. Lehara.

Początek o godzinie 8 wieczorem. Bilety poprzednio do nabycia w kasie teatralnej (Teatr Polski ul. 27 Grudnia).

Po rozpoczęciu przedstawienia nikt na salę wpuszczony nie będzie.

Teatr Polski

DZIŚ — „Przygody dobrego wojaka Szwejka”.

Środa, 30. 4. „Dom kobiet” (Premjera). Czwartek, 1. 5. „Dom kobiet”.

Piątek, 2. 5. „Dom kobiet”.

Sobota, 3. 5. „Nad polskiem morzem”.

Niedziela, 4. 5. popoł. „Teatr wieczystej wojny”. (Ceny niższe).

Niedziela, 4. 5. wiecz. „Przygody dobrego wojaka Szwejka”.

Poniedziałek, 5. 5. „Nad polskiem morzem”.

Początek o godzinie 8 wieczorem. Bilety wczesniej do nabycia w kasie Teatru Polskiego, ul. 27 Grudnia.

Teatr Nowy

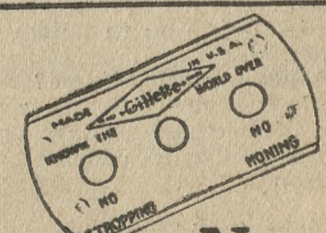
DZIŚ — „Melo” (Premjera). (Gościnnie występ p. Junoszy-Stępowskiego.

Środa, 30. 4. „Melo”. Gościnnie występ Junoszy - Stępowskiego.

Czwartek, 1. 5 „Melo”. Gościnnie występ Junoszy - Stępowskiego.

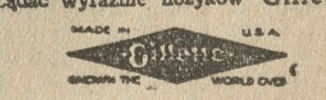
Piątek, 2. 5. „Melo”. Gościnnie występ Junoszy - Stępowskiego.

Początek o godzinie 8 wieczorem. Bilety poprzednio do nabycia w składzie cygar p Zygarskiego, narożnik ul. Gwarnej i 27 Grudnia.

Nożyki Gillette wyrabia się tylko jednej jakości- najlepszej

Najlepsze gatunek stali, najdokładniejsza maszyna, szczegółowa i bezwzględna kontrola jakości każdego nożyka wychodzącego z fabryki tłómaczą przysłowiową doskonałość nożyków Gillette. Żądać wyraźnie nożyków Gillette.

Gillette

DW 10426

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

SZARA EPOPEA

Książka p. Wandy Sztekkerowej (Melcer-Rutkowskiej) „Święta kucharka” — jest to książka okropna — w najlepszym tego słowa znaczeniu. Jest przerażająco prawdziwa.

Trzy czynniki sprzyściły się na powstanie tej niepospolitej książki: fanatyczna kobieca dociekliwość obserwatorska, pracowitość, i szczerzy, a doskonale dyscyplinowany liryzm. Spotkałem się ze zdaniem, że „Święta kucharka” jest to historia inteligentkiej rodziny w odbiciu umysłowości kucharki. Nie ulega wątpliwości, że można taką historię w książce p. Sztekkerowej wyczytać — mniemam jednak, że autorkę ponosił nurt głębszy, że przyswiecała jej ambicja dania artystycznej syntezy szerokiego kompleksu faktów społecznych. Bo od Rozalji prowadzą nici w różne strony, opłatają swą siecią znaczny obszar życia polskiego, zapuszczają się też w perspektywę czasu. Mimo nowoczesnej faktury, wydoskonalenia analizy psychologicznej, którego nie powstydziłby się subtelni majstrowie francuscy — powieść, a raczej studjum powieściowe p. Sztekkerowej ma polski rodowód — jest to prawie potomstwo Gabrieli Zapolskiej.

Mówiąc to, nie wygłaszam tezy „wpływologicznej”, nie twierdzą, że nasza autorka „wzoirowała się” na twórczości Zapolskiej, czy pozostawała pod jej sugestją. Tego rodzaju twierdzenie wydaje mi się zawsze podejrzane i bodaj że niemożliwe do doświadczenia, zważywszy, że mamy tu do czynienia z tak subtelni i tak zwieknymi procesami psychicznymi, iż w polspolite w takich wypadkach „dowody” zaczerpnięte, z korespondencji, wspomnień, charakterystyk i rozbiór tekstu są niby szerokookie sieci zastawione na chybkie stadko sardynek. Poproście widzę w tej książce podjęcie (zapewne nierozumne) problematyki społeczno-psychologicznej Zapolskiej, więcej, czuję tu miejscami aurę mieszkanka „Pani Dulskiej”. Ale skoro mówimy o podobieństwach, nie sposób zamilczeć o różnicach. Co za kolosalne zastrzeżenie konturu w stosunku do dzieł „Córki Tuśki”. Co za brutalna niekiedy otwartość w stawianiu zagadnień i ich rozwiązywaniu. I liryzm! Zapolska miała go napodórędziu, łatwiej go z siebie dobywała, ale też niezawsze palił; był nieraz dość wiotki, żardinierkowy. Sztekkerowa raz tylko uderza w nas swoim impetem liryzmu, przy końcu powieści, ale nas tem uderzeniem przeszywa.

Dość otworzyć „Świętą kucharkę” na którejkolwiek stronicy, aby przekonać się jak rasową powieściopisarką jest p. Wanda Sztekkerowa. Posłuchajmy np. takiego dialogu kuchennego:

— Moje dziecko, a czy pan jest w domu?

— Pan zajęty — pisnęła za dziewczuchę, przeciągając po chłopsku „e”.

— A co pan robi, moje dziecko?

I tu następował punkt kulminacyjny opowieści:

— Pan śpi i cyto!

— To i ja właśnie będę spać i czytać — powiedziała Adelcia — a pan dziś na kolacji nie będzie, bo poszedł na brzydka. Dajcie mi tu potem coś do zjedzenia.

— A herbaty pani siknąć?

Poszły za drzwi jedna z drugą. Klimka i Janeczka pożegnały się i wyszły po wielu dygach, chociaż każda w inną stronę...

Co ta p. Sztekkerowa za uciążliwie musiała odbywać studia wywiadowcze zanim stworzyła swą „Świętą” Rozalję, ile musiała się nalykać zapachu smażonej cebuli, ile natrzeć na brudne mydliny! Nie czytałem książki, w którejby fizjologiczna, że tak powiem, nędzka kuchni plastyczniej była odtworzona — niektóre opisy dławiają jakimś odorem pralni. To tło — a na tem tle życie — ułomne, cherlawe, splaszczone, jednookie jakieś i takie strasznie wymizerowane, takie obrzydliwie rachityczne. Kiedy się mówi o szarzyźnie życia — z urzędu niejako wychodzi na stół „Madame Bovary”. Jakże jednak daleko zapuściliśmy się od tego czasu w głąb życia! Świat pani Bo-

*) Wanda Sztekkerowa (Melcer - Rutkowska). Święta kucharka. Warszawa 1930 r. F. Hoesek A. 236.

vary wspiera się na tym świecie, który nam maluje Sztekkerowa, na świecie, który się wówczas nie liczył. Dziś wszystko się liczy, mamy pasję dociekliwości fizjologicznej, rozwinięty zmysł mechanika, rozumiejącego wagę każdej części maszyny.

Książka p. Sztekkerowej zjedna sobie napewno i pocztytność i „dobrą prasę” — ma wszystkie dane po temu. Nie wiem jednak, czy dyskrecja autorki nie przysłoniła dla wielu tego, co jest w tej książce najbardziej przejmujące: myśli nigdzie nie wypowiedzianej, a bijącej z każdej stronicy, myśli, że tak daleko być nie może. Książka p. Sztekkerowej jest symptomatyczna dla okresu kryzysu, który przeżywamy. Wykładnikiem poczucia tego kryzysu w powieści Sztekkerowej jest bladolica Adelcia, córka na szaro nie-szczęśliwej rodziny, czująca coś mocniejszego dla jednej bodaj Rozalji. Adelcia żyje w przeświadczeniu, że wszystko co robi jest dokładnie nikomu nie potrzebne. Rozalja znowu cierpi, toczona nędzą i zgryzotami, ale nie to jest straszne. Straszne jest to, że jej cierpienie na nic nikomu się nie zda, że ci dla których cierpi, sami cierpią

tak jak ona, tylko w odrobinę lepszych warunkach materialnych — „pan” i „sluga” czują się zarówno niewolnikami życia. Jeden człowiek jest bardziej pognębiony od drugiego — ale cierpienie to nie użyźnia życia, nie owocuje, nie przetwarza się na żadne wartości społeczne.

„Jeśli ma się żyć dalej — to trzeba życie czemś usprawiedliwić” — oto morał, unoszący się ponad stronicami tej niepokojącej książki. Kiedy ta potrzeba usprawiedliwienia życia staje się powszechną, kiedy dojrzuje do świadomości w społeczeństwie — znajduje wówczas swój wyraz w takich katalizmach jak bolszewizm lub faszyzm — zależnie od tego, na jaką glebę padnie ziarno! Książka p. Sztekkerowej bardziej jeszcze niż przez swe walory artystyczno - psychologiczne, zasługuje na uwagę jako wyraz nastrojów i refleksyj społeczeństwa dzisiejszego, dających tyle do myślenia socjologowi, publicyście i politykowi; będących dla nich nietylko przedmiotem rozważań, ale i głębokiej troski.

J. E. Skiński.

Poznań.

ŻYCIE KULTURALNE

NAUKA

Narcyza Żmichowska w nowym oświeceniu. Niedawno temu rzucił Boy-Zeleński kilka ważnych szczegółów w odniesieniu do psychologii Żmichowskiej. Obecnie wydał jej słynną a niestety zapomnianą powieść „Pogankę”. We wstępie scharakteryzował musową emancypację kobiet stworzoną tragizmem chwili po r. 1830. Określił żywo emancypantki i entuzjastki, dał fizjonomię autorki, wykręcił pierwowzór jej bohaterki: Aspazji. Ustalając stosunek między fikcją a życiem, dał prawdziwy wizerunek dziś nieco zapomnianej pisarki. Po poważnym studjum Manna ten nowy przyczynek uzupełnia niejako to, co dzisiejsza polonistyka powinna wiedzieć o Żmichowskiej. Krakowska Biblioteka Narodowa zyskała znów cenną pozycję. (T. Gr.)

Z Pol. Tow. Przyjaciół Astronomii. Oddział lwowski odbył zebranie dyskusyjne z odczytem gen. M. Wysockiego pt. „Legendy i nauka o wszechświecie”. (nl)

TEATR

Dynastia Leszczyńskich. Z Wilna piszą nam: Niewielu znawców historii naszej sceny, nawet tych ze starszego pokolenia, pamięta o tem, że aktorska dynastia Leszczyńskich miała obok Honoraty z Rapackich Leszczyńskiej jeszcze jedną „wielką księżnę”, niestety zgasła w kwiecie wieku. „Dziennik Wileński” przypominał obecnie, że na naszym cmentarzu rossyjskim spoczywa Wanda Leszczyńska, siostra Bolesława, która w dziewiętnastej wiosnie życia zmarła w Wilnie. Były to czasy dykcji Szlagiera, który grywał ze swoją trupą także w Kownie, Druskiennikach i innych miejscowościach. Personal był szczupły, urocza Wanda Leszczyńska przepracowała się i nadwyreżony organizm przypłaciła zyciem. Syrokomla, bawiący wtedy w Kownie, widząc jak nadużywa dykcja sił młodziuchnej artystki, napisał żartobliwy wierszyk, brzmiący jak następują:

„Na gruzach Herkulanum wznosi się gmach nowy,
Podpiera go jak może kolek leszczynowy.
Niedźwiedz, król lasów naszych smutno gra na gęśli,
Bo już wszystkie orzechy z leszczyzny otrzęśli”.

Herkulanum nazywała się pewna budowla w Kownie. „Niedźwiedz król lasów”, to ów dyrektor Szlagier. Syrokomla wyprorokował, niestety, w tym żarcie smutny los Wandy Leszczyńskiej. (tw)

Nowy Kiedrzyński. Z Warszawy piszą nam: Teatr Mały wystawił nową sztukę Stefana Kiedrzyńskiego p. t. „Piorun z jasnego nieba” (poprzednio miała się nazywać: „Profesor czarnej magii”). Jest to farsa, przechodząca w melodramat, jak to często u Kiedrzyńskiego się przydarza. Reżyserował p. Brzozowski, grali świetnie: Modzelewska, Kamińska, Stanisławski, Grabowski, Daczyński. (tw)

MUZYKA

„Konrad Wallenrod” w Warszawie. Piszą nam z Warszawy: Długo zapowiadana opera Zeleńskiego „Konrad Wallenrod” ukaże się dn. 10 maja. Będzie to rzadki jubileusz dwudziestopięcioletnia pracy Ignacego Dygasa, znakomitego naszego tenorzysty. Bodaj że raz tylko w dziejach naszej opery święcił tenor taką rocznicę, mianowicie słynny Dobrski, jak opowiada ją znawcy dawnych dzieł. „Konrad” dotychczas nie był w Warszawie grany, bardzo będzie ciekawe, jak przyjmie publiczność to melodyjne i mimo podeszłego wieku (45 lat) zawsze świeże dzieło Zeleńskiego. (ow)

POLONICA WŁOSKIE

Hospicjum św. Stanisława w Rzymie. Hospicjum to, założone staraniem Hozjusza w r. 1578 w pobliżu Kapitolu, wzniesione staraniem i kosztem polskiego episkopatu i królów naszych na ruinach dawnego cyrku Flaminijusa, — jest w pewnej mierze symbolem naszych odwiecznych związków z kulturą rzymską i łacińską oraz cenną historyczną pamiątką kultury polskiej w Rzymie, ogniskiem skupiającym Polaków przebywających w Rzymie zarówno przed rozbiorem, jak i teraz w czasach powojennych. Z upadku, w jakim się ten rozległy gmach i kościół znajdował w drugiej połowie XIX wieku, kiedy to rzadzili tam po swojemu Moskale, — zaczął się ten zabytek po różnych sporach i perypetjach dźwigać naprawę, dopiero teraz, odkąd pieczę nad nim objął podobnie jak w czasach przedrozbiorowych książkę biskup krakowski i odkąd administrację oddano niezwykle energicznemu i rzutkiemu urzędnikowi naszej ambasady przy Kwirynale panu Pietrasinśkiemu. Do zarządu Hospicjum powołano bardzo poważne osobistości, inż. Palleri przedłożył plany gruntownej restauracji, administrację oparto wreszcie na zdrowych, racjonalnych podstawach. Już teraz widać poważne zmiany na korzyść. Są wszelkie dane po temu, że w ciągu paru lat Hospicjum polskie „a Botteghe oscu” e przyniesie prawdziwy zaszczyt zarządowi, administracji i naszej kulturze. (P)

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Wystawa exlibrisów. Ze Lwowa piszą nam: Kolo Związku Bibliotekarzy zorganizowało w gmachu Muzeum Przemysłowego wystawę exlibrisów. Obejmuje ona wędrującą po Polsce okrędną wystawę exlibrisów słowiańskich oraz zbiory Rudolfa Męckiego. Wystawa obejmuje 472 eksponaty. Wśród autorów exlibrisów polskich, poza R. Męckim, którego prace stanowią piątą część wystawy (97), spotykamy wiele nazwisk czołowych artystów polskich, jak Mehoffera, Ruszczyca, Sichulskiego, Stryjskiej, Mackiewicz, Skoczylasa, Bartłomiejczyka i in. Dobrze przedstawiają się lineoryty wykonane przez Gettlera i Szmaja z Poznania. (pk)

RUCH REGIONALISTYCZNY

Śmierć smoka. Z Wilna piszą nam: Dorocznym zwyczajem harcerze wileńscy zorganizowali w dniu św. Jerzego uroczystość zabijania i topienia legendarnego smoka, kryjącego się w lochach pod górą Baksztą. Ulicami miasta przedciągnął barwny pochód z transparentami i kukłami przy dźwiękach muzyki i śpiewów. Po doświadczeniu do brzegów Wilji, cielsko zabitego potwora wrzucono w rzekę. Obrzęd ten, od kilku lat urządzany przez młodzież, zmienia się powoli w tradycję i powiększa liczbę zwyczajów regionalnych. (wr)

Pisma nadesłane

„Pamiętnik Warszawski”. Zeszyt 1. Treść: A. Żółtowski: „Epistolarjum Krasieńskiego”. — R. Dyboski: „O literaturze amerykańskiej”. — S. Helsztyński: „Współcześni poeci amerykańscy” (wybór tłum.). — Chopin: „Olga”. — K. Illakowiczówna: „Czysta woda”. — J. Iwaszkiewicz: „Do żony”. — „Do Księcia S. B.” — W. Hulewicz: „Bunt zegara”. — R. Kolonicki: „Krytyka, córka Lawransa”. — H. Boguszewska: „Gieńka”. — M. Walicki: „Terazniejszość i przyszłość Muzeum Narodowego w Warszawie”. — M. Czapska: „Z Francji współczesnej”. — Krytyka. — Od Redakcji.

SZKOŁA I ŻYCIE

„PAMIĄTKA Z PODRÓŻY”

Leży przedemną tom większej ośmioktowej, który prawemu neofilologowi służy jako pamiątka z podróży, bo jest to w rzeczywistości „Księga pamiątkowa I zjazdu nauczycieli języków nowożytnych”, którzy odbyli się w Warszawie w dniach 2 — 4 lutego 1929, wydana przez komitet zjazdu. Kupić ją może każdy, chociaż na Zjeździe nie był.

Zawiera słowo wstępne, kronikę, program, regulamin, przemówienia przy otwarciu zjazdu, a wreszcie cenne referaty, wygłoszone przez fachowców teoretyków i praktyków.

Dr. Piątek odpowiada twierdząco na postawione przez samego siebie pytanie, czy należy uczyć w szkołach dwóch języków obcych. Tego samego zdania jest Dr. Trenklerówna, (bez pań praca w neofilologii nie da się pomyśleć) zwłaszcza dla wielkich walorów wychowawczych przy nauczaniu języków obcych. Zasłużony pedagog Dr. Ippold w referacie o wykorzystaniu języka ojczystego przy nauczaniu obcej mowy oparł się na bogatym, ślicznie zebranych materiałach. Pani de Tilly krótko mówiła na ten sam temat. Dr. Ziemiński i dr. Ciesielska - Borkowska zajmują się współczesną dydaktyką łącznie ze stanem nauczania języków nowożytnych i mają prawo do ubolewań nad temi ostatnimi w dzisiejszej szkole. Prof. Glixelli i p. Rylkówna dorzucają uwagi o nauczaniu gramatyki języków obcych w szkole średniej. Wybitny fonetyk Dr. Benni wygłasza rzeczowy, ważny referat o wykształceniu fonetycznym nauczycieli; problem podobny omawia również prof. Czerny. Wreszcie poznańscy organizatorzy zjazdu i Okręgu Poznańsko - Pomorskiego w Tow. Neofilologów, wizytator Wękowski i prof. dr. Kleczkowski referują kształcenie i dokształcanie nauczycieli języków nowożytnych.

Streszczono w Księdze pamiątkowej również wykłady naukowe dla romanistów i anglo - germanistów. Spisano protokół posiedzeń plenarnych zjazdu, opisuje jego i rezolucje, które obecnie wchodzi w życie.

Było nas uczestników w Warszawie wśród tęgich zeszlizorocznych mrozów z najdalszych zakątków Polski osób 500, — a kto nie wierzy, niech przejrzy listę w Księdze omawianej.

Nie zapomnijcie odwrócić kart aż do tylnej okładki, bo tam zobaczycie śliczną, znamioną, małą rycinę: pastera na łące wśród stada baranków. Dziwna rzecz: jedyna ozdoba „Księgi pamiątkowej” na samym szarym końcu. Jest to wszakże symbol zapowiedzi dalekiej. Wszyscy się nią cieszymy: Książnica - Atlas stworzy nową biblioteczkę francuską, a zacień od ukochanego, nieśmiertelnego bajczarza Perraulta. Czekamy, z utęsknieniem czekamy: otworzymy wrota do francuskiej kultury.

Dr. Michalina Krzyżanowska

Typy kobiet. Dr. Kuchta omawia w „Ruchu Pedagogicznym” zagadnienie psychologii kobiety. Wyróżnia pięć typów kobiet: macierzyński, erotyczny, romantyczny, trzeźwy i intelektualistyczny. Typ macierzyński poznać można we wczesnej młodości, kiedy jako dziecko jest dziewczę już „matką”, co wyraża się w stosunku do lalki, rodzeństwa, młodszych dzieci. Za interesowanie się płcią przeciwną budzi się u tego typu później. Wręcz przeciwnym typem jest typ erotyczny. Już we wczesnych latach są dziewczęta takie „kobietkami”, z ich też grona wychodzi żądanie „równej moralności”. Typ ten jest mało wartościowy. Dziewczęta typu romantycznego żyją iluzjami. Intensywność życia uczuciowego jest u nich bardzo wielka. W szkole pociąga je wszystko, co dalekie, obce, egzotyczne. Przeciwnieństwem jest typ trzeźwy. Dziewczętom takim brak uniesień poetycznych, góruje zawsze praktyczno-ekonomiczny punkt widzenia. Typ intelektualistki spotyka się często w wyższych klasach gimnazjum i na uniwersytecie. Cechy tego typu jest zamilowanie do abstrakcji. Nauka jest ich celem życiowym. Jest to jedyny typ dziewczęcia w szkole, który krytycznie przyjmuje podawane wiadomości. (St. N.)

Jutro:

JAKIEMI KIELICHAMI
PITO W DAWNEJ POLSCE?

przez

Stanisława Wasylewskiego

Ze Związku Pracowników Kupieckich

Program Zjazdu przedstawicieli Oddziałów w dniach 3 i 4 maja 1930 r. w sali Rady Miejskiej — Nowy Ratusz, II piętro:

Dnia 3 maja (sobota) o godz. 9 msza św. na intencję zjazdu w kaplicy Serca Jezusowego kościoła OO. Franciszkanów; o godz. 10 pierwsze posiedzenie plenarne z sprawozdaniem zarządu głównego za rok 1929 itd., następnie wspólny obiad. Po południu obrady komisji w lokalu Związku — przy ul. Podgórzej.

Dnia 4 maja (niedziela): o godz. 10 rano drugie zebranie plenarne, referaty w sprawie uczni kupieckich, w sprawie ubezpieczeń społecznych i reprezentacji w tychże ubezpieczeniach, w sprawie ustawodawstwa socjalnego, w sprawach ogólnie - organizacyjnych i położeniu materialnego warstwy pracowniczej; wnioski do uchwał i wolne głosy.

RADJO

Programy radjofonczne

Sroda, dnia 30 kwietnia 1930 r. Poznań (335 m) godz. 13.00 sygnał czasu; godz. 13.05 koncert gramofonowy; godzina 14.00 notowania giełdy pien. i zboż-towarowej; godz. 14.15 komunikaty gosp., roln., PAT, sprawozdanie o ruchu statków itd.; godz. 14.30 „Kąt Ziemiarki” (Komunikat) p. t. „O młodych ziemniakach” (wygłosi pani Marja Szaniecka); godzina 16.55 pogadanka francuska (wygl. p. Omer Neveux); godz. 17.15 audycja dla dzieci w wykon. „Wujcia Czesia”; godz. 17.45 Grieg: Sonata G-dur op. 13 na skrzypce i fortepian wyk. p. August Kincel i p. Bolesław Tyllja, kap. op.; godz. 18.15 interludium muzyczne; godz. 18.45 nadprogram; godz. 18.55 „Hupścik mówi”; godz. 19.05 „Silva rerum”; godz. 19.25 „Żywe Iskry”; godz. 19.45 kronika „Tygodnia Radjowego”; godz. 20.05 odczyt p. t. „Nowe szczegóły do ustroju Polski w XIII i XIV w. na podstawie źródeł śląskich” (wygl. dr. Zygmunt Wojciechowski, prof. U. P.); godz. 20.30 koncert muzyki lekkiej. Wykonawcy: Orkiestra 58 p. p. pod batutą kpt. Maksymiljana Chmielewicza, Kajetan Kopczyński (śpiew), Gyula Wiesinger (saksofon), Jadwiga Komorowska (akomp.); godz. 22.00 sygnał czasu, komunikaty PAT i sportowe; godzina

22.15 muzyka taneczna z kawiarni „Wielkopolanka”.

SPORT

Lekka atletyka

Do kobiecych igrzysk olimpijskich w Pradze zgłosiło się 16 narodów a mianowicie: Polska, Ameryka, Anglja, Belgja, Czechosłowacja, Estonia, Francja, Holandja, Włochy, Japonja, Jugosławja, Niemcy, Austria, Szwecja, Szwajcarya i Lotwa. Mjr. Sterba został mianowany członkiem Międzynar. komisji sędziowskiej tych igrzysk. (Tel. wł.) T. S.

Pięściarstwo

Poznań — Łódź. POZB zwrócił się z propozycją do okręgu łódzkiego rozegrania meczu we wszystkich kategoriach wag w dniu 18 maja w Poznaniu. Ze względu na dobre warunki, oraz zgodę na spotkanie rewanżowe w Łodzi — są wszelkie dane że ten mecz dojdzie do skutku. Byłoby rzeczą bardzo wskazaną, aby odbywał się on stale, gdyż przyczyniłby się do ożywienia stosunków pomiędzy okręgami w naszym pięściarstwie, a wówczas nie potrzebowalibyśmy tak często sprowadzać drużyn z zagranicy.

Piłka nożna

„Warta” walczy w niedzielę z dobrą drużyną amatorską z Czechosłowacji „Barta”. Mecz ten zapowiada się ciekawie. „Zielonych” czeka zatem w nadchodzące święta ciężka przeprawa, bowiem ponadto w sobotę grają o mistrzostwo ligi z „Legją” w Warszawie.

Ugoda w sprawie terminów meczów. W niedzielę odbyła się w Krakowie konferencja przedstawicieli P. Z. P. N., ligi, krakowskiego O. Z. P. N. i „Wisły” w sprawie przełożenia terminów meczów ligowych w związku z meczem między państwowym Austrija — Polska. Postanowiono mecz „Wisła” — „Cracovia” przesunąć z 1 na 8 czerwca oraz wziąć udział dzięki temu w meczu Kraków — Wiedeń (1 czerwca). 15 czerwca odbędzie się w Krakowie między państwowy mecz piłkarski Austrija — Polska poprzedzony spotkaniem międzymiastowym Kraków — Łódź. (PAT)

Wioślarstwo

Bydgoskie Towarzystwo Wioślarskie, obchodziło w ubiegłą niedzielę uroczystość dziesięciolecia swego istnienia. Po uroczystym nabożeństwie w kościele farnym w Bydgoszczy odbyło się złożenie wieńca na

grobie nieznanego Powstańca Wielkopolskiego. O godz. 11 odbyła się uroczysta akademią w sali strzelnicy. Z okazji jubileuszu BTW wydało książkę pamiątkową, w której przedstawia się powstanie i piękny rozwój wszystkich sekcji towarzystwa. Z Poznania na uroczystościach byli obecni członkowie zarządów P. T. W. „Tryton” z prezesem p. Stuermerem, oraz „K. W. 04” z wiceprezesem p. Garsteckim na czele. (kg)

RUCH W TOWARZYSTWACH

— Wydział Krawiecki Tow. Młodych Przemysłowców. Dziś o godz. 8 wieczorem w lokalu Koła Senjorów, Aleje Marcinkowskiego 26, zebranie.

— Tow. Młodych Przemysłowców (Wydział Krawiecki). Zebranie we wtorek, d. 29 bm. o godz. 20 w Kole Senjorów, Al. Marcinkowskiego 26. Na oprządku obrad referat.

— Tow. Śpiewu „Dzwon Zygmunta”. Lekcja śpiewu odbędzie się dnia 30. b. m. o godz. 19.30 w salce farnej. — Plenarne zebranie odbędzie się dnia 6 maja o godz. 19.30 w lokalu p. Bayerowej, plac Bernardyński.

— Wydział Metalowy Tow. Młodych Przemysłowców. Zebranie plenarne odbędzie się w środę, dnia 30 bm. o godz. 20 w lokalu p. Jarockiego, ul. Masztalarska nr. 8 a. Wykład z fizyki referuje p. Ober.

— Sekcja języka francuskiego Koła Absolwentek III Szkoły Wydziałowej ma swe zebranie w środę, dnia 30 bm. o godz. 19.30 w szkole przy ul. Różanej.

Składki i pokwitowania

Na pomnik Serca Jezusowego: L. Wolniewiczowa z dziećmi zamiast wieńca na trumnę śp. Stanisława Smólskiego 20 zł; St. Kozłowski 1,50 zł; — A. N. z prośbą o dobrą posadę, błogosł. dla domu i zdrowie dla całej rodziny 1 zł; — M. K. o uproszenie łaski 1 zł; — Kitkowa za otrzymane łaski z prośbą o dalsze, 10 zł; — H. K. z podziękowaniem za wysłuchaną prośbę 10 zł; — I. M. S. 5 zł; — Chmielewska 5 zł; — Józefa Drożdżewska, Mur-na 3, — 5 zł; — M. P. 2 zł; — zamiast kwiatów na trumnę śp. ks. Tadeusza Mielcarskiego, proboszcza z Potarzycy, ofiaruje rodzina 25 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 3314,50 zł.

Na Bratnią Pomoc Studentów Uniwersytetu Poznańskiego: Ku uczczeniu pamięci śp. Artura Staevena składają Ignacy i Halina Dąbrowscy z Warszawy 25 zł; razem z poprzednio pokwitow. 50 zł.

Na kaplicę S. S. Karmelitanek: M. K. o uproszenie łaski 1 zł; — razem z poprzednio pokwitowanymi 309 zł.

Szczyt doskonałości.

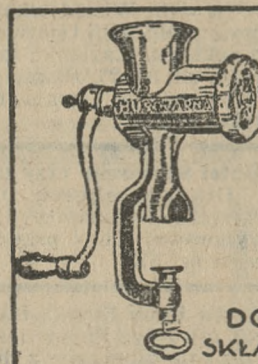
OD PÓŁ WIEKU POWSZECHNIE ZNANY ZE SKUTECZNOŚCI

ERSIKANS

St. Górskiego POT RAK NÓG PACH usuwa po 1 użyciu

WYKONANE Z NAJLEPSZEGO SZWEDZKIEGO ŻELAZA I STALI POKRYTE CZYSTĄ CYNKIEM, TRWAŁE, PRAKTYCZNE W UŻYCIU

Pw 6988

MASZYNY DO MIĘSA HUSQVARNA

DO NABYCIA w PIERWSZORZĘDNYCH SKŁADACH NACZYŃ KUCHENNYCH

Pw 10429

Dnia 28 kwietnia r. b., o godz. 15, zasnął w Panu, opatrzony kilkakrotnie Sakramentami św., najdroższy nasz syn, najukochańszy nasz brat, szwagier i wujek, ś. p.

ksiądz Tadeusz Mielcarski proboszcz z Potarzycy.

Złożenie zwłok do grobowca rodzinnego nastąpi w Borku, dnia 1 maja r. b. o godzinie 15, o czem donoszą

w ciężkim smutku pogrążeni rodzice i rodzeństwo.

Osobnych zawiadomień nie wysyła się.

Borek, Poznań, Margonin.

zw 23230

Dnia 27 b. m. 1930 rano, o godz. 3, zasnąła w Bogu, po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, opatrzona Sakramentami św., moja najukochańsza żona, kochana matka, siostra, córka, bratowa i szwagierka, ś. p.

z Rutkiewiczów

Michalina Kiołczyńska

przeżywszy lat 31. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 30 b. m. o południu, o godz. 18, z Zakładu św. Józefa na cmentarz parafjalny Bożego Ciała w Dębcu.

W ciężkim smutku pogrążony mąż z córką i rodziną.

Najstarszy Zakład pogrzeb. P. Piasecki. Klasztorna 14. telefon 2769

W sobotę, 26 kwietnia 1930 r., o godz. 23.30, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., mój drogi mąż, nasz ukochany ojciec, teść i dziadek, ś. p.

Józef Kwiatkowski emeryt. urzędnik kol.

przeżywszy lat 63. Pogrzeb odbędzie się w środę, 30 b. m. po poł. o godz. 4, z kaplicy cmentarza św. Trójcy w Dębcu, msza św. nazajutrz, o godz. 7, w kościele O. O. Zmarłychwstańców na Wildzie.

dw 4905 W ciężkim smutku pogrążona rodzina.

Poznań, 29. 4. 1930. Zakład pogrzebowy „Bracia Nowak”. pl. Nowomiejski 10.

Dnia 26 kwietnia 1930 r., zmarł po długich i ciężkich cierpieniach, nasz najukochańszy syn, nigdy niezapomniany brat, kuzyn i narzeczony, ś. p.

Adam Patuła

w 24 roku życia. Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 30, o godz. 4 po południu, z kostnicy Szpitala Miejskiego.

zw 23 236 W ciężkim smutku pogrążona rodzina i narzeczona.

W pierwszą bolesną rocznicę śmierci, naszej najukochańszej córki i siostry, ś. p.

Kazimierz Grześkowiakówny

odprawi się w środę, dnia 30 kwietnia, o godz. 8.30 rano zw 23 231

nabożeństwo żałobne

w kościele parafjalnym na Wildzie, na które zapraszają Krewnych i Znajomych

rodzice i rodzeństwo.

Dnia 27 b. m., zmarła żona członka Towarzystwa naszego, ś. p.

Michalina Kiołczyńska

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 30. 4. 1930, o godz. 6 po poł., z Zakładu św. Józefa.

O liczny udział w pogrzebie prosi Tow. Młodych Przemysłowców w Poznaniu. Wypadek 173. rw 9738/39

Dnia 28 kwietnia 1930 r., o godz. 3 rano, zasnął w Bogu, opatrzony Sakramentami św., nasz najukochańszy ojciec, teść, dziadek i pradziadek, ś. p.

Maciej Chwiłkowski

przeżywszy lat 89. Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 1 maja r. b., o godz. 5, z domu żałoby, przy ulicy Łukaszewicza 13, o czem zawiadamia Krewnych i Znajomych

zw 23 232 w ciężkim smutku pogrążona rodzina.

Poznań, Gniezno, Harnes (Francja).

Ostrzeżenie!

Do wiadomości podaję, że pan **Lucjan Szmyt** (podróżujący z Poznania), nie jest dla mnie zastępcą Pełnomocnictwo inkasa i załatwianie spraw handlowych wystawione na jego imię unieważniam.

Władysław Sieradzon

Surt. win i wyłocznia soków w Poznaniu. Pw 11 151-54,259

RABKA

Zdrowisko górskie 500 m. n. p. m. w Małopolsce zachodniej. — Solanki jodobromowe. **Wskazania lecznicze:** Choroby konstytucjonalne dzieci i młodzieży krzywica, skaza wysiękowa, skaza limfatyczna i neurolimfatyczna, niedorozwój, niedokrewność, zolizy, schorzenia błon śluzowych, spojówek, nosa, gardła, tachawicy, oskrzeli, gruczołów, obwodowych i wewnętrznych, stawów, kości, błon surowicznych, następstwa chorób zapalnych ostrych, płuc, opłucnej, otrzewnej, stawów, układu nerwowego, choroby przemiany materji, artretyzm, otyłość, miażdżycza miernego stopnia, rekonwalescencja, wyczerpanie, stany pozapalne i powysiękowe w chorobach kobiecych. **Prospekty wysyła Komisja Zdrojowa w Rabce.** nw 1.607

Zakład Kąpielowy: Kąpiele solankowe, gazowe, borowinowe, mułowe, piankowe; wzięwalnie, aparatowe i kabinowe, hydropatja, parówka, lampy, Reentgen. Elektroterapija, Mechanoterapija. — Stómorgowy park. — Place sportowe i t. p.

Pensjonat Zakładowy Heleny Wieczorkowskiej wille Orzel i Luboń czynny cały rok. Centralne ogrzewanie. W droższych pokojach ciepła i zimna woda. Kąpiele solankowe i gazowe w pensjonacie. — Telefon nr. 5.

Pensjonat Primawera otwarty cały rok, korytarze i jadalnia centralnie ogrzewane, pokoje słoneczne z balkonami, bieżąca woda. W domu łazienki dla kąpiele solankowych i gazowych, duży ogród, garaż, telefon nr. 20.

Pensjonat Jaworzyna koło łązienek, pokoje słoneczne z balkonami poleca na lipiec i sierpień. Elektryczność, kanalizacja, telefon nr. 22, duże kryte werandy, ceny przystępne, własność Ireny Szczuka.

Pensjonat Bellevue urocze słoneczne położenie w Centrum Parku zakładowego, własne łazienki dla kąpiele solankowych jodobromowych. W I sezonie ceny niższe. Zgłoszenia do 5 maja, Anna Jakób, Kraków 14, Józefińska 29, I. p., od 5 maja zaś Zarząd pensjonatu Bellevue Rabka.

Pensjonat Szarotka otwarty cały rok, łazienki mineralne w domu, telefon nr. 7.

Pensjonat Liljana w Drzewickiej, otwarty cały rok, położony w parku zakładowym, telefon nr. 6.

Pensjonat Łowiczanka Dr. Karasińskiej i Ryglickiej czynny cały rok, woda bieżąca w pokojach, kąpiele mineralne w domu, telefon nr. 47.

Pensjonat Drowej Zofji Mańkowskiej prowadzony w willi Witoldówka, został przeniesiony do willi Opatrzność w centrum zakładu. Łazienka mineralna w domu, tel. nr. 23. Otwarty od 1 maja. Zgłoszenia do 1 maja, Kraków, Pijarska 9, I. p.

Pensjonat Anna Marji Mikulskiej prowadzony od lat 21, w centrum Zakładu. Kuchnia djetetyczna.

Pensjonat - Hotel Sławomir przy ulicy Kolejowej. Otwarty cały rok. Centralne ogrzewanie. Kuchnia djetetyczna i wyborowa. Ceny przystępne. — Telefon nr. 57.

Zakład Leczniczo-wychowawczy żeński SS. Nazaretanek. Nauka klasy powszechne i 4 gimnazjalne. — Telefon nr. 9.

Pensjonat Limba Anny Koszyk-Sitnickiej cały rok otwarty. Piękne lesiste położenie. Pokoje słoneczne z dużymi krytymi werandami i tarasami, kuchnia djetetyczna. Ceny przystępne.

Zakład Leczniczo-wychowawczy Dr. med. Józefa Olszewskiego przyjmuje dzieci od 6 do 10 lat przez cały rok. Nauka języków obcych. Muzyka. Telefon nr. 21.

Pensjonat Jagoda wychowawczo-leczniczy M. Ciepeliowskiej przyjmuje przez cały rok młodzież i dzieci od lat 5. Na żądanie nauka, języki obce i muzyka — telefon nr. 28.

Pierwszorządna niemiecka firma zbożowa pragnie nawiązać stosunki

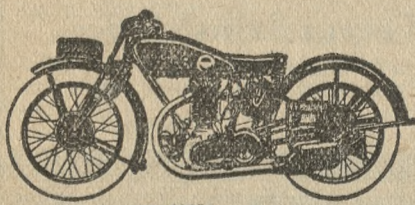
z dobrze wprowadzoną, zasługującą na zaufanie firmą w Poznaniu, której mogłaby powierzyć komisowy zakup zboża. Zgłoszenia sub: „J. J. 5344“ kierować do Rudolf Mosse, Berlin SW. 100

Tw 1450

Szczeście
Stan. Jankowski
Kol. Loterii Państwowej
Bydgoszcz,
ul. Długa nr. 1
P. K. O. 209 580.

uśmiecha się temu, kto kupi los Loterii Państwowej w me kolekturze, jednej z najszcześniejszych w Wielkopolsce i na Pomorzu.
Stale wysokie wygrane!
1/4 losu tylko 10, zł. 1/2 losu 20,— zł, cały los 40,— zł.
Główna wygrana 750.000 zł. Co drugi los wygrywa. Ciągnięcie 1. kl. już 17 i 19 maja r. b. Zamówienia skuteczniam odwrotnie dołączając do losu blankiet wpłaty na P. K. O.
Pw 10 791 63.217

Prasowaczek
lub
prasowaczy
do prasowania odzieży damskiej poszukuje zaraz „BARWA“
Zgłoszenia z świadectwami w biurze fabryki w Mosinie.
Pw 11153/4-18.58/54

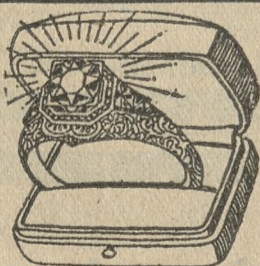
Nigdy nie zawodny motocykl
SAROLÉA
Gen. Repr. J. Francis
Poznań, ul. Gąbrowskiego 4.
Tel. 69-30.

Wymagające naprawy samochody

różnych fabryk, między innymi: „Ford“, „Chevrolet“, „Stoewer“, „Protos“, „Benz“ i t. d. — sprzedam po każdej możliwej cenie. Najlepsza okazja dla warsztatów reparacyjnych.

E. STADIE-AUTOMOBILE

Telefony 16-02 i 21-63 — Bydgoszcz — Gdańska 160.
nw 10 604

Pierscienie

brylanty, obrączki ślubne i zegarki kupuje się zawsze najkorzystniej w znanej fachowej od 20-tu lat istniejącej firmie

Stefan Hubert, św. Marcin 45 po stronie zamku.
nw 10 563

Raz na widelec!

Wyborną sardynkę norweską, a stanie się ona waszem stałym pożywieniem. Jak wykazały badania wchodzi w chemiczny jej skład witaminy, niezbędne zarówno dla młodzieży jak i osób dorosłych lub słabowitych, w odbudowie ich organizmów.

Sardynka norweska jest więc smacznym i zdrowym daniem, które z pewnością pojawi się wnet na każdym stole w Polsce. Nadzwyczajnie pożywna, wskutek wielkiej zawartości jodu.

nw 10426

Najstarsza Polska Fabryka Papy Dachowej JAN SOBECKI

właśc.: Z. Dykiert i J. Marciniak

Fabryka papy na dachy, asfaltu i przetworów smołowcowych.
Telefon 32-50 Poznań, plac Wolności 17 Telefon 10-94

Poleca:

Papę na dachy, lepił, smołę, asfalt, gudron, karbolineum, papę izolacyjną, pak, cement, gips murarski, trzcinę sufitową i t. d.

PRZEDSIĘBIORSTWO POKRYWANIA DACHÓW i ASFALTOWANIA
Wystawa wzorów w naszym biurze.

zw 23243

Knaks jest nigdy nie zawodzącym wygodnym środkiem do wytępienia karaluchów oraz innego robactwa, w kuchniach etc. W paczkach á zł 1, do nabycia w każdej drogerji.

Fabryka środków do zwalczania szkodników
UNIVERSUM,

Poznań, Fr. Ratajczaka 38.
Pw 11 212/3-17.133/4

Uroczysty akt

Pierwsza Komunia pozostaje w pamięci na całe życie!
Upamiętnij dziecku ten uroczysty dzień dając medalik, różaniec lub dobry zegarek z firmy

W. MAYER
właśc. L. Nałaskowski,
ul. Nowa 11. Telefon 18-44.
Rok założenia 1899.
Pw 11 210-18.13

SAMOCCHODY OKAZYJNE

nowe i używane

czterodrzwiowe karетки **FORDA** najnowszego typu

Miejsce szofera oddzielone oszkloną przegródką. Dogodne warunki. Pw 11 148-18.39

„AUTORUCH“

Sp. z ogr. odp. w Poznaniu

Fabryka karoserji autobusowych, ciężarowych, ambulansowych i t. d.
Specjalność warsztatów: Naprawa Fordów, ul. Marszałka Focha, nar. ul. Pałacza. Tel. 77-75.

Przeciwników

przekonać może tylko własne doświadczenie. Najważniejszym argumentem jest jednakże tylko gatunek towaru, a nie jego zachwalanie. Spróbujcie choćby dziś jeszcze bezkofeinową prawdziwą siarnistą kawę Hag. Udowodni ona i Wam, że jest nieszkodliwa i posiada wspaniały smak.

KAWA HAG CHRONI

Pw 11 003-12.15

NAGRODZONE ZŁOTEMI MEDALAMI

PAŃSTWOWE NAGRODY
ZAGRANICZNE
PARYŻ - NICEA - FLORENCJA

NAGRODZONE ZŁOTEMI MEDALAMI

NAJWIĘKSZE UZNANIE PAŃSTWA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKI
ZA DZWONY O JASNYM I CZYSTYM DŹWIĘKU ORAZ ZA WSPANIAŁE
ZESTROJENIE CAŁEGO ZESPOŁU.

Wielka nagroda od Pana Ministra Przemysłu i Handlu za specjalne
konstrukcje i lekko chodzące dzwony kościelne jak i piękne wykonanie.

Największa i Najstarsza Odlewnia Dzwonów w Polsce

Założona 1621.

Roczna produkcja 200 dzwonów kościelnych.

A. Białkowski, Poznań-Wilda Strumykowa 8, tel. 10-14 i 70-14

Wystawiam na Międzynarodowych Targach w Poznaniu

Dzwony Kościelne dla parafii św. Jana Chrzciciela w Kiszkanie, w której jest proboszczem Ksiądz Mieczysław Potocki. Ofiarowane przez Pana Rotmistrza i Dziedzica Bolesława Szulczewskiego z Łubowiczek, pow. Gniezno, 1 Dzwon na ton G wagi 679 kg liczba wykonania 2180. 1 Dzwon na ton B wagi 387 kg liczba wykonania 2181. 1 Dzwon na ton C wagi 271 kg liczba wykonania 2182. Ofiarowane 3 dzwony ważą razem 1337 kg. Prześwietne Duchowieństwo uprzejmie i bardzo proszę o łaskawe zwiędzenie moich wystawionych eksponatów.

zw 23238

Żądać wazgdmie.

Jeđny prawdziwie skutecznym.

KTO

napiše imię, nazwisko, miesiąc urodzenia otrzyma darmo broszurę, określenie charakteru, zdolności, przeznaczenia. Pozna kim jest, kim być może. Warszawa, Redakcja „Wiedza Tajemna”, skrzynka pocztowa 571. Załączyć znaczek pocztowy na przesyłkę. nw 10 178

Do budowl

w Poznaniu

kupię za gotówkę ca 120 000 cegły, wapno, dźwigary, cement, belkownikę ect. Oferty do Kurjera pod zw 23 229

Poszukuje się zaraz dzielnej księzkowej - korespondentki (polsk.-niem.)

Reflektuje się tylko na silę wykwalifikowaną, z długoletnią praktyką. Osobiste zgłoszenia z dokładną ofertą pisemną od godziny 16-18 w firmie ANTONIEWICZ I BUSSE, ul. Młyńska 4, telefon 37-05. zw 23 234

SAMOCHOODY
4 cyl., 4 taktowe, 15 H. P.
o niebywających zaletach. Cena
kompl. limuzyny 3-4 osob. tylko
7.500,— zł

Prosimy łądać ofert.

nw 10701

Generalne zastępstwo
KOMNA Sp. z o. p. AUTOMOBILE, POZNAŃ
ul. Dąbrowskiego 83/85, tel. 77-67 i 54-78.

Wysadki sosny 1 rocznej

poleca po zniżonej cenie.

Nadleśnictwo Babki, poczta Krzesiny.

zw 23245

Sprzedamy okazjnie

2 pompy na studnie artystyczne, mało używane, na gębo kość 23 mtr. z kompletnym mechanizmem pompującym na 3 ciężkich dźwigarach z tarczami zapędowymi i kołem zamachowym z przekładnią kół zębatych 1:3 z wałem transmisyjnym, tarczami pasowymi, dławnicami, kociłkiem powietrznym, mechanizmem regulującym, rurami odlotowymi 2" cal. rury wiertnicze 8:216 m/m² sita podwójne 4,5x3 mtr. pociągnięte siatką N. 20, rury nadfiltrkowe 4,5" cal., rury ssące pod cylindrem 2" cal., rury odlotowe nad cylindrem 2,5" cal., pocynkowane, 2 cylindry mosiężne 110 m/m. rury pociągowe 1" cal. czarne. Oferty prosimy skierować pod adresem: Mleczarnia w Chelmcach, Spółdzielnia zap. z ogr. odpowiedzialnością Chelmca, pow. Strzelno. zw 23 239

Przyjechał PAN
do Poznania na TARGI,

radzimy więc
skorzystać z okazji!

32 TYLKO
50 gr.

Kosztuje eleganka para
męskiego obuwia bron-

zowego pierwszorzędnie wykonana! Prosimy pamiętać!

FABRYCZNY SKŁAD OBUWIA „WAZA“

Wrocławska 15. Pw 11159-18,58

Przedsiębiorstwo państwowe zagraniczne

odda wyłączne zastępstwo

na poszczególne województwa dla sprzedaży monopolowego artykułu. Reflektantom z kapitałem zł 20 000,—. Miejsięczny dochód około zł 2 000—3 000,—. Oferty pod „Bez ryzyka”, nadsyłać do Biura Ogłoszeń P. A. P., Warszawa, Boduena 2.

zw 10 606

Poważna hurtownia win w Poznaniu
poszukuje

podróżującego

na Księstwo. Zgłoszenia piśmienne do
„Par”, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 18,38
Pw 11 149-18,38

Kasa Pożyczkowa w Ostrowiu (Pozn.), Spółdz. z nieogr. odz. poszukuje rutynowanego i kwalifikowanego bankowca na stanowisko

członka Zarządu

Zgłoszenia z odpisami świadectw, podaniem referencji i wymaganej pensji, należy przesyłać pod adresem:

Prezes Rady Nadzorczej

W. Mierzejewski, Ostrow (Wlkp.), Rynek 26

Oferty nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.
nw 10 610

BEZPŁATNIE

Sue, Dumas, Dostojewski mistrzowie słowa,

których dzieła powinny i muszą znaleźć się w każdym domu.

Nazwiska autorów mówią same za siebie.

Biblioteka Rodzinna, chcąc rozpowszechnić Swe wydawnictwa, daje każdemu Czytelnikowi niniejszego pisma możliwość otrzymania bezpłatnie niżej wymienionych dzieł w 24 częściach, zawierających około 4000 stron druku. W tym celu należy tylko wypełnić załączony kupon i przesyłać go w przeciągu dni 10 naszemu Wydawnictwu.

Książki będą wysłane w kolejności nadchodzących zgłoszeń. Prosimy o jaknajszybsze przesyłanie kuponów, bowiem z powodu ograniczonego nakładu istnieje możliwość szybkiego wyczerpania. Za opakowanie i koszty ogłoszeń, żądamy gr. 55 za tom. Nasze wydanie obejmuje następujące dzieła:

Eug. Sue: Siedem grzechów głównych.

A. Dumas (ojciec): Hrabia Monte Christo.

T. Dostojewski: Zbrodnia i kara i t. d.

Biblioteka Rodzinna, Warszawa, Mazowiecka 12

Prosimy nie załączać pieniędzy względnie znaczków pocztowych.

KUPON

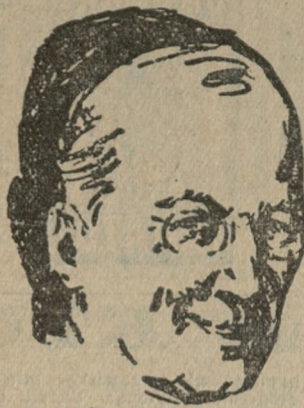
ten prosimy czytelnie
wypełnić i przesyłać pod
obok wskazany adres
Pw 11 261-02,252

Biblioteka Rodzinna, Warszawa, Mazowiecka 12

Podpisany życzy sobie otrzymać bezpłatnie dzieła: Sue, Dumas'a i Dostojewskiego

Nazwisko _____ ulica _____
Zawód _____ Poczta _____

K. P.

NOWOCZESNY PRZEMYSŁOWIEC

wie, co to znaczy sprawność w obsłudze klientów, —

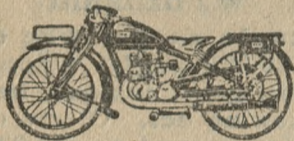
wie, że odbiorców trzeba często odwiedzać,

DLATEGO

każdy jego sprzedawca musi kupić sobie i mieć własny motocykl DKW!

DZIS niema czasu na czekanie na dogodny połączenia kolejowe, na kosztowne dojazdy aż do klienta, — **DZIS**

ZAMÓWIENIA muszą szybciej wpływać, TOWARY muszą być szybciej dostarczone, INKASO pieniędzy czy weksli musi szybciej następować! Zdolny sprzedawca ma

Wspaniały, prosty i tani! 1690 zł Osobom solidnym dogodnie warunkil

Dukitus 200

Generalne zastępstwo **POLMOTOR**, Henryk Linke i S-ka, Poznań, ulica Zwierzyniecka 8 — Telefon 6977.

Poszukuję celem kupna dzieła Hoffmann I. D., De typographiis-Gdańsk 1740

Łaskawe zgłoszenia z ceną upraszam do Kurjera Poznańskiego pod zw 23240

1880 (50) 1930

Z powodu 50-letn. istnienia mego przedsiębiorstwa polecam po tanich cenach:

szcztotki wszelkiego rodzaju tak dla użytku domowego jak i dla wszelkiego przemysłu. nw 10702

A. RICHTER

dawn. N. Rożnowski
Wodna nr. 12 Wodna nr. 12
Wykonywanie reparacji.

Atlantic

Restauracja Dancing i Kabaret
Poznań St. Rynek 30/32.
Najtańszy Kabaret w Poznaniu.
zw 23 233

Inteligentna panienska 6 kl. gimnazjum. kurs handl. oraz też. franc. przwjm e posadę zaraz lub później

ksiegowej, korespondentki lub kasjerki

w poważnym przedsiębiorstwie kwestia wynagrodzenia obojętna. Łaskawe zgi. do eksped. Kurjera Pozn. pod zw 23 228

Pierwszorządny skład

blawatów, konfekcji, tow. krótkich przy pryncypalnej ulicy w G d y n i. z powodu choroby właściciela, zaraz na sprzedaż. Interes jest dobrze zaprowadzony. Wpłata 30 000,— zł, reszta według umowy. Poważnych, szybko decydujących reflektantów proszę się zgłosić pod zp 23 205 do eksp. Kurjera Pozn.

Napisowe słowo (tłusto) 30 groszy, każde dalsze słowo 20 groszy, 5 liczb = jedno słowo i, w, z, a = każde stanowi 1 słowo. Jedno ogłoszenie nie może przekraczać 50 słów.

Fachowca

dla traktorów rolniczych, z dłuższą praktyką przy traktorach różnych typów, poszukuje do pracy w podróży firma światowa. — Również poszukuje się samodzielnego

korespondenta

polsko - niemieckiego z dłuższą praktyką kupiecką. — Reflektuje się na siły rzeczywiście pierwszorządne, fachowe, inteligentne, władające językiem polskim i niemieckim. Oferty z odpisami świadectw, których się nie zwraca i curriculum vitae wraz z podaniem życzonego wynagrodzenia należy przesłać do „PAR“, Kraków, Rynek Gl. 46 pod nr. 5132 Pw 11 152-70,132

Elewka

do biura, której dana będzie sposobność poznania książkowości ameryk. oraz wszelkich prac biurowych, z lepszymi wiadomościami: szkolnymi może się zgłosić między godz. 4 - 6 Drogerja UNIVERSUM, Fr. Ratajczaka nr 38. Pw 11 147-18,49

Student

od zaraz celem udzielenia kilku lekcji, maturalnych w języku i literaturze francuskiej Adres do eksped. Kur era pod zw 23 244

Fabryka

w śródmieściu Poznania, w pełnym biegu, z powodu likwidacji Tow. Akc. — na sprzedaż. Własne budynki fabryczne maszynnie budowane nadają się również na każdy inny przemysł. Objekt ca. 200 000,— zł. Oferty do „PAR“, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11, pod 17,82 Pw 11 036-17,82

Kupno samochodu używanego

jest kwestią zaufania.

Posiadamy na składzie wielki wybór samochodów używanych, które były przeważnie dotąd w posiadaniu tylko jednego właściciela, znajdują się w stanie pierwszorzędnym i stanowią

kupna wyjątkowo korzystne

- Fiat 501 6/21 KM 4 osobowy otwarty
- Fiat 503 6/30 KM 4 osobowy otwarty
- Fiat 503 6/30 KM 4 osobowy kryty
- Fiat 507 9/31 KM 6 osobowy Coupe
- Minerva 13/55 KM 6 osobowy transformable
- Minerva 8/40 KM 4 osobowy kryty
- Steyer 6/30 KM 4 osobowy otwarty
- Ceirano 6/25 KM 4 osobowy otwarty
- Opel 10/40 KM 6 osobowy kryty
- Opel 7/34 KM 4 osobowy kryty
- Opel 4/16 KM 4 osobowy kryty
- i wiele innych poleca

„BRZESKIAUTO“ Sp. Akc. POZNAŃ

ul. Dąbrowskiego 29, — Tel. 63-23, 63-65. Dostawa natychmiastowa. — Na życzenie udogodnienie zapłaty. Pw 11 159-18,59

Powiatowa Kasa Chorych w Starogardzie, poszukuje zaraz lub od 1. 5. r. b. dla swego ośrodka zdrowia w Lubichowie, pow. Starogard higienistki wzgl. sanitariuszki. Wynagrodzenie według umowy. Podania z odpisami świadectw i życiorysem wnosić jedynie do Zarządu Powiatowej Kasy Chorych w Starogardzie. Powiatowa Kasa Chorych.

WYWOŁANIE

Stanisław Janowski z Torunia, Piekary 47, postawił wniosek na wywołanie listu hipotecznego odnoszącego się do hipoteki w kwocie 1000 marek niemieckich z 5 proc. odsetkami reszty ceny kupna zapisanej w księdze gruntowej Witkowo, wykaz 245, w dziale III, pod L. 1, na rzecz Markusa Berne i tegoż żony Huldy, z domu Kocheim w Witkowie. Posiadaczka tego dokumentu zwraca się, by najpóźniej na terminie w dniu 26 listopada 1930 r. w poł., o godz. 12, w podpisany Sądzie (pokój L. 12) odbyć się mającym, swoje prawa zgłosił i dokument ten przedłożył, w przeciwnym bowiem razie nastąpi unieważnienie dokumentu. Witkowo, dnia 5 kwietnia 1930 r. Sąd Powiatowy. nw 10 772

W mieście Brodnicy n. Drw. (Pomorze), jest do obsadzenia natychmiast stanowisko **BURMISTRZA**.

Do stanowiska tego przywiązane jest uposażenie według VIII. wzgl. VII. stopnia pragmatyki dla urzędników państwowych oraz odpowiedni dodatek reprezentacyjny. Zgłoszenia z życiorysem i odpisami świadectw nadsłać należy do dnia 20 maja r. b., na ręce podpisanego. Prawnicy mają pierwszeństwo. — Podania nieuwzględnione pozostaną bez odpowiedzi.

(-) **Paweł Gończ** Przewodniczący Rady Miejskiej. dw 4907

ODPIS UCHWAŁY

Kupiec Józef Sowiński z Grodziska, zast. przez adwokata Dr. Majchrzyckiego w Grodzisku, wniósł o odroczenie wypłat w myśl rozp. Prez. Rzplitej z dnia 6 marca 1928 (Dz. Ust. 27, poz. 244). Celem rozpoznania sprawy wyznacza się po myśli art. 4 powyższego rozporządzenia termin na dzień 9 maja 1930, godz. 11 przed poł., w podpisany Sądzie, pokój nr. 20. Na rozprawę mogą przybyć wierzyciele celem udzielenia Sądowi wyjaśnień. Grodzisk, dnia 19 kwietnia 1930. Sąd Powiatowy. nw 10 774

1. N. 6/30.

UCHWAŁA

Kupiec Jan Krawiec z Grodziska, zastap. przez adwokata Dr. Majchrzyckiego w Grodzisku, wniósł o odroczenie wypłat w myśl rozporządzenia Prez. Rzplitej z dnia 6 marca 1928 (Dz. Ust. 27, poz. 244). Celem rozpoznania sprawy wyznacza się po myśli art. 4 powyższego rozporządzenia termin na dzień 19 maja 1930, godz. 11, w niżej podpisanym Sądzie, pokój nr. 20. Na rozprawę mogą przybyć wierzyciele celem udzielenia Sądowi wyjaśnień. Grodzisk, dnia 25 kwietnia 1930. Sąd Powiatowy. nw 10 773

LICYTACJA PRZYMUSOWA

W środę, dnia 30 kwietnia r. b., o godz. 9 przed poł., przy ul. Wały Jana III. 13, sprzedam publicznie najwięcej dającemu za gotówkę: nw 10 648

samochód osob. „Chevrolet“, Torpedo. Teofil Bartkowiak, kom. sąd. z pol., Poznań, Wały Jagiello 3

LICYTACJA MASY UPADŁOŚCIOWEJ

W środę, dnia 30 kwietnia 1930 r. i dni następnę, aż do wyprzedania, o godz. 11,30 przed poł., przy ul. Wielkiej 25, I p., sprzedam publicznie najwięcej dającemu za gotówkę:

kilkaset tuzinów szydełek, napastrków, igieł, szpilek, kilkadziesiąt groszków, foremek patentowych, większą ilość tasemek pasków, bielizny wełnianej, ząbków do bielizny, borty, motywy perełek, jedwab do szycia, grzebienie, sznurowadła i wiele innych materiałów. Kilka szaf do bielizny, szafy składowe, szafę z kartotekami, 4 stoły składowe, regały do towarów, regały do akt, kilka szaf do garderoby, 2 biurka, szafę żelazną i 2 piece żelazne. nw 10 608

J. Bartkowiak, kom. sądowy, Poznań, ul. Kochanowskiego 24 Telefon 75-24.

LICYTACJA MASY UPADŁOŚCIOWEJ

W środę, dnia 30 b. m., o godz. 9, przy Wielkich Garbarach 33, sprzedawac będą publicznie najwięcej dającemu za gotówkę: nw 10 649

większą ilość ubrań, rękawic, szelek i wiele jeszcze innych przedmiotów z konfekcji damskiej i męskiej. Przetarg odbędzie się nieodwołalnie. Pietruszewski, kom. sądowy, Poznań, Wielkie Garbary 33 Telefon 26-10.

W poniedziałek, dnia 5 maja r. b., o godz. 11 przed południem, sprzedawac będą na podwórzu młyna parowego p Lechowskiego w Budzynie, publicznie najwięcej dającemu za gotówkę: dw 4906

jeden kompletny garnitur kamieni młyńskich. Leon Wójcziński, komornik miejski.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych: 1-linowy milimetr 60 groszy

Znak oferty (na przykład: z 18924, n 2735, d 1 790 i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 10

1 SPRZEDAŻE

Skład
kolonialny urządzeniem, towarem, mieszkaniem, 1 kl. egzystencja, dzierzawa 115 zł, obrót dzienny 250—300 złotych, narożnik za 12 000 sprzedam. Strabell, Wierzbicence 43. zdw 48 150

Sypialke
angielska, bardzo dobrze utrzymana sprzedam. Cena 500 złotych. Jurga, Mostowa 3. zdw 48 161

Pielarnia
z nowoczesnym urządzeniem, mieszkaniem i światłem elektrycznym w mieście powiatowym przy ruchliwej ulicy z powodu choroby korzystnie na sprzedaż. Oferty „Par“, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 11 pod 18,51 Pw 11 155-18,51

Skład
kolonialny dobrze zaprowadzony sprzedam. Adres Kurjer zdw 48 076

Parcele
różnych wielkości, wszystkich dzielnicach Poznania, bardzo dogodnych warunkach sprzedajemy. Zgłoszenia: Hodowaniak „Biuro Pracy“, plac Wolności 9, dom ogrodowy, III. piętro. zdw 48 075

Skład
cukierek, śródmieście przyległym pokojkiem na każdą branżę sprzedam. Wskaże Kurjer zdw 48 061

Majątek
1 000 mórg ziemi pszenno-buraczanej. inwentarze żywe jak i martwe nadkompletne, blisko stacji i Poznania, cena 420 tys., wpłaty 150 tysięcy, reszta na kilka lat. Komispol, Sew. Mielżyńskiego 4. zdw 48 049

Dom
maszynny, 4 pokoje kuchnia, 50 drzew owocowych, 5 mórg ziemi, chlew, stodoła, uroczą okolica, las, woda, cena 6 000, wpłaty 3 000 złotych sprzedam Argus, Poznań, Piekary 14. zdw 48 055

55 mórg
pszenno-buraczanej w jednym planie, zabudowania murowane, inwentarz żywy, martwy kompletny, nad szosa, od miasta 3 km, cena 35, wpłaty 20, reszta na lata. Zgłoszenia Gniezno, Warszawska 15, Nowak, Luka, nw 10 646

Na sprzedaż
Z polecenia właścicieli ziemskich są w rozmaitych wielkościach majątki do wyboru. Reflektantom udziela się dokładnych informacji Gniezno, Zielony Rynek 5, restauracja. nw 10 645

Rower
wolny bieg, płaszcz damskie, letnie i zimowe nowe bardzo tanio sprzedam Szubert, Aleje Marcinkowskiego 18. zdw 47 836

Warsztat kołodziejski
z kompl. urządzeniem, w dobrem położeniu i pełnym biegu, blisko Poznania zaraz na sprzedaż, przy tem mieszkanie z ogrodem. Oferty Kurjer jw 3 796

Pianino
krzyżowe sprzedam. Woźna 10, podwórze, prawo III. zdw 47 835

Skład
narożnikowy z dwoma wyst. oknami przy bardzo ożywionej ulicy do oddania. Zgłoszenia Kurjer zdw 47 831

2 suknie
żalobne i welon sprzedam od 4.30—6 ul. Sienna 13. I. lewo. zdw 47 818

Sprzedam
dywan, starter Berkietza, Dąbrowskiego 43. IV. zdw 47 801

Gramofony — Płyty
Instrumenty muzyczne najniższe ceny. F. Bałon, Woźna 12. zdw 47 929

Parcele
2230 qm w końcu Grunwaldkiej za Działkiskami sprzedam korzystnie z powodu wyjazdu. Telefon 75-10. Grunwaldzka 20 b, IV. piętro, prawo. zdw 47 443

Pianino
tanio sprzedam. Sw. Marcin 47, III, prawo. zdw 47 922

Gospodarstwo
12 mórg, uroczę położenie nadające się na letnisko, cena 6 000, wpłaty 3 000, Komispol, Sew. Mielżyńskiego 4. zdw 48 048

Marmur
płyta fryzjerska 3½ mtr. X 60 cm na sprzedaż. Fryzjer, ul. Półwiejska 10. zdw 48 021

Akumulatory
Ford i Chevrolet pod gwarancją cena 100 zł. Franpol, Grobla 27. zdw 48 221

Więszą
restaurację w pełnym biegu tanio sprzedam. Oferty Kurjer zdw 48 216

Sprzedam
na prowincji fabrykację prawnie zastrzeżonego artykułu spożywczego. Do przejęcia 5—6 000 zł. Oferty Kurjer zdw 48 218

Nauczają nawet w szkole
Ze Molina jest na mole
Pw 11 209-18,10

Motory elektryczne
1 km. do 5 km. 220—380 prad trójfazowy okazynie sprzedam z gwarancją. Franpol, Grobla 27. zdw 48 220

Autodorożke
dobrym stanie z koncesją tanio sprzedam. Tomczak, Dąbrowskiego 84. zdw 48 188

Jadalnie
dębowa, bogato rzeźbiona sprzedam tanio. Stolarnia, Bukowska 9. zdw 48 193

Suka
wilczura ostra. Iancuchowa do sprzedania. Grunwaldzka 22b. zdw 48 109

Gospodarstwa
8 i 20 morgowe domy z ogrodem J. Łabędzki, Rydyńska, powiat Leszna. rw 0727

Ślub-
nie prezenty, nagrody towarzystw
Różne fanty, bardzo korzystnie
jedynie tylko w Hurtowni Por-
celany, Wroniecka 24, podwo-
żu. zdw 47 933

Zareczynowe
piersiönki, ślubne obrączki, ze-
rzeczki, różne, ceny 16 do
100 zł. polecam Chwikowski, —
św. Marcin 40. zdw 47 996

Rower damski
marka franc. tania na sprzedaż.
Czeska, Tylna Chwaliszewo 26.
zdw 48 001

Pianino
czarne krzyżowe mało używane,
okazyjnie na sprzedaż. Koperni-
ka 8, I., prawo. zdw 48 008

Samochód
marki Renault limuzyna 6 oso-
bowa 10/45 prawie nowa oka-
zyjnie na sprzedaż. Oferty Kur-
jer Poznański zdw 48 006

Willa
5 pokoi, ogrodem wolna zaraz
przy Poznaniu i stacji 18 000 zł
wskazuje Tomczak, Poznań, —
Wierzbicice 31. zdw 47 999

Skład
z małym mieszkaniem w powia-
towem mieście próżny lub z to-
warem korzystnie do nabycia.
Oferty Kurjer zdw 47 995

Dom
3 pokojowy, kuchnia przy Po-
znanu 5.500, wpłaty 4.000. Ra-
tajczak, plac Sapieżyński, 2 a,
III. zdw 47 985

Zakład
fryzjerski, korzystnie położony
sprzedam. Oferty Kurjer
zdw 47 988

Z powodu
wyjazdu sprzedam tani skład,
nadający się na każdą branżę,
w punkcie bardzo ruchliwym.
Wiadomość w Kurjerze
zdw 47 980

Składnica piwa
z kompletnym urządzeniem do
odciążu, doskonale zaprowadzo-
ny interes z powodu nagłego wy-
padku w rodzinie tania do od-
dania ew. mieszkanie zaraz wol-
ne. Poważni refleksanci zechcą
oferty skierować do „Par”, Al.
Marcinkowskiego 11, pod 54.260
Pw 11 550-54.260

Lokomobile
60 H. P. sprzedam lub zamienie
na 30 H. P. lub motor. Zgłosze-
nia Ziemiącin, Pocztowa 30.
zdw 48 155

80
móg ziemia pszenno-żytnia, 6 łak-
ki, 3 sadu, dom willa, 6 pokoi z
przynależnościami, zabudowania
obszerne, masywne, 3 konie, 10
bydła, maszyny kompletna, no-
wa, od Poznania 18 km. uroczą
okolicą, las, woda, wpłaty 20 000
złoty sprzedaję Argus, Poznań,
Piekary 18. zdw 48 057-8

Dom
wolny 6 pokojowy, budynek go-
spodarczy, ogród, sprzedam. Ce-
na 16 000 zł. Franciszek Goźdz,
Ostrów Wielkopolski Odolanow-
ska 87. zdw 47 733-4

Używane meble
dobrze utrzymane 3 łóżka, mate-
race, 2 łezanki, biurko, stół i pa-
nelka tania zaraz sprzedam.
Kwiatowa 3, II., prawo. zdw 48 167-8

Reklamówka
główny remont, wpłaty 500, re-
szta dogodnie warunki. Piśmienn-
e zgłoszenia Kurjer zdw 48 123-4

Meble
za raty i za gotówkę po najniż-
szych cenach poleca Szpryngarz
Wielka 13. Klienteli zamieszko-
we odstawiamy własnym samo-
chodem Pw 9757

Obrazy i oprawy
najtaniej i najkorzystniej Witold
Leworski Wrocławska 36.
Pw 10 390-14.767

Motocykl
New Hudson w najlepszym stani-
e sprzedaję Rogowski, Dąbrow-
skiego 79. zdw 48 051

Nowy
rower tania sprzedam. Mikołaj-
czak, Marszałk Focha 15a.
zdw 48 042

Dom
willa dziewięć ubikacji, cały wol-
ny, ogród owocowy, stróżówka,
ogrodzone, elektryczność, kana-
lizacja, pod Warszawą zamie-
nie na takż w Poznaniu lub okoli-
ce. Aleje Marcinkowskiego 28,
Bracia Piętro. zdw 48 170

Sypialnie
biała prawie nowa okazujnie
sprzedam. Telefon 63 94.
zdw 48 122

Sprzedam
powózki półwólant jak nowa
osiemset złotych Adamski, Pia-
skowa 67, przy Tamie Garbar-
skiej. zdw 48 183

Wózek
dziecięcy bezowy dobry tania na
sprzedaż Stein, Grobla 27, od
godziny 3-5. zdw 48 226

Mundur
Bractwa Strzeleckiego w Pozna-
niu prawie nowy, kompletny,
przeписы szutcer, skrzyńca do
nabożi zaraz na sprzedaż. Hecker
Dąbrowskiego 45. zdw 48 196

Zakład fryzjerski
dobrze prosperujący zaraz ko-
rzystnie do sprzedania. Bliz-
szych wiadomości św. Marcin 48,
podb., III., p. prawo. zdw 48 020

Dom
blisko Poznania II pietro, zabu-
dowanie masywne, 50 lokatorów,
przy domu, podwórze, dochód
miesięczny 117 zł. Cena zł 10.000
„Piast”, św. Marcin 47.
zdw 48 025

Dom
z dwoma składami i mieszka-
niami, przynosiąc miesięcznie
1000. zł. dzierżawę blisko Gdyni
na sprzedaż. Cena według
ugody. Zgłoszenia do Kurjera
Poznańskiego zdw 48 142

Powózka
(połowczyk) w dobrym stanie ko-
rzystnie na sprzedaż. Adamski,
Piaskowa 67. zdw 46 044

Gdynia
Pierwszorządca cukiernia i ka-
wiarnia do sprzedania. Oferty:
Biuro Ogłoszeń Gdynia, skrzyńca
pocztowa 5, dla 30. Pw 10 642

Parasole od zł 3,90
W. Czysz, Poznań, ul. Szkolna
II. Własna pracownia.
Pw 11 208-18,35

Dom
piętrowy z interesem, ogrodami,
warsztatami na przedmieściu
Poznania sprzedam. Zgłoszenia
Kurjer rw 9728

Skład
przy Starym Ryнку nadający się
na każdą branżę zaraz do sprze-
dania. Oferty Kurjer rw 9734

Kuchnia
żelazna zaraz na sprzedaż. Pia-
secki, Stary Rynek 18. rw 9737

Skład
papieru w powiatowym mieście,
dobrze prosperujący z powodu
wyjazdu na sprzedaż. Zgłoszenia
Kurjer nw 10 641

Pszczoły
z ulem sprzedam. — Agencja
Wronki. n/w 10 609

Pianino
krzyżowe zagraniczne. Jadalnia
wielkopolska, debowa na 12 osób
korzystnie na sprzedaż. Adres
wskazuje Kurjer zdw 48 131

Koń
wóz okazujnie sprzedam. Oferty
Kurjer zdw 48 126

Skład
św. Marcin z 3 pokojowym miesz-
kaniem fr. dla poważnego reflek-
tanta. Pośrednicy wykluczeni. —
Oferty Kurjer zdw 48 140

Łóżeczko
dziecięce na sprzedaż. Kedzierski
Focha 27. zdw 48 124

Cieżarówkę
1½ tonnową sprzedam. Zgłosze-
nia Kurjer zdw 48 157

Płyty
najnowsze nagrania. Gramofony
i naprawy fachowe tania. —
„Kastor” Poznań, św. Marcin 55
zdw 47 174-5

Sypialnie
sprzedaje 100 zł taniej Stolarna,
W. Garbary 41. zdw 47 993-4

Pas skórzanzy
mało używany, długości 19.15,
szer. 26 m/m. grubości 10 m/m
sprzedaję korzystnie „Patria”, Po-
znań, ul. Mylna 18, telefon 62-95
lub 10-25. Pw 11 067-17.114

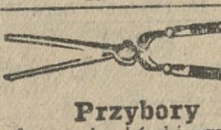
Meble
tania sprzedaję Stolarna, Kwia-
towa 6. zdw 46 792

Wózków
dziecięcych wybór. „Świątek
dziecięcy”. Kraszewskiego 11.
zdw 46 563

Sprzedam
wzgl. wydzierżawę tartak jedno-
trakowy na Pomorzu, leżący mię-
dzy trzema nadleśnictwami obok
dworca kolejowego. Oferty Kur-
jer zdw 47 244

Rower wyścigowy
męski nowy, nieużywany pierw-
szorzędnej marki niemieckiej, o-
kazujnie za 240 zł. „Patria”, ul.
Dąbrowskiego 76a. zdw 48 115

Wózek
dziecięcy biały Brennabor sprze-
dam, Piekary 8a, Andrzejewska
zdw 47 662

Przybory
dla fryzur korbówki, grzebienie,
szcgotki, maszyny spirytusowe,
Pudry pomadki najtaniej St.
Wenzlik, Poznań, Aleje Marcin-
kowskiego 19. dw 4 634

2 kuchnie
kompletne (7 części) tania sprze-
dam, ul. Dąbrowskiego 83/85. —
Składnica 10 zdw 47 671

Meble
po znizonych cenach poleca Pia-
siński, Wodna 7. Odstawiam
własnym samochodem. zdw 47 181

Sypialkę
javorowa bardzo ładna z fran-
cuskiem łożkiem, jadalną, obraz-
y, firany itd sprzedam okazuj-
nie. Składowa 1, I. wejście, III.
piętro. zdw 46 883

Koń
kasztan walach 6 lat na sprzedaż.
Karpiński, Kramarska 25.
zdw 46 696

Skład
mieszkanie tania sprzedam. —
Adres Kurjer zdw 47 445

Zakład fryzjerski
nowocześnie urządzony sprze-
dam tania. Adres Kurjer
zdw 47 457

Skład
kolonialny sprzedam. Adres
wskazuje Kurjer zdw 47 250

Lokomobile
Wolfa, 18 K. M. de natychm.
użytku sprzedam. Oferty Kur-
jer zdw 47 235

Skład
obszerne w najlepszym położeniu
Inowrocłavia, z eleganckim ur-
ządzeniem sprzedam. Zgłoszenia
poważnych reflektantów do Ku-
rjera zdw 46 743

Przeźnictwo
z mieszkaniem, warszatem i u-
rządzeniem w dzielnicy Pozna-
nia zaraz na sprzedaż. Oferty do
Kurjera zdp 46 780/81

Fabrykę
wód mineralnych Poznań, z po-
wódm rodzinnymi korzystnie
sprzedam. Zgłoszenia Kurjer
zdw 47 147

Wełnę
i wate do kolder, dla krawców i
tapicerów najtaniej hurtownie i
detalicznie poleca Przemysł Weł-
nany, W. Olczański, św. Mar-
cin 56, I. piętro. P 10 589-14.103

Pończochy
w wielkim wyborze kolorów hurt.
i detalicznie poleca bardzo tania
Pracownia Pończoch, Przemysł
Wełniany, św. Marcin 56, I. pię-
tro. Pw 10397-15.26

Majątek
380 ha okolica Włocławka pod
cukrownią. Ziemia pszenno-bura-
czana, lasu 12 ha. Pałac, bu-
dynki ogniotrwałe. Wpłaty 60%
szacunku. Cena 2 tysiące hektar.
Zgłoszenia Włocławek, skrzyńca
135. n/w 10 587

Fotograficzne
aparaty 10/15 9/12, dobre okazuj-
nie tania. Łakowa 10, I., prawo
zdw 47 722

Samowar
nowy (24 szklanki) na sprzedaż.
Telefon 3302 zdw 47 744

Skład
tania sprzedam, nadaje się na fi-
lie piekarska Oferty Kurjer
zdw 47 768

Sprzedam
dom masywny, 3 pokoje, kuchnia,
ogród jednomorgowy, warzywny.
Oferty Kurjer zdw 47 778

Skład, towar
mieszkanie 2.000. Kurjer
zdw 47 782

Wózek
sportowy tania na sprzedaż. Pie-
trucha, Dolna Wilda 61.
zdw 47 737

Śrutownik
nowszej konstrukcji, ręczny, mo-
że być także na siłę lub manęż
sprzedaję Popowski, Marsz. Focha
155. zdw 47 785

Do sprzedania
na parceli 50 móg ziem pod
budynki, 1½ km od stacji kole-
jowej, blisko szosy. Zgłoszenia
Suchyła p. Złotniński, Celiński.
zdw 47 714

Skład
sprzedam, Długa 5, III., prawo,
11-2, 4-6. zdw 47 713

Gospodarstwo
pod Toruniem, przeszło 160 móg.
40 móg pod plantację winnicy a-
merykańskiej, zapewniające wiel-
ką rentowność, sprzedam. Wpła-
ta 35 000. Oferty Kurjer
zdw 47 794

Pianino
klasowe, sławy światowej, przed-
wojenne sprzedam Adamska, Fo-
cha 27, front, lewo. zdw 47 682

Wóz
półkryty na gumach sprzedam.
Bukowska 9, Majerowicz,
zdw 47 708

Mały
pokój wolny, Majewski, Sło-
wackiego 31/33, III., wejście
Prusa. zdw 47 685

Parcelę
budowlaną, domek, Ławica,
sprzedam tania. Wiadomość Ku-
rjer zdw 47 695

Samochód
Citroën, kryty, limuzyna, rocznik
28, ma 14 000 km. poza sobą, go-
tów do jazdy. za cenę 4 800 zł.
Piotra Wawrzyńska 18, restau-
racja. zdw 47 677

Urządzenie
fryzjerskie damskie z miednicą
na sprzedaż, Chwaliszewo 73.
zdw 47 646

Sprzedam
lub zamienie skład kolonialny z
koncesją na papierosy, 3 poko-
jami, kuchnią, masłem towarem,
urządzeniem w Poznaniu przy
ruchliwej ulicy, w pełnym biegu
za 12 000 zł. Pośrednicy wy-
kluczeni. Oferty Kurjer
zdw 47 806

Mahoniową
szafka, biurko dziecięce, regalik,
stoły, lampy, stojak do garderob-
y sprzedam tania. Stolarna,
Bukowska 9. zdw 48 102

Wille
przy Poznaniu pięknym ogrodem
sprzedam. Cena 18 000 zł. Spiesz-
ne oferty Kurjer zdw 47 867

Maszynę
do pisania „Underwood”, mało u-
żywaną, sprzedam. Adres wska-
że Kurjer zdw 47 850

Nową
zupelnie nie używaną siatkę teni-
sową sprzedam okazujnie. Zgło-
szenia Rzeczypospolitej 8, III.,
lewo. zdw 47 847

Skrzypce
stare, dobrze utrzymane sprze-
dam. Gasiorowski 5, IV.
zdw 47 846

Wózek
dziecięcy sprzedam. Gasiorow-
skich 5, IV. zdw 47 845

Walizy, parasole, teki
W. Czysz, Poznań, ul. Szkolna 11
Własna pracownia.
Pw 10 813-17.28

Dom
mieszkalny przy ulicy Chwali-
szewo na sprzedaż. Cena 18 000
zł. Dochód przeszło 2 000 zł. —
Oferty do „Par”, Aleje Marcin-
kowskiego 11, pod nr. 17.81
Pw 11 035-17.81

Koldry
najtaniej: Gnojska, pl. Święto-
krzyski 1. Używane przerabia z
grelowaniem. rw 9 636

5 KUPNA
złote, srebro itd kupuje F Tar-
kowska Poznań. Pla. Wolności
11 Pw 9556-10.111

Brylanty
złote, srebro itd kupuje F Tar-
kowska Poznań. Pla. Wolności
11 Pw 9556-10.111

Gospodarstwo
około 100 móg dobrej pszennej
ziemi w okolicy Poznania kupie.
Łask, zgłoszenia z podaniem ce-
ny i warunków do Kurjera Po-
znańskiego zdw 47 539

Parceli
pod budowę wprost od właścicie-
la za gotówkę Oferty Kurjer
zdw 46 863

Kto
da w komis towar bławatne i
konfekcję meska. Mam skład
bławatów i konfekcji w mieście
powiatowym dobrze prosperują-
cy. Zgłoszenia do Kurjera Po-
znańskiego pod zdw 47 709

Objekt rolny
z wpłatą około 25 000 zł kupie.
Szczegółowy opis proszę Kurjer
zdw 47 691. Oferty ogólnikowe
pozostaną bez odpowiedzi.

Dom
z ogrodem owocowym w mia-
steczku w pobliżu Poznania kupie
zaraz. Szczegółowe oferty Kurjer
zdw 47 837

Ławki
stolarskie używane dobre kupi
Glebocki, Szwajcarska 19.
zdw 47 824

Szparagi
kupuje w większych ilościach po
cenach dziennych Dom Delikate-
sów, Podgórze 10, telefon 18 79.
zdw 47 822

Charta
młodego kupie. Oferty Kurjer
zdw 47 815

Skład kupię
Oferty wraz z ceną proszę skier-
ować Kurjer Poznański
zdw 47 924

Koldry
na owczej wełnie, linoleum, dy-
wan kupie. Roeslerowa, Podgórze
na 4. zdw 47 974

Linoleum
używane 10 m. kw. kupie. —
Skład delikatesów, Kraszew-
skiego 17. jw 3795

Kupię
domek przy Poznaniu, Zgłosze-
nia do Kurjera Poznańskiego —
Jeżyce jw 3791

Motocykl
używany kupie Cena Kurjer
zdw 48 128

Kupię
budynek zdrowy z ogrodem o
min. 5 ubikacjach w zachodniej
okolicy m. Poznania. T. Goebel,
Doruchów, pow. Ostrzeszów,
zdw 48 143

Fryzjerna
lub skład z mieszkaniem kupie.
miejsce ruchliwe. Oferty i cenę
Kurjer zdw 48 106

Kupię
szafę używaną do rzeczy stół ku-
chenny i trzy krzesła. Zgłosze-
nia Kurjer zdw 48 071

Domek
z gruntem blisko Poznania kupie
Oferty Kurjer rw 9732

6 KAMIENICE
Kamienica
4 piętrowa, przy Parku Wilsona,
dochód 7 500, cena 80 000 wolne
mieszkanie 4 pokojowe, wpłaty
półowe, sprzedaż Czarnecki, Ra-
tajczaka 11 zdw 47 667

Kamienica
w Poznaniu, 3 piętrowa, dochód
8,120 zł. Cena 75 000 zł. wpłaty
35,000 zł. „Piast”, św. Marcin 47.
zdw 48 028

Wille
Puszczykowie, 10 pokojowa wy-
dzierżawie lub sprzedam, wpłaty
20 tysięcy. „Komis”. Sew.
Mielżyńskiego 25 a. zdw 47 680

Kamienice
2 piętrowa, narożnikowa, w do-
brem położeniu i najlepszym sta-
nie, sprzedam korzystnie przy
wpłacie 25-30 000. Właściciel
Maserek, Stary Rynek 44.
zdw 47 969

Kamienice
sprzedam spiesznie, wpłaty
15 000, cena 45 000, centrum. —
Strzałkowski, Wielkie Garbary
44, restauracja. zdw 48 149

Kamienica
4 ptr., 4 składy spożywcze, do-
chód 16 000, cena 140 000, wpłaty
70 000 poleca Komispol. Sew.
Mielżyńskiego 4. zdw 48 052

Zamienie
kamienice składem Poznaniu, ce-
na 85 000, 3 pokoje kuchnia, skład
wolne, na młyn, wodny rola, oko-
lica obojetna. Zgłoszenia Sowia-
ski, Poznań, św. Marcin 22, tel.
18-97. zdw 47 520

7 PIENIADZ
50 — 60 000 zł
wypożycz na I. hipotekę warto-
ściowej realności lub kupie ka-
mienicę z ta wpłatą. Zgłoszenia
Kurjer Poznański pod
zdw 47 761

300 zł pożyczki
poszukuje. Gwarancja pewna. —
Oferty Kurjer zdw 47 779

2 000 dolarów
pożyczki na dobra hipotekę lub
gwarancje bankowa poszukuje
na rok. Zgłoszenia Kurjer
zdw 47 793

Śródmieście
pokój, używanie kuchni, wejście
osobne, telefon, odstąpię jako
procent za wypożyczenie 2 000 zł.
Zgłoszenia telefon 7045 lub Ku-
rjer zdw 47 858

20 000.— zł
pożyczki poszukuje, zastaw list
grunty na 25 000 złotych w
złocie. Procent podług umowy.
Ewentualnie sprzedam list z od-
powiednim danym. Adres
wskazuje Kurjer zdw 47 849

**Wspólnika-
wspólniczki**
poszukuje do zaprowadzonego
składu w Poznaniu, gotówka 6-
10 000 zł. Zgłoszenia Kurjer
zdw 48 080

5.000
dam za 3 pokojowe mieszkanie,
miesięcznym czynszem. Ziemi-
nin, Pocztowa 30. zdw 48 158

Za 500 zł</

12 SZUKA POKOJU

Poszukuje

w śródmieściu od 15 maja dwa eleganczko umeblowane pokoje, łazienka, telefonem niekrepującym wejściem. Zgłoszenia do ekspedycji Kurjera zdw 4 268

Szukam

pokoju umeblowanego, nie wyżej 40 zł. miesięcznie w okolicy Jeżyc. Oferty Kurjer zdw 4 732

Pokoiku

skromnego poszukuje. Oferty Kurjer zdw 4 737

Eleganczkiego

niekrepującego pokoju poszukuje inteligentny ziemianin u osoby samotnej. Oferty Kurjer zdw 4 775

Pokoju

trzy łóżka bez pościeli. Śródmieście poszukuje zaraz rodzina. Zgłoszenia Kurjer zdw 4 848

Urzędnik

poszukuje skromnego pokoju. Oferty z ceną Kurjer zdw 4 813

Poszukuje się

obszernego przestronnego pokoju nadającego się na biuro w okolicy Łazarskiej. Oferty uprasza się Poznań, Maleckiego 42 a Herenbarte. zdw 4 790

Wdowa

poszukuje skromnego pokoju 1 maja. Kurjer zdw 4 933

2 panny

szukają małego 20-25 pokojku, własną pościel 1 maja. Oferty Kurjer zdw 4 874

Czystego

niekrepującego pokoju z fortepiąnem eventl częściowym utrzymaniem dla inteligentnego pana zaraz. Oferty Kurjer zdw 4 819

Niekrepującego

pokoju poszukuje pan, centrum lub okolica. Zgłoszenia z ceną do Kurjera Poznańskiego nr 10 643

Pokoju

umeblowanego z fortepiąnem poszukuje się od 1.5 dla dwóch studentów. Oferty do Kurjera zdw 4 811.

Studentka

szuka pokoju blisko Uniwersytetu. Oferty Kurjer zdw 4 821

Dwaj

studentki poszukują niekrepującego pokoju. Oferty Kurjer zdw 4 895

13 LOZALE

Ubikacja

nadająca się na warsztat lub stałynie do wynajęcia. Heckert, Dąbrowskiego 45. zdw 4 819

Ubikacja

potrzebna na cicha pracownie. Zawiadomić ul. Spokojna 27. II, Wesołowski. zdw 4 211

14 DZIERZAWY

Skład

do wydzierżawienia. Karpiński, ul. Kramarska 25. zdw 4 695

Garaze

do wynajęcia od zaraz Dolna Wilda 73, naprzeciw stadionu. zdw 4 565

Skład

z pokojem i kuchnią, centrum miasta nadający się na skład papieru i towarów krótkich zaraz do wydzierżawienia. Skład tej branży dobrze prosperujący istnieje 26 ul. J. Kandulski. Grodzki Wlkp. zdw 4 799

Wydzierżawie

domek 3 pokoje kuchnia, chlew, ogród, stacja od Poznania pięknie położony. Oferty Kurjer zdw 4 603

Dwie

parterowe ubikacje, wejście z podwórza nadające się do handlu od 1 czerwca do wynajęcia. Wal-ter, ul. Wodna 3. zdw 4 815

Fabrykacja

wód mineralnych i kawiarnia w mniejszym mieście zaraz korzystanie do wydzierżawienia. Zgłoszenia do Kurjera zdw 4 228

Gospodarstwo

30 mórg pszenno - barczanej, nadkompletne inwentarze, cena 50 000, wpłaty 25 000. Dzierżawa 10 000. Zgłoszenia Ziemianin, Pocztowa 30. zdw 4 8160

Młyn

pod Poznaniem sprzedam, wydzierżawie, dogodne warunki. Ziemianin, Pocztowa 30. zdw 4 8159

Folwark

220 mórg, blisko Poznania do objęcia 25 000 zł wydzierżawie. Obmispol, Sew Mielżyńskiego 4. zdw 4 8050

Agronom

gotówki 150 000 inwentarze, poszukuje dzierżawy 2 000 mórg bez pośrednictwa. Oferty Kurjer zdw 4 8191

Piekarnia

bez odstępstwa do wydzierżawienia J. Łabedzi. Rydzyna powiat Leszno. rw 9726

15 LETNISKA

Zaleszczyki

pierszyorzędny pensjonat, Ustronie, otwarty z dniem 1 maja. Zadzajcie prospektu. nr 10 631

Pokój
dobrze umeblowany parterowy, frontowy z elektryką. osobnym wejściem od 1.5. lub później do wynajęcia ul Romana Szymańskiego 8 parter. prawo. zdw 4 262

Małżeństwu
2 pokoje używanej kuchni. Górna Wilda III. III. Koliczyńska. zdw 4 727

Pokój
frontowy z utrzymaniem lub bez dwom paniom Mostowa 5 a. II. prawo. zdw 4 735

Pokój
dla inteligentnego pana wynajme. Ul. Szwajcarska 19. parter. prawo. zdw 4 731

Dwuosobowy
pokój. Matejki 45. II. lewo. zdw 4 739

Pokój
umeblowany elektryką. 1-2 wynajme. Noah. Spokojna 5 a. zdw 4 747

Pokój
frontowy, elektryczność. osobne wejście solidnemu panu. Wierzbicice 13. III. lewo. zdw 4 760

Wspólny
pokój skromnej pani 15 zł. - Oferty Kurjer zdw 4 773

Pokój
wynajme. Poznańska 27 a. II. lewo. zdw 4 777

Pokój
panu. Kwiatowa 9. podwórze. I. zdw 4 796

Panów
na stacje. Wierzbicice. Wielkie Garbary 9. IV. zdw 4 795

Pokój
frontowy dla jednej lub więcej osób do wynajęcia. Grobla 19. III. lewo. zdw 4 792

Pokój
umeblowany. Ogrodowa 15. IV. piętro. lewo. zdw 4 793

Ładny
pokój starszemu panu wynajme. Ogrodowa 4. parter. zdw 4 792

Pokój
śniadeckich 4. III. prawa. zdw 4 718

Pokój
czysty z balkonem zaraz do wynajęcia. Śniadeckich 7. III. piętro. lewo. zdw 4 717

Pokój
przy dworcem umeblowany Focha 27. front. lewo. Adamska. zdw 4 763

Jeden
dwa pokoje słoneczne nowoczesnymi wygodami. używalność salonu, kuchni. Waly Jagiello 20. m. 5. narożnik Półwiejskiej. zdw 4 631

Wspólny
pokój pani. Wielkie Garbary 50. front. III. prawo. zdw 4 637

Pokój
małżeństwu lub pannom. Rybak 16. podwórze. II. lewo. zdw 4 889

Pokój
dla dwóch panów lub pań z utrzymaniem po 125 zł. Chelmońskiego 2. parter. zdw 4 886

Pokój
wspólny z osobnym wejściem. - Gen. Umińskiego 12 a. parter. lewo. zdw 4 883

Pokój
do wynajęcia. Poplińskich 5. III. prawo. zdw 4 881

Pokój
umeblowany Waly Zygmunta Augusta 2. pierwsze piętro. lewo. zdw 4 880

Pokój
wspólny spokojnemu panu utrzymaniem. bez Kanałowa 4. II. zdw 4 876

Pokój
niekrepujący wynajme. Małżeństwo nie wykluczone. Strzelecka 19. III. prawo. zdw 4 878

Puszczkowo
Szukam pokoju z balkonem. blisko dworca. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdw 4 875

Ładny
czysty pokój elektryka. łazienka. cena 50 zł. Przemysłowa 28 a. II. prawo. zdw 4 874

Pokój
umeblowany z używaniem kuchni małżeństwu wynajme. Zietek. Szamarzewskiego 28. II. zdw 4 871

Pana
na wspólny pokój. Chwaliszewo 56. w podwórzu I. lewo. zdw 4 857

Pokój
słoneczny wolny dla pana od 1.5. Ratajczaka 17. w podwórzu. parter. lewo. zdw 4 863

Pokój
1 lub 2 panienkom wynajme 1 maja. Rybak 16. w podwórzu. parter. prawo. zdw 4 864

Pokój
dla 2 pań bez pościeli. 1. lub 15. 5. Młyńska 13. I. prawo. zdw 4 853

Pokój
umeblowany. elektryczność. - Wierzbicice 19. III. lewo. zdw 4 851

2
pokoje odnajme zaraz Malecka. Wrocławska 33/34. III. rw 9744

Pokój
lepszemu panu zaraz. Zgłoszenia Wielkie Garbary 1. restauracja. zdw 4 887

Słoneczny
duży. ładny pokój dla 1-2 solidnych panów. B. Pawłowska. Wielkie Garbary 37. III. zdw 4 844

Pokój
umeblowany do wynajęcia. Śniadeckich 15. III. parter. zdw 4 843

Słoneczny
pokój 1-3 osób korzystnie (utrzymanie). Matejki 1. III. zdw 4 937

Ładny
tani pokój 1-2 studentkom do wynajęcia. Grochowe Łąki 5. II. m. 6. zdw 4 940

Pokoik
osobie wynajme. Poznańska 21. parter. prawo. zdw 4 927

Pokój
wolny. Łąkowa 20. III. prawo. zdw 4 909

Frontowy
pokój wejście z klatki schodowej Szwajcarska 12a. II. prawo. zdw 4 914

Pokój umeblowany
do wynajęcia. Poznańska 27a. front. I. parter. prawo. zdw 4 916

Urzędnicza
poszukuje współlokatorki. Fredry 3. prawe skrzydło. parter. zdw 4 930

Pokój
dla kształcącej się pani z utrzymaniem. Ratajczaka 7. II. zdw 4 917

Pokój
dobrze umeblowany. - Wielkie Garbary 1. II. lewo. zdw 4 973

Frontowy
pokój 1-2 osobom wynajme zaraz. Ogrodowa 11. I. lewo. zdw 4 972

Umeblowany
pokój słoneczny. skromny zaraz wynajme. Mostowa 16. III. lewo. zdw 4 967

Wspólny
utrzymaniem 100 zł. Marcin 29. III. zdw 4 970

Pokój
św. Wojciech 24. I. prawo. zdw 4 966

Dwie
panienki przyjmą na wspólny pokój od 1.5. Bochyńska, św. Marcin 14. zdw 4 952

Czysty
frontowy słoneczny. spokojny. - Poplińskich 1a. Drogalska. zdw 4 954

Panów
Staszica 9. I. prawo. zdw 4 925-6

Pokój
umeblowany wynajme. Piszcz. św. Marcin 64. zdw 4 944

Pokój
umeblowany wynajme. Ratajczaka 13. II. zdw 4 943

Pokój
panu wynajme. Ul. Wodna 16. I. lewo. zdw 4 992

Pokój
frontowy, słoneczny wynajme. Szwajcarska 26. III. prawo. zdw 4 990

Pokój
umeblowany dla 2 panów zaraz do wynajęcia. Böttcher, Górna Wilda 43. parter. zdw 4 812

Pokój
umeblowany 1-2 osobowy używalnia kuchni, bez wynajme. - Reya 1. I. prawo. zdw 4 983

Przyjmę
pana na wspólny pokój. Wodna 20. II. piętro. zdw 4 987

Pokój
zaraz wynajme. Mickiewicza 5. III. prawo. zdw 4 986

Przyjmę
pana na wspólny pokój 1.5. - Maleckiego 31/32. II. lewo. zdw 4 979

Pokój
umeblowany do wynajęcia. - Piotra Wawrzyniaka 24. II. prawo. jw 3796

Pokój
skromny dla drugiego pana. Ptaszyńska Wielkie Garbary 50. podwórze. rw 9743

Pokój
słoneczny dla 1-2 osób intelig. Górna Wilda 42. parter. lewo. zdw 4 812

Pokoik
niekrepujący, wynajme. Walkowiak, Czesława 8. zdw 4 8151

Grunwaldzka 13. III. lewo
pokój do wynajęcia. zdw 4 8166

Dwuosobowy
frontowy, elektryczność. wynajme. Poplińskich 8. m. 8. zdw 4 8066

Pokój
umeblowany, niekrepujący na dwie osoby. Matejki 6. II. p. Wieczorek, dom ogrodowy. jw 3792

Elegancki
gabinet od 1.5. do wynajęcia. - Telefon w domu. Pl. Nowomiejski 10a. III. lewo. zdw 4 8219

Panienska
wspólny pokój własną pościel. Ogrodowa 4. II. prawo. zdw 4 8116

Pokój
frontowy zaraz. Rzeczypospolitej 8. Menclewska. zdw 4 8118

Pokój
wynajme małżeństwu. Waly Zygmunta Augusta 4. II. lewo. zdw 4 8133

Wspólna
stacja młodych panów. Wrocławska 19. II. prawo. zdw 4 8129

Gabinet
elegancki z przyległą sypialnią razem lub osobno wynajme lepszemu panu, elektryczność, telefon. Kręta 3. III. prawo. zdw 4 8139

Pokój
jednoosobowy od 1 maja. Kanałowa 7. II. prawo. zdw 4 8215

Umeblowany
słoneczny dla pana. Kondcema. Strusia 7. parter. Łazarz. zdw 4 8173

Dwuosobowy
pokój z elektrycznością wynajme (Łazarz). Kossaka 21. III. nar. Wypiańskiego. zdw 4 8172

Pokój
paniom. Wierzbicice 39 a. IV. prawo. zdw 4 8171

Pokój
dwuosobowy. Wierzbicice 53. III. prawo. zdw 4 8229

Elegancki
pokój wydzierżawie. Dąbrowskiego 33. III. lewo. jw 3797

Pokój
z niekrepującym wejściem z obiadam Poznańska 8/10. jw 3793

Pokój
umeblowany wynajme. Staszica 3. I. lewo. jw 3787

Pokój
1-2 lepszych osób. Ogrodowa 15. II. lewo. zdw 4 8037

Pokój
elegancki dla pana. Waly Jana III. II. parter. prawo. zdw 4 8036

Pokój
wynajme. Kraszewskiego 9. II. lewo. zdw 4 8034

Panom
utrzymaniem. bez. Wiza. Wrocławska 13. zdw 4 8054

Wspólny
panom. Łąkowa 16. III. prawo. zdw 4 8045

Pokój
do wynajęcia dla pana. Adres wskaże Kurjer zdw 4 8214

Jasna 16
II. prawo, elegancki pokój, telefon. zdw 4 8216

Pokoje umeblowanych
poszukuje „Informator”. Ratajczaka 15 (Pasaż). zdw 4 8203

Pannie
pokój. Szymańskiego 3. III. prawo. zdw 4 8189

Eleganckie
pokoje utrzymanie lub bez wynajme. Jackowskiego 9. III. prawo zdw 4 8082

Pana
na wspólny pokój przyjmę. Wenzelski, Wierzbicice 43. zdw 4 8081

Pokój
2 panom zaraz. Matejki 46. podwórze. lewo. I. lewo. zdw 4 8089

Pokój
słoneczny, frontowy, elektryczność do wynajęcia. Przecznicza 4. II. lewo. zdw 4 8094

Pokój
umeblowany panience wynajme zaraz. Skarbowa 17. parter. prawo. zdw 4 8093

Pokój
z utrzymaniem jednemu lub dwom panom wynajme. Gwarna 18. III. prawo. zdw 4 8100

Najpiękniejszej
dzielnicy pokój ładnie umeblowany z utrzymaniem jednej osobie wynajme zaraz. Libelta 3. I. lewo. zdw 4 8098

Pokoik
z utrzymaniem bez. Waly Król. Jadwigi 2. wysoki parter. zdw 4 8104

Kraszewskiego 19
I. lewo, pokój wynajme jednej lub dwom osobom bez pościeli. zdw 4 8107

Małżeństwo
bezdzielne przyjmie na pokój. - Adres wskaże Kurjer zdw 4 8105

Pokój
umeblowany panom wynajme. - Poznańska 21. III. lewo. zdw 4 8070

Pokój
słoneczny 2 łóżka. Matejki 60. II. prawo. zdw 4 8074

Pokój
wynajme. Półwiejska 33. II. prawo. zdw 4 8199

Pokój
umeblowany. słoneczny. Półwiejska 21. III. prawo. zdw 4 8207

Pokoje umeblowane
abonamentem za wskazanie 2 złote polecia „Informator”. Ratajczaka 15 (Pasaż) zdw 4 8204

Pokój
umeblowany na dwie osoby. - Wszystkich Świętych 3. III. lewo. rw 9731

Elegancki
pokój erkerowy wynajme panu. Wielkie Garbary 41. I. prawo. rw 9733

Pokój
wynajme zaraz. Kuchta. św. Wojciech 7. III. prawo. rw 9741

Pokój
frontowy duży na 1-2 osób od 1.5. do wynajęcia. Pościel poza daną. Wodna 15. I. lewo. rw 9746

Pokój
słoneczny elektr. dla jednego i 2 panów do wynajęcia. Różana 12. I. lewo. zdw 4 8177

Rymanów - Zdrój
pensjonat „Gozdawa” nowo otwarty 1-go maja. Adres Rymanów - Zdrój, pokoje z utrzymaniem, ceny przystępne. Zdz 47 247

Wyrochta
„Perełka”, pensjonat pierwszorzędny, nowo otworzony poleca pokoje soneczne z balkonami, wodociąg łazienki. Kuchnia wykwintna, mięsna i jarska. Otwarty od 15. 6. E. Gnaedingerowa i Stanisława Srokowskiego. n. w 10 588

Letnisko
paniom, panom las, woda, dobre utrzymanie, 6 zł 1 maja. Hagt, Kukulini poczta Kościelne Pową. Zdz 47 705

Próżnego
pokoju słonecznego poszukuje w Puszczykowie na całe lato. Zgłoszenia Kurjer zdz 47 893

16 OSOBISTE

Pania
która odprowadza siostrę wraz dzieckiem do pogociu Wasrowiec prosi brunet o podanie adresu do Kurjera zdz 47 736

Załatwiam
korespondencje handlowa w języku angielskim. Oferty Kurjer zdz 47 906

Anetka
zgadzam się. Spotkanie 29. 4. godzina 20-ta przed cukiernią Warszawianka na Alejach. W. K. zdz 48 053

21 ZGUBY

Zgubiono
4 kluczyki dnia 21. IV. po południu za Grobla przy stacji Nobla. Uprasza się o oddać za wynagrodzeniem Tomasek Poczta 9. zdz 47 726

Zagubiona
książeczka wojskowa na nazwisko Luberski Stanisław uwielbiam. zdz 47 861

Zi 50 nagrody
otrzyma kto mnie wróci dokumenty zgubione przysposobienie Banku Polskim dnia 26. 4. 30. I. Dalkowski. Wrocławska 26/27. II. zdz 47 829

Zgubiłem
papiery wartościowe tramwaju 2. godz. 9-10, dla znalazcy bez wartości. Proszę o zwrot Prosiński. Bydgoska 2. zdz 48 224

22 ROZMAITE

Przy najniższych cenach najpiękniejsze obrazy
tylko w firmie Witold Leworski. Wrocławska 36. Pw 10 284/5-14.72/3

Żurnale mód
od skromnych do najwytworniejszych. Sobczak, Ślusarska 5. zdz 46 963

Koldry
nowe poszywa, stare przerabia po niskich cenach Sulewski, Stary Rynek 60, wejście z Wrocławskiej. zdz 46 579

Plisowanie dekatury
wykonuje szybko, najtaniej. Półwiejska 17. zdz 46 920

Chłopczyka
dyskretnego, pochodzenia zamożnego wychowam i dam stare herbowe nazwisko. Oferty „Par”, Poznań pod 58.137. Pw 11 145 58.137

Klubowe
zarnitury w skórce i gobelinie, wszelkie wyścielane meble przerabia i odświeża oraz zakładanie dekoracji wykonuje Zakład tapicersko-dekoracyjny Czesław Szafer, telefon 51 69. Poznań, ul. Grobla 18. zdz 47 749

Samochodem
do Warszawy środe 9 rano, weźmie towarzysza Czekaj bez przed Bazarem, Nr. samochodu 3619. zdz 47 769

Srebrzenie - zlocenie
papierosnic, torebek, alp-cukiernic, zastaw metalowych, przedmiotów antycznych wykonuje „Galwanostegia”, Wielkie Garbary 4. zdz 48 867

Przyjmę
wspólniczkę do wypożyczania rowerów damskich, męskich, z kapitałem 800 zł, warsztat naprawy, miejsce postoju w centrum posiadam. Oferty Kurjer zdz 47 155

Salon Kosmetyczny Halina
Siemiradzkiego 11, nar. Matejki, telefon 7278. Najskuteczniejsze zabiegi kosmetyczne. Uśmiewanie wszystkich wad cery. Demonstracja dyskretnego upiększania. Wszelkie porady fachowe. Własne laboratorium. Ceny przystępne. zdz 47 275

Chłopca
2 tygodniowego oddam na wychowanie. Zgłoszenia Kurjer zdz 47 890

Masażystka
szyna, poleca się w domu. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego pod zdz 47 855

Kino Wilsona
Lazarz, ul. Strusia. Wielki melodramat Nieznany ojciec z Reginald Denny. Barbara Kent. zdz 47 828

Za
zamówienia zbierane przez Stanisława Maskietę nie odpowiadam. Franciszek Piekut, Fabryka Stempli, Poznań. zdz 47 780

Pranie
i prasowanie przyjmuje w domu. Fr. Ratajczaka 26, Lewandowska. zdz 47 723

Wylączna sprzedaż
piewszorzędnego, higienicznego, artykułu damskiego na pojedyncze okręgi Polski do oddania. — Reflektanci rozpraszający gotówka do tysiąca złotych zgłoszą się pisemnie do Generalnej Ekspedycji Ogłoszeń, Lwów, Legionów 1, pod „Patent”. n. w 10 605

Kapelusze
damskie, robie, przerabiam. 22, Skołowska, Zwierzyniecka K. telefon 79-22, dawniej Plac Wolności. jw 3794

Modne
fryzury, manucure, masaż, farbowanie włosów i brwi trwałą i wodną ondulacją, w pierwszorzędnym wykonaniu Salon de Coiffure, N. Muszyńska, ul. 27, Grudnia 4, ul. 3. Maja 3. zdz 48 210

Platforma
z zaprzęgiem do dyspozycji wszelkiego rodzaju wózki i przewozy. Palacz Ed., Traugutta 5. zdz 48 103

Młyn
bez konkurencji przemiał na dobie 100 ctr., do tego 210 mórg pszennej ziemi, dwór 8 pokoi, zabudowania gosp. maszynowe, inwentarze żywe i martwe kompletnie, zamienie na kamienie w mieście gimnazjalnym, dopłace. Zgłoszenia Kwiatkowski, Gnieszno, ul. Lecha 4, telefon 362, n. w 10 647

Krawcowa
zna pierwszorzędna prace płaszczy, sukien, przerabianie, poleca się w lepsze domy. Oferty Kurjer zdz 48 046

23 OZENKI

Ożenić
się lub wyjść za mąż najtaniej mając gotówkę, która osiadać możesz kupując los 1. klasy Loterii Państwowej za 10 zł w koledze Józefa Hlaska Sosnowie 8-go Maja 23 Zamów — zapłacisz po otrzymaniu, n. w 10 295

Urzędnik
państwowy, wdowiec bezdzietny, brunet, lat 28, dobrego usposobienia na stałym stanowisku w Poznaniu, posiadający własne mieszkanie oraz 12 000 zł gotówki pragnie zapoznać panią inteligentną, religijną i gospodarną do lat 25 z odpowiednim posagiem. Cel matrymonialny. Dyskrekcja rzecz honorowa. Zgłoszenia z fotografią do Kurjera Poznańskiego nr. zdz 47 741

Kawaler
urzędnik państwowy, lat 29, na stałym stanowisku w Poznaniu, miłego charakteru, średniego wzrostu, ma zamiar zapoznać inteligentną panią z dobrą, religijną rodziną z odpowiednim posagiem, możliwe muzykalną, celem późniejszego ożenku. Dyskrekcja zapewniona. Oferty z fotografią do Kurjera Poznańskiego nr. zdz 47 740

Marzeniem
mem jest mieć młodą, ładną, dobrze zbudowaną, inteligentną żonę. Dla braku odpowiednich znajomości, mam nadzieję zrealizować je korzystając z potęgi prasy. Rzecz traktuje na serio i zapewniam ścisłą dyskrecję. Zgłoszenia do Kurjera pod 1. Dr. med. zdz 46 957

Mrówka
Piotr, Ostrów (Wlkp.) Kościuski 2. Poważne partie dla pań i panów. Zgłoszenia tylko piśmienne, gdyż stale w podróży. zdz 48 026

W Poznaniu
Jestem czwartek, piątek, ewtl. sobotę restauracji Hotelu Centralnego ul. Franciszkańska 1, Piotr Mrówka. zdz 48 023

Urzędnik
na kierowniczym stanowisku, VII kategorii, budujący willę, lat 46, szuka panny religijnej, majętnej, celem ożenku. Łaskawo odpowiedź z fotografią uprasza się do Kurjera Poznańskiego pod zdz 48 145

Panna
miłego charakteru z porządnej rodziny, przystojna, lat 30, z wyprawą i 2.000 zł gotówki, poszukuje męża, urzędnika, najchętniej nauczyciela na wsi. Oferty proszę pod zdz 48 146

24 NAUKA

Korepetytor
dla ucznia 2 kl. gimnazjum hum. potrzebny Górczyn. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdz 47 746

Rodowita Francuzka
dyplomowana udziela lekcji konwersacji, korepetytor Myńska 2, I. prawo. 12-1 b-7. zdz 47 298

Angielski
specjalnie dla doktorów, dyrektorów, przemysłowców, inżynierów rozpoczynam od 1 maja. Nowoczesna metoda. Specjalista. Oferty do Kurjera zdz 46 646

Kursy stenografji
pisania na maszynach Kantaka I II pietro. zdz 44 588

Nauczycielka
gimnazjalna poszukuje posady na wsi. Zgłoszenia do Kurjera zdz 47 748

Student
udziela lekcji, francuskiego, niemieckiego, greckiego. Oferty Kurjer zdz 47 710.

Romanistka
udziela lekcji. Oferty Kurjer zdz 47 908

Korepetytorowi
dam ładny pokój od 15. V.—1. IX. za korepetycje do wakacji uczniowi V kl. gimnazjalnej. — Zgłoszenia Kurjer zdz 47 900

Kursy
stenografji, pisania na maszynach, księgowości. Tyran-Zaworskiej Strzelecka 33. zdz 45 274-5

Korepetytor
dzielny dla uczn. 4 kl. potrzebny ewentl. za pokój. Oferty Kurjer zdz 48 038

Francuskiego
konwersacja, spaceruj tanio. ul. Działuńskich 8, III. lewo. zdz 48 119

25 MUZYKA

Zespół
koncertowo-danceingowy w dowolnej obsadzie szuka posady. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdz 47 315

Kwartet
piewszorzędny salonowo danceingowy, odpowiadający nowoczesnym wymagom wołny, także do uzdrowisk. Zgłoszenia Kurjer zdz 47 317

Pianino
wolne do ćwiczeń. Adres Kurjer zdz 47 745

Tanio
udziela lekcji gry na fortepianie początkującym według najnowszych metod uczennica wyższych klas konserwatorium. Adres wskazuje Kurjer Poznański zdz 47 877

27 SZUKA PRACY

Ogłoszenia do 30 słów dla poszukujących posady w tej rubryce obliczamy po jednej trzeciej cenie drobnych

Nauczycielka
z długoletnią praktyką, obcimi językami znająca muzykę, przygotowująca do 3 gimnazjalnej poszukuje zaraz posady. Zgłoszenia Kurjer dp 4893

Kuchmistrz
prywatny poleca się na wszelkie uroczystości. Pogorzelski, Ogrodowa 6. zdpw 46 717

Służąca
z gotowaniem szuka posady. Pościel własna. Oferty Kurjer zdz 47 511

Chemik
absolwent Uniwersytetu Pozn. poszukuje posady. Oferty Kurjer zdz 47 510

Osoba
starsza, uczciwa znająca się na gospodarstwie domowym i gotowaniu poszukuje posady od 1-go maja w lepszym domu do wstępnego. Oferty Kurjer zdz 47 260

Administratorka
młodszy, wykształceniem wyższym, obecnie w posiadzie niewypowiedzianej zmiany takowa na większy majątek, chętnie w okolicy Galijski. Świadectwa oraz referencje pierwszorzędne. Łaskawe zgłoszenia Kurjer dp 4783

I. skrzypek
piewszorzędny z bog. repertuaru poszukuje posady od 1 maja ewentl. duet lub trio Gogrowe. Leszno, Dworcowa 3. zdpw 47 253

1.000 zł
kaucji złoży zwirny ekspedjent za posadę weźmie na rachunek lub inną w miejscowości obojętnej. Kurjer zdpw 47 333

Książkowie - bilansista
zupełnie samodzielnie pracujący korespondent polsko - niemiecki, poszukuje posady. Oferty Kurjer zdz 47 150

Bona - freblanka
polecona, doświadczona przyjmie posadę. Zgłoszenia Kurjer zdz 47 356

Freblanka
z praktyką przyjmie posadę najchętniej na wsi. Zgłoszenia Kurjer zdz 47 355

Młoda
inteligentna nawskorsę uczciwa panna poszukuje posady do 1 lub 2 dzieci z nauką do czterech klas i językiem francuskim. — Łask. oferty do Kurjera Poznańskiego zdz 47 426

Siodlarz - tapicer
kawaler, 28 letnia prakt., obeznany w swym zawodzie, poszukuje posady w majątku lub u mistrza. Miejsowość obojętna. Kurjer zdz 47 382

Dziewczyna
z prowincji znająca wszelką pracę domową z cości-wiek gotowaniem poszukuje posady 1. 5. 30. Oferty Kurjer zdz 47 376

Pracznka
poszukuje prania poza dom. — Oferty Kurjer zdz 47 430

Posługaczka
poszukuje posługi na Jeżycach. Oferty Kurjer zdz 47 506

Panienska
zajmie się dziećmi, udzieli lekcyj. Oferty Kurjer zdz 47 420

Młoda
maszynistka i stenotypistka poszukuje posady. Oferty Kurjer zdz 47 075

Panienska
młoda, miła znająca cości-wiek księgowości gospodarczą poszukuje posady początkującej w majątku. Oferty Kurjer zdz 46 425

Dziewczyna
uczciwa, pracowita, umiejąca dobrze gotować, szuka posady od 1 do wszystkiego, do starszych osób. Oferty Kurjer zdz 46 748

Służąca
poszukuje zaraz posady do wszelkich prac domowych lub do dzieci. Oferty do Kurjera zdz 47 527

Robotnik
młodszy poszukuje pracy na żądanie może złożyć kaucję. Oferty Kurjer zdz 47 543

Służąca
do wszystkiego poszukuje posady od 1. 5. dobrze gotuje, dobre świadectwa. Oferty Kurjer zdz 47 480

Poszukuję
uprzątaną biur. Oferty Kurjer zdz 47 472

Służąca
uczciwa poszukuje posady. Oferty Kurjer zdz 47 459

Szukam
posady do wszystkiego z gotowaniem. Oferty Kurjer zdz 47 379

Pomocnik
drogeryjni dopiero wyuczony — jeszcze bez dyplomu przyjmie posadę za utrzymanie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdz 46 846

Dziewczyna
inteligentna poszukuje posady do jednego lub dwojga dzieci, lub do wszystkiego do 2 osób. Oferty Kurjer zdz 47 446

Gospodyni
samodzielna z dobrym charakterem, znająca się na dobrej kuchni i we wszystkich galazach prac gospodarczych poszukuje posady u samotnej osoby. Oferty od Kurjera zdz 47 458

Dziewczyna
poszukuje posady z gotowaniem, prasowaniem sztywnej bielizny, od 1 maja. Oferty Kurjer zdz 47 412

Panna
w średnim wieku, z dobrymi świadectwami i szczerem przyjęciem posadę do dzieci zaraz lub później. Oferty Kurjer Poznański zdz 47 372

Dwie
młode uczciwe dziewczyny z dobrzymi świadectwami poszukują pracy do dwojga osób lub też do kawiarni. Oferty Kurjer zdz 47 375

Panna
inteligentna, przystojna, zna obsługę gości, szuka posady od 15. lub 1. 6. do restauracji lub podobnej. Oferty Kurjer zdz 47 353

Stenotypistka
znająca stenografię polską poszukuje posady początkującej zaraz lub później. Oferty Kurjer zdz 47 758

Dziewczyna
poszukuje posługi całodzienną zaraz lub od 1. Oferty Kurjer zdz 47 720

Panienska
do pomocy kelnera lub jako pokojowa poszukuje posady od 1. 5. 30. Okolica obojętna. Tonia Itkowiakówna. „Samolot”. Ławica, kasyno. zdz 47 730

Prasowaczka
poszukuje posady od 1. 5. Oferty Kurjer zdz 47 738

Bona
poszukuje posady Oferty Kurjer zdz 47 755

Kierowca samochodu
odpowiedniej posady najchętniej w branży samochodowej, lub jako woźniar i t. p. z prowadzeniem samochodu, 5 lat praktyki w księgowości. (Zna język angielski, niemiecki, pisanie na maszynie). Kurjer zdz 47 754

Posługaczka
poszukuje posługi. Oferty Kurjer zdz 47 752

Odpowiedniej pracy
wymagającej zaufania, poszukuje emerytowany wysoki urzędnik prawnik. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdz 47 751

Inteligentna
panienka z dobrej rodziny szuka posady do dzieci. Oferty Kurjer zdz 47 753

Służąca
z samodzielnym gotowaniem szuka posady od 1. 5. 30. do 2 lub 3 osób, tylko w Poznaniu. Oferty Kurjer zdz 47 767

Posługaczka
poszukuje posługi. Zgłoszenia Kurjer zdz 47 764

Osoba
inteligentna ze znajomością szycia białej bielizny, krawieczyzny i robót szuka posady na wsi. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdz 47 725

Szofer - kowal
z praktyką szoferką i kowalską poszukuje posady Oferty Kurjer zdz 47 774

Fryzjerka
poszukuje posady, prowincja niewykluczona. Oferty Kurjer zdz 47 772

Panna
z dobrem niemieckim szuka zajęcia do dzieci. Oferty Kurjer zdz 47 770

Niania
poszukuje odpowiedniej posady do starszych dzieci zaraz. Oferty Kurjer zdz 47 788

Dziewczyna
starsza nawskorsę uczciwa z dobrzymi poleceniami poszukuje posady do wszystkiego z gotowaniem. Zgłoszenia Kurjer zdz 47 784

Młoda dzieina książkowa
obeznana z księgowością amerykańską, wekslami, kasą i pisanem na maszynach poszukuje posady. Łaskawe oferty Kurjer zdz 47 789

Uczciwa
pracznka poszukuje pracy. Oferty Kurjer zdz 47 715

Dziewczyna
uczciwa z lepszym domu, z dobrzymi świadectwami i dobrzym gotowaniem poszukuje posady od 1. V. do wszystkiego. Oferty Kurjer zdz 47 719

Pracznka
uczciwa poszukuje prania. Półwiejska 35, III. zdz 47 707

Dziewczyna
do dzieci lub lekkich prac domowych, z dobrzymi świadectwami szuka posady od 1. 5. Łaskawe oferty Kurjer zdz 47 706

Pracznka
posługaczka poza dom. Oferty Kurjer zdz 47 704

Posługaczka
uczciwa i pracowita poszukuje zajęcia. Oferty Kurjer zdz 47 716

Szofer
kawaler poszukuje posady od 1. V. za skromnym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer zdz 47 692

Bufetowa
rutynowana z dobrzymi świadectwami przyjmie posadę zaraz. Oferty Kurjer zdz 47 676

Szofer
mechanik poszukuje posady. — Oferty Kurjer zdz 47 675

Panienska
skromna uczciwa, chcąc uzupełnić krawieczyznę, prosi o jakikolwiek zajęcie w zamian za utrzymanie. Możliwie do dzieci lub składu. Oferty Kurjer zdz 47 904

Osoba
inteligentna, znająca wszelką pracę domową poszukuje posady, najchętniej u samotnej osoby od 1 maja. Oferty Kurjer zdz 47 903

Klarncista saksofonista
wolny 1. 15 czerwca, tylko do pierwszorzędnych lokali. Oferty Kurjer zdz 47 902

Student
prawnik poszukuje jakiegokolwiek bądź pracy biurowej. Oferty Kurjer zdz 47 899

Dziewczyna
młodsza, uczciwa poszukuje posady od 1. tylko do prac domowych. Oferty Kurjer zdz 47 991

Szofer
początkujący przyjmie posadę za małym wynagrodzeniem. Może złożyć kaucję. Oferty Stanisław Lorek, Rawicz, Kościelna 402. zdz 47 242/43

Służąca
czysta, uczciwa i pracowita, poszukuje posady z gotowaniem, do wszelkiej pracy domowej. — Oferty Kurjer zdz 48 007

Z kaucją
400 zł, kawaler, zawodu kowalszusa, 4 letnia praktyka, poszukuje posady stałej. Zgłoszenia Kurjer zdz 47 981

Gospodyni - kucharka
samodzielna poszukuje posady do samotnej osoby od 1. 5. Zgłoszenia do Kurjera zdz 48 032

Gospodyni - kucharka
z długoletnimi świadectwami, poszukuje posady od 1. 5. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zdz 48 031

Służąca
uczciwa, pracowita, poszukuje posady z praniem, gotowaniem od 1. 5. Zgłoszenia Kurjer zdz 48 030

Szukam
prania poza dom. Oferty Kurjer zdz 48 084

Czeladnik
szewski poszukuje pracy w dobrym warsztacie, praktyka w lepszych warsztatach. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdz 48 179

Syn
uczciwych rodziców pragnie się wyuczyć jako zecer lub elektrotechnik w poważnym przedsiębiorstwie. Oferty do Kurjera zdz 48 015

Sierota
szuka pracy Oferty Kurjer zdz 48 180

Poszukuje
posady wóznego, inkasenta portiera. Wstaw kaucję 1 000 zł. Oferty Kurjer zdz 48 016

Panna
krawcowa znajdując się w przykrem położeniu poszukuje posady początkującej. Łaskawe zgłoszenia Kurjer zdz 48 019

Nauczycielka
z zezwoleniem rządowym, dłuższą praktyką poszukuje posady na wsi dla dzieci od 4—10 lat. — Chętnie wyjedzie z dziećmi na letnisko. Zgłoszenia Kurjer zdz 48 147

Książkowie - bilansista
z długoletnią praktyką, umiejąca pisać na maszynie, szuka posady Oferty Kurjer zdz 46 674

Młodsza
biuralistka z kursem handlowym do wszelkich prac biurowych, pisząca na maszynie, z ładnym charakterem pisma, poszukuje posady początkującej, biuralistki względnie księzkowej kasjerki. Oferty Kurjer zdz 46 321

Monter
na maszyny parowe i mocarnie lub do remontu, szuka pracy. — Oferty Kurjer zdz 47 898

Uczciwa
pracznka poszukuje prania. Oferty Kurjer zdz 47 825

Dziewczyzna
z dobrej rodziny szuka posady do dzieci. Oferty Kurjer zdw 47 975-6

Służąca
do wszystkich z gotowaniem poszukuje posady od 1 maja. Oferty Kurjer zdw 47 978

Z kaucją
1000 zł poszukuje posady kasjera, ksiązkowego, woźnego lub inkasenta. Oferty Kurjer zdw 48 212

Handlowiec
poszukuje posady biurowego, magazyniera lub innej. Łaskawe oferty uprasza do Kurjera Poznańskiego zdw 48 209

Pracznica
umiejąca czysto prać, poszukuje prania. Oferty Kurjer zdw 48 200

U kótrego
fryzjera mogłaby kursistka praktykować bez wzajemnego wynagrodzenia? Adres wskaże Kurjer zdw 48 000

Biuralistka
szuka posady. Miejscowość obojętna. Oferty Kurjer zdw 48 087

Panienska
poszukuje posady do dwójga dzieci z syciem w lepszym domu od 1 maja. Oferty Kurjer zdw 48 096

Biegła
maszynistka ze znajomością stenografii polskiej poszukuje posady. Oferty Kurjer zdw 47 997

Pielęgniarka
poszukuje posady do niemowlecia ewentl. na wyjazd zaraz. Oferty Kurjer zdw 48 110

Dziewczyzna
czysta, pracowita, z gotowaniem szuka posady od 1. 5. Oferty Kurjer zdw 48 073

Poszukuje
posługi od godziny 7 rano. Zgłoszenia Kurjer zdw 47 860

Panienska
inteligentna z krawieczyzną szuka posady do dzieci na wies. Oferty Kurjer rw 9746

Służąca
kresowianka lat 30, poszukuje od 15 maja posady z gotowaniem. Oferty do Kurjera zdw 47 830

Szofer
grosi W. P. P. o posadę na samochód osobowy lub ciężarowy za małym wynagrodzeniem. Posiadam 4 lata praktyki. Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdw 47 826

Dziewczyzna
szuka pracy. Oferty Kurjer zdw 47 823

Bufetowa
poszukuje posady od 1 maja. Oferty Kurjer zdw 47 820

Posługi
na cały dzień z praniem i gotowaniem lub miejsca do starszych państwa od 1. 5. poszukuje. Zgłoszenia Kurjer zdw 47 819

Książkowa
początkująca z pisaniem na maszynie i stenografią szuka posady. Oferty Kurjer zdw 47 800

1 000 zł
kaucji dam za otrzymanie posady branży kolonialnej lub inkasenta. Oferty Kurjer zdw 47 809

100 zł
dam za zrobienie posady pomoc. handl. branży kolonialnej lub inkasenta. Oferty Kurjer zdw 47 808

Krawcowa
przyjme posadę do dzieci. Oferty Kurjer zdw 47 721

Wdowa
lat 23 poszukuje posady nałchetniej u starszej osoby do wszystkiego. Oferty Kurjer zdw 47 919

Gospodyni
szuka posady od 1 maja. Oferty Kurjer zdw 47 938

Kucharka
do wszystkiego szuka posady od 1 maja. Oferty Kurjer zdw 47 915

DZISIAJ W KINIE
Apollo: „Wieczny Płomień”.
Aurora: „Najnowsze dzieje Tarzana”.
Casino: „Miłość bez grosza”.
Colosseum: „Meżatki strzeżcie się”.
Edison: „Ostatni romans”.
Harfa (dawn. Bajka): „Skrzydła floty”.
Metropolis: „Sprzysiężenie trzech”.
Odeon: „Szatan w Jedwabkach”.
Renaissance: „Tajemniczy klub”.
Słońce: „Największa ofiara kobiety”.
Wilsona: „Nieznanzy Ojciec”.

Stenotypistka
rutynowana, ze znajomością stenografii z praktyką, poszukuje posady zaraz. Zgłoszenia do Kurjera zdw 48 102

Służąca
umiejąca cokolwiek gotować, posiadająca dobre świadectwa, poszukuje posady od 1. z własną pościelą. Oferty Kurjer zdw 47 968

Posługaczka
poszukuje posługi na cały dzień. Oferty Kurjer zdw 47 955

Dziewczyzna
poszukuje posady od 1 maja z gotowaniem, prasowaniem sztywnej bielizny. Oferty Kurjer zdw 47 961

Młoda
pracznica poszukuje prania. Zgłoszenia Kurjer zdw 47 960

23 WOLNE MIEJSCA

Panny
do ręki i prasowania sztywnej bielizny, konfekcji meska przyjmują Bielarz, Chwaliszewo 63, IV. zdw 47 532

Starszy
pomocnik fryzjerski damsko męski, dobry ondulator potrzebny zaraz lub później. Wacław Majchrzak, Rybnik, Górny Śląsk zdw 47 248

Dwie stebnerki
do pracowni cholewek od 5 maja rb poszukuje. Zgłoszenia u p. Felsmider, ul. Szyperska 21, II., od godz 5-7, po południu. zdw 47 293

Agenci i Organizatorzy losowi
jakoteż ci, którzy nimi zostać pragną, otrzymają przy sprzedaży obligacji premijowych (losowych) najwyższą prowizję i najlepsze warunki już przy pierwszej racie. Ze względu na nowe grupy losowe - duży zbyt zapewniamy. - Zdolnym damy wolny bilet kolejowy i wysokie pensje. Wszystkich poczytajmy. Oferty Ludowy Bank Spółdzielczy, Lwów, plac Akademicki 4. Pw 10 810-72.64

Marszantka
potrzebna zaraz lub później. Malczewski, Szkoła 13. zdw 47 255

Poszukuje
z zaraz drugiego sekretarza dla spraw notarialnych, nieznanego, umięjącego pisać na maszynie. Ewert, Krzemieniecki, adwokat i notariusz w Gdyni. nw 10 565

Potrzebna
zaraz bona Niemka lub Polka z dobrym niemieckim do sześciu letniego chłopca. Wymagane życie. Oferty z podaniem kwalifikacji, odpisów świadectw, wieku i warunków (pożądana fotografia) proszę nadsyłać: Gdynia, Skwer Kościuszki 6, inżynier Strokowski. nw 10 567

Stolarz
na kuchnię posiadający do 1000 zł celem powiększenia warsztatu na stałą pracę i prowizję potrzebny. Dabrowskiego 83/85, Składnica 10. zdw 47 672

„Sensacyjna nowość”
Artykuł niezbędny w każdym domu poszukuje odsprzedawców, specjalistów domokrążnych, jaromarczyków, 200% zarobku. Artykuł nadający się na sprzedaż dla pań i pańców. A. Aniela, Marsz. Focha 79. zdw 47 636

Dyrekteryzy
samodzielnej jako wsołniczeki poszukuje zaraz do Salonu Mód Damskich. Oferty Kurjer zdw 47 901

Uczeń
do Biura Elektrotechnicznego. Zgłaszać się: środa 1-3 ul. Marszałka Focha 39, III. piętro, Pawłowski. zdw 47 897

Potrzebna
starsza służąca do wszystkiego z gotowaniem. Kreta 23, I. prawo. zdw 47 879

Służąca
z gotowaniem potrzebna 1. V. Strzelecka 21, A. Ludwiczak. zdw 47 873

Chłopiec
silny do pomocy w stolarni potrzebny Dabrowskiego 83/85. Składnica 10. zdw 47 673

Maszynista
litograficzny potrzebny zaraz. Matejki 48, w podwórzu. zdw 47 648

Ucznia
z ukończoną szkoła handlową lub 4 klasami gimn. przyjmie zaraz lub później. S. Mroczkiewicz, Centralna Drogerja, Gostyń. zdw 47 296

Służącej
pracowniczej i ucziwej do wszystkiego od 1. 5. poszukuje na prowincję. Zgłoszenia wyszczepujące z podaniem żądanej pensji nadesłać do Kurjera zdw 47 678

Nianię
uczciwa do dwóch dziewczynek przyjmie zaraz. Wymagane bardzo dobre świadectwa i zamówienie do dzieci. Warunki pierwszorzędne. Zgłoszenia od 1-4 po południu. Adres wskaże Kurjer zdw 47 609

8-10
inteligentnych i wymownych pań do lekkiej czynności podróżującej z kaucją 15 zł poszukuje się za stałą pensją. Oferty Kurjer zdw 48 181

Apteka
poszukuje dobrze wpracowanej siły pomocniczej ze znajomością języka niemieckiego zaraz lub od 1. 6. rb. Oferty z podaniem warunków i referencji proszę przesłać do Kurjera Poznańskiego pod dw 4908

Wyęcycielka
zaufana osoba do dworu zaraz skromna starsza dobra kucharka także elekwa. Zgłoszenia Kooptacyjnej 5, parter zdw 48 227

W Lubonii
poszukuje służącej bez spania, ewentl. posługaczki z podaniem Zgłoszenia piśmienne Kurjer zdw 48 035

Inteligentna
panienka może się wyuczyć ekspedycji w kantorze. Oferty z życiorysem ewentl. fotografią pod zdw 47 840

Służąca
uczciwa z dobrymi świadectwami do wszelkich prac domowych z praniem potrzebna od 1. 5. 30. Zgłoszenia św. Wojciech 29, I. prawo. zdw 47 576

Panienska
skromna, zaufana do jednoroczniego dziecka na popołudnie może się zgłosić. Matejki 58, parter, prawo. zdw 47 802

Biuralistki
młodszej z dobrego domu biegłej na maszynie „Orzeł”. Znającej ksiązkowość, język polski i niemiecki poszukuje zaraz. Oferty z wymaganiami Kurjer zdw 47 798

Posługi
poszukuje. Oferty do Kurjera Poznańskiego zdw 47 810

Służąca
zdrowa, czysta, gotowaniem potrzebna. Wielkie Garbary 18, wejście Woźna, II. prawo. zdw 48 114

Szofer - ogrodnik
zonaty na wysokie zasługi i ordynaryjnie wydoskonalony w obydwóch zawodach z najlepszymi poleceniami potrzebny zaraz. - Zgłoszenia tylko piśmienne z dołączeniem świadectw przesłać należy do majetności Sabaszczewo, poczta Miłosław. zdw 48 130

Młody pomocnik
blacharski obeznany także z pracą na dachach papowych może się zaraz zgłosić. Jan Lück, Rogoźno, ulica Wielko-rynkowa 51 zdw 48 144

Pokojuowa
biegła, czysta z dłuższą praktyką, prasowaniem i bardzo dobrymi świadectwami potrzebna zaraz. Zgłoszenia Kurjer zdw 48 154

Pomocnika
fryzjerskiego poszukuje - L. Furmliński, Wierzbicice 19. zdw 48 041

Nowość w Polsce!
Panie - panowie do akwizycji poszukiwani. Wysoka prowizja. Sniadeckich 30 II 4-7. zdw 46 349

Poszukujemy zdolnych zastępców!
Do sprzedaży losów na raty. Nasz zastępcy zarabiania miesięcznie ponad 4000 nie ponosząc żadnego ryzyka ponieważ wszelkie na raty sprzedane premijówki i dolarówki przechowujemy we własnym skarbcu. Niskie ceny i najlepsze prowizje. Patent P. K. P. Piszcze natychmiast. Najwyższa prowizja! „Par” Lwów, Akademicka 14. Pw 10 360 72.61

Glęsez
otrzymać posadę? Musisz ukończyć kursy fahowe korespondencyjne profesora Sekulowicza - Warszawa Zórawia 42n Kursy wuczają listownie: buchalterji rachunkowości kupieckiej korespondencji handlowej stenografji pisania na maszynach towaroznawstwa - angielskiego francuskiego niemieckiego piśmowni oraz gramatyki polskiej. Po ukończeniu świadectwo. Zdajcie prospektów. nw 10 074

Ucznia
przyjme zaraz Zygmunt Pażycki, mistrz rzeźnicki, Borek, pow. Koźmin. nw 10 501/2

Kucharka
dobrze gotująca, praniem i prasowaniem sztywnej bielizny oraz pokojowa z syciem, haftowaniem i mierzaniem potrzebna Grobla 11, parter. zdw 47 931

Biurowa
młodsza z umiętnością pisania na maszynie zechce złożyć wianosrebrną ofertę z podaniem warunków do Kurjera zdw 47 932

Służąca
samodzielna ucziwa, akuratna i zdrowa, umięjąca dobrze gotować z dobrymi poleceniami potrzebna od 1. 5. Adres wskaże Kurjer zdw 48 164

Agenci i Organizatorzy losowi
jakoteż ci, którzy nimi zostać pragną, otrzymają przy sprzedaży obligacji premijowych (losowych) najwyższą prowizję i najlepsze warunki już przy pierwszej racie. Ze względu na nowe grupy losowe - duży zbyt zapewniamy. - Zdolnym damy wolny bilet kolejowy i wysokie pensje. Wszystkich poczytajmy. Oferty Ludowy Bank Spółdzielczy, Lwów, plac Akademicki 4. Pw 10 810-72.64

Kucharka
samodzielna z dobrem gotowaniem do wszelkiej pracy domowej od 1. 5. potrzebna. Wiek około 35 lat. (Pokojuwa w domu) Zgłoszenia od 6-7, Plac Wolności 5, I. piętro. zdw 48 162

Dziewczyzna
uczciwa z dobrymi świadectwami do 2 letniego dziecka poszukiwana od zaraz. Oferty pod zdw 48 062

Poszukuje
uczciwej, pracowitej starszej dziewczyny najchętniej wiejskiej do gotowania i wszelkich prac domowych. Zgłoszenia Czerwona Drogerja, Marsz. Focha 64. zdw 48 213

Służąca
umiejąca gotować może się zgłosić zaraz w restauracji przy ul. Szamarzewskiego 18. zdw 48 208

Wychowawczyni
z wykształceniem gimnazjalnym i znajomością muzyki potrzebna na prowincję dla 3-ga dzieci w wieku od 8-13 lat. Oferty do Kurjera zdw 48 201

Biegła
podręczna potrzebna zaraz. Warszawski Salon Mód, Działyńskich 1. zdw 48 202

Posługaczka
potrzebna w godz. 9-12. Zgłoszenia osobiste ze świadectwami od 11-1 do Górskiej, Matejki 59, I. p., front, lewo. zdw 48 087

Uczennica
biurowa, pisząca na maszynie o skromnych wymaganiach może się zgłosić. Oferty Kurjer zdw 48 190

Uczeń
do działu elektro - mechanicznego. Adres wskaże Kurjer zdw 48 092

Służąca
uczciwa, pracowita, praniem, gotowaniem potrzebna 1. Cichocka Fredry 3, I. zdw 47 928

Panienska
do sycia i uczenia mogą się zgłosić. Adres wskaże Kurjer zdw 47 913

Poszukujemy pana
do akwizycji na dobrych warunkach na stałą pensję i prowizję. Zarobek można do 800 zł miesięcznie. Dla zdolnych i chętnych posada stała. Przy specjalnych zdolnościach możność osiągnięcia stanowiska kierowniczego. Przyuczanie bezpłatne. Zgłoszenia przyjmujcie szef organizacji Junginger, od 10-1 i 3-5 w Poznaniu, Pocztaowa 31a, wysoki parter. Pw 11 146-18.3

IV AUKCJA W „PALACU SZUKI”
tylko czwartek, 1. V. o godz. 16-20
PAL. C. SZUKI, Stary Rynek 78, piętro, prawo, w pałacu Działyńskich. zdw 23242

Służąca
do wszystkiego potrzebna zaraz. Niegolewskich 6, I. prawo. zdw 48 001

Panna
do składu tytoniowego potrzebna z kaucją 600-1000 zł. Zgłoszenia z fotografią do Kurjera zdw 48 036

Służąca
starsza potrzebna. Jakóba Wujka 7. zdw 48 009

Uczennica
do śniadalni może się zaraz zgłosić. K. Preuss, Poznań, Zwierzyniecka 9a. zdw 48 101

Krawczyjni
potrzebna pierwszorzędną. Paśaś Apollo obok Kabaretu. Ciaszczyk. zdw 48 112

Dziewczyzna
znająca dobrze sprzątanie domowe, pranie, cokolwiek gotowania potrzebna. Majewska, Rzeczpospolitej 4. zdw 48 039

Do pracowni sukien w Poznaniu poszukuje dyrektryzy.

Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zw 23222

Osoba
do pomocy w handlu artykułów męskich, galanterji, papierniczych zaraz potrzebna. Zgłoszenia Kurjer Poznański Stary Rynek rw 9730

Krawcowe
wykwalifikowane oraz uczennice potrzebne zaraz Kiwała, Chwaliszewo 57. rw 9748

Chłopiec
lat 15 potrzebny Karłowicz, Mostowa 29. rw 9740

Potrzebna zaraz
osoba w wieku średnim samotna, ucziwa i akuratna do chrześcijańskiego domu, znająca się na gospodarstwie domowym i kuchni i opieka nad dziećmi. Zgłoszenia warunków listownie: Kalisz, Górnosłaska 24 W. Cichowa. zdw 45 140

Introligator
kawaler na samodzielne stanowisku potrzebny zaraz. Zgłoszenia z podaniem warunków skierować do Kurjera pod nw 10 595

Potrzebny
młody człowiek do ekspedycji i pakowni możliwie branży elektrotechnicznej. Oferty Kurjer zdw 47 724

Poszukuje
zaraz dzielnego, starszego monterza ze znajomością prac tokarskich i elektro-technicznych. Posada stała, dobrze płatna. Zgłoszenia od 3 do 5 po południu. Julian Pniewski, Automobile, ul. Gwarna 8. Poznań, tel. 2936. zdw 47 743

Służąca
uczciwa z gotowaniem i dziewczynka lepsza do dzieci z syciem potrzebna. Zgłoszenia Wendland, Prusa 2, godz 9-11 i 3-4. zdw 47 756

Posługaczka
na czas przedpołudniowy, sumienna, pracowita potrzebna od 1. 5. Zgłoszenia od 12-1 ul. Adama Jeskiego 2, II. piętro, prawo zdw 47 766

Szpital
Ginekologiczny Kasy Chorych miasta Poznania poszukuje od 1 maja r. b. siostry operacyjnej, wykwalifikowanej posiadającej długoletnią praktykę. Reflektuje się tylko na pierwszorzędne siły. Zgłoszenia osobiste lub piśmienne należy skierować do Docenta Dr. Żuralskiego w szpitalu Wały Wazów 4/5. zdw 47 765

Uczennice
do krawieczyny. Śródką, Ostrówek 17/18, parter, lewo. zdw 47 763

Dziewczyzna
do lat 18! czysta, ucziwa kochająca dzieci, potrzebna. Zgłoszenia godz. 5-6 Marsz. Focha 121, Ertmańska zdw 47 762

Służąca
potrzebna zaraz. Skrzetuska, ml. Dabrowskiego 52, front, I. piętro, lewo. zdw 47 759

Uczniwa
i porządna dziewczyna do wszystkiego może się zgłosić. Jezusicka 4, restauracja zdw 47 771

Uczennice
potrzebne. Salon Mód Damskich, Szamarzewskiego 27, Wojciechowska. zdw 47 781

Młoda
służąca z gotowaniem do wszystkiego potrzebna. Focha 76, II., prawo. zdw 47 776

Panienska
do dwójga dzieci może się zgłosić. Adres Kurjer zdw 47 736

Dziewczyzna
potrzebna. Mossakowska, Kochanowskiego 17. zdw 47 600

Humor zagraniczny

== Pomiedzy tym a następnym aktem upływa cały miesiąc!
- Doskonale! będzie można spokojnie zaglądnąć do bufetu!

Przedpłata
za maj 1930 r. za oba wydania razem włącznie tygodniowego dodatku ilust. „Ilustracja Poznańska” i „Nowiny Sportowe” w Poznaniu w kwiecień 1930 r. w egzemplarzach w ogłoszeniach z odnośnikiem do domu w Poznaniu zł 4,70 z odnośnikiem przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,94 kwartalnie zł 14,80 pod opaską w Polsce zł 9,00 pod opaską w innych krajach zł 11,00. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą przeskód w wydawn. nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonenci nie mają prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.
W wydaniach wielkoformatowych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami, materiał poświęcony danej uroczystości.
Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 4072, 2305, w niedziele, święta i nocą tylko 1476 i 3524. - P. K. O. Poznań nr. 200 149

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 30 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redakcyjnego 75 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu 150 gr. przed wiadomościami pocztowymi 240 gr. od 1-lamowej milim ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża. do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąt. do godz. 9 przedpołud. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 30 gr., każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 30 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu 150 gr. przed wiadomościami pocztowymi 240 gr. od 1-lamowej milim ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża. do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąt. do godz. 9 przedpołud. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 30 gr., każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 30 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu 150 gr. przed wiadomościami pocztowymi 240 gr. od 1-lamowej milim ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża. do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąt. do godz. 9 przedpołud. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 30 gr., każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

Ogłoszenia
na stronie 6-lamowej 30 gr. na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu 150 gr. przed wiadomościami pocztowymi 240 gr. od 1-lamowej milim ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18.30, w nagłych wypadkach do godz. 22 u stróża. do wydania wieczornego do godz. 10, w dni przedświąt. do godz. 9 przedpołud. Drobne ogłoszenia: słowo napisowe (tłuste) 30 gr., każde dalsze słowo 20 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.